

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 20 (177)

TORONTO, Ontario, 1953 m. Gegužio (May) mėn. 21 d.

Kaina 10¢

**The Lights of
Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanedos Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Ne pareiga, bet idealizmas

Normalų gyvenimą gyvenančių tautų kelias yra paprastas. Ten viskas sutvarkyta, nustatyta, atskiriems reikalams vykdyti numatyti organai bei viešosios institucijos. Jei pasirodo, kad pasirinktas kelias netikslus, jei numatomas artimesnis kelias ar kitokios naujos aplinkybės iškyla, daromos reformos, institucijos pertvarkomos, joms paskiriami nauji uždaviniai ir vėl viskas vyksta savo normalia raiša. Tokiam gyvenime individo vaidmuo, galima sakyti, paprastas. Ir vidutiniškai ten atlieka savo misiją, jei tik yra pakankamai pareigingi, jei skirtingai atlieka sąžiningai. Pagaliau, jei nepajėgia vieno darbo, nebūna atlieka kita.

Mes, deja, jau 13 metų gyvename normalaus gyvenimo. Mes visi stovime kovos fronte. Jau 13 bandymo metų! Per tą laiką įvyko ir tam tikra atranka. Tam tikra mūsų tautos narių dalis neatlaikė nei pirmojo spaudimo ir nusilenkė nuėjo tarnauti tautos prispaudėjams. Kiti pradėjo su jais dirbti, manydami, kad tai tik laikinai, kad gal galės būti kuo nors naudingi savo tautai, o paskum pasitraukė ar gal net sulauks šviežio dienu, kada laisvai be kaukės sutiks žmogų. Bet ir šių didelė dalis palūžo — neranda kelio iš voratinklo, bijo parodyti gyvybę, kad bausis vos savo letena nepripaustų. Didžioji tautos dalis betgi išliko be priekaištų. Mes nuolat tebegirdime okupanto saukimą, kad "buržuazinės nacionalistinės liekanos" ir "religiniai prietariai" dar nesunaikinti, kad entuziazmo "placajai aėvynei" neįmanoma sukelti, kad bolševistinis "samo-ningumas" nesiduoda įsikipti, kad visur pilna "sabotažninkų" ir "kenkėjų". Žinoma, kad ten ir kraujas liejamas dėl krašto laisvės ir brangiųjų tautos tradicijų.

Cia jau ne rutinos žmonių pasireikimai. Cia veikia idealizmas, varuojamas tautos gyvybės pulso. Šiandien ten jau nėra institucijų, nėra organų, kurie gintų, kas lietuviui šventa ir brangu. To vieton betgi stoji galas dvasinis veiksnys. Tik jis, tik idealizmas ten stumia lietuvių į veiklą, net rizikuojant savo laisve ir gyvybe.

Tremtyje bei išeivijoje masė lietuvių tebėra blaivi ir nepalūžusi. Gal būtų net neįmanoma rasti čia padorų, Maskvos bacilomis neužsikrėtusių lietuvių, kuris nepajėgų teisingai vertinti didžiosios tautos ištikusios tragedijos, kuris nelauktų jos laisvės valandos, kuris nenorėtų išlikti lietuviu ir savo vaikus tokiais palikti. Tačiau argi mūsų gyvenimui jau nieko netruktų? Deja, mes dar vis lyg tepredam gyvenyti. Planuojame, planuojame, o prie visų planų įgyvendinimo taip ir neprieiname. Pavieniai asmenys ar kokios mūsų institucijos bei organizacijos, žiūrėk, išklika gliaivi sumanymų bei projektų. Blaivių savo protu galvojanti visuomenė tam pritaria, užgria, o įgyvendinti nėra kam. Jei sukuriame kuriam reikalui koks organas, jis dažniausiai nepajėgia savo uždavinio nuveikti, nes masės lieka abejingos ir nepajudina piršto ar nepaskiria nei cento ir tam, kam ištikrųjų pritaria. Tarytum visas reikalas būtų to vieno organo, tarytum tas organas yra kažkokia valstybinė įstaiga, veikianti valstybinėje sistemoje ir atsiremusi į biudžetines sumas. Galima sakyti, kad tai visais visuomeniškumo stokos, bet dar labiau tai idealizmo stokos vaisius. Šiandien mūsų tarpe tarnybė pareiga nebėgi būti niekas matuojama, nes jos neturi niekas arba vos labai mažas skaičius asmenų, tebeįgyvendinančių iš valstybinio palikimo. Šiandien visko mastas tegali būti vienas — idealizmas. Tik idealizmas tegali priversti kiekvieną dirbti visuomeninį tautinį darbą iki savo gėjų išeikimo, neklusiant ar tai pareiga, ar tai pakliama. Ne sąlygos ir jėgos šiaandien turi aspresti mūsų darbą,

bet reikalas, kuriam tenka aukotis. Šiandien niekam nevalia tarti, kad ir be manęs apsieis, kad man reikalingas poilsis, kad man turi rūpėti mano ir mano šeimos ateitis, kad mano centas man reikalingas ir tt. Tai dalykai svetimi idealizmo sąvokai. O pagamau visa tai nėra nesuderinama. Tik truputis pasiaukojimo iš visų, ir susidarys jėga. Manymas, kad as negaliu nieko arba šiandien dar negaliu, o ryt gal galėsiu, yra tik savęs apgaudinėjimas, išsisukinėjimas prieš savo sąžinę arba dar blogiau — klaidingas pasiaiskinimas prieš kitus. Neturi taip pat nieko bendro su iš idealizmo išplaukiančiu pasiaukojimu atsikalbinėjimas, kad, girdi, as neremsiu, neprisiėsiu, nes negerai daroma. Tai tik netyras kurios nors rūšies — asmeniškio ar grupinio — savanaudiškumo skyletas skydas. Jei negerai daroma, atei, dirbk, padaryk gerai. Pagaliau surask kitą dirvą, kur gali laisvai dirbti. Argi jų mažai? Kas kritikuoja, paprastai mato daug negerovių, apleistų darbo dirvų, o dirbti visdėlto neina.

Atmintim, kad visas negerovės pašalinimui, visus nenudirbtus darbus privalome nudirbti mes patys. Jei mes patys ko nenu-dirbsime, niekas už mus to nepadarys, nes tarnybinės pareigos neturi niekas. Kiekvienas reikalas yra visų reikalas ir dirbtinas tik iš pasisavinto iš idealizmo. Dirbtinas kiek jėgos nėra, iki nuilsimo, nelaukiant nei ordino, nei padėkos, nei atlyginimo. Jei tuo keliu neisime, be reikalo valtojamė, be reikalo sielojamės ir blaškomės.

LIETUVOS LAISVINIMO TALKA

VLIKas, siekdamas pagilinti laisvojo pasaulio lietuvių dalyvavimą Lietuvos laisvinimo darbe ir pagelbėti visiems lietuviams darniai ir veikliai įsijungti į didžiąją kovą dėl Lietuvos politinės laisvės, skelbia Lietuvos Laisvinimo Talką ir kviečia dėtis į ją visus tautiečius. Šiam tikslui kiekvienam krašte kviečiamas imtis iniciatyvos sudaryti aktyvius organus, kurie kalbėtų lietuvių vardu ir atliktų visą, kas Lietuvos laisvinimui reikalinga.

Laisvojo pasaulio lietuvių kviečiamas visur statyti reikavimus, kad Lietuvoje būtų paleisti iš kalėjimų visi, kas yra sumiti dėl savo įsijunkimo ar už patriotinę veiklą, ir kad niekas nebūtų persekiojamas dėl savo politinės praeities nepriklausomybės metu, kol Lietuva dar nebuvo Sovietų okupuota. Toliau turi būti reikalaujama, jog būtų grąžinta kultūrinė laisvė visu pilnumu, visiškai atspalduojant nuo partijos generalinės linijos. Rusifikacija visomis formomis turi būti sustabdyta. Priaugancioji karta turi turėti galimumą auklėtis objektyviai informuojama apie laisvojo pasaulio santvarką. Turi būti sustabdytas Lietuvoje tikintųjų persekiojimas ir visiems grąžinta laisvė viešai išpažinti savo religiją, turėti religines institucijas ir įs-

taigas, atleidžiant jas nuo dabar praktikuojamų nepakeliamų mokymų. Sugriauta socialinė ir ekonominė santvarka turi būti atstatyta, grąžinant verslo ir darbo laisvę. Ypač turi būti panaikintas kolūkių brukimas ir varu į juos varymas visų žemę dirbančiųjų. Turi būti duota laisvė steigti įvairias draugijas ir laisvai profesiskai organizuotis. Visoms politinėms partijoms turi būti suteikta laisvė reikšti, organizuoti visuomenę ir kritikuoti valdžios veiksmus.

Sovietų organai visoj jų teritorijoj turi viešai paskelbti, kad visi deportuoti tie, gali laisvai grįžti į savo tėvynę ir kad valstybė realiai garantuoja jiems ir jų šeimoms grįžimo priemonės. Turi būti leista laisvai, nekludomai susirašinėti laisvais ir kitomis priemonėmis susisiekti. Ypač turi būti leista laisvai lankytis Lietuvoje pasilikusius artimuosius ir nekludomai iš Lietuvos išvažiuoti į užsienius. Turi būti sudaryta galimybė laisvojo pasaulio spaudai patekti į Lietuvą, o spaudos atstovams laisvai visur lankytis ir teikti teisingą informaciją apie padėtį.

Apskritai, laisvojo pasaulio lietuvių kviečiamas tuojau pradėti vykdyti visus žygius pakelbėti ir viso laisvojo pasaulio lietuvių atsišaukimo prasme. (URT).

Dabar karas bus brangesnis

Pasitraukiantis JAV štabų viršininkas gen. Bradley savo kalboje moterų žurnalistių klubui pareiškė, kad pereinamas karas JAV kas mėnesį kainavo 7 bil. dol., o dabar jis kainuoja 10 bil. kas mėnesį. Iki šiol ginklavimui ir kiti kraštų pagalbai kas mėn. buvo išleidžiama po 4 bil. toliau numatoma išleisti kas mėn. po 3 bil. dol. Pavojus karo nėra praėjęs. Sovietai ruošiasi, jų pajėgumas nėra sumažėjęs, bet vis dar auga. Jų atominės pajėgos sparčiai kyla. Jis nežina, kas jokių davinų, kurie leistų JAV savo pasirošimus sumažinti.

JAV parama pasauliui

Oficialiais daviniais per 1952 m. JAV išvis išdalino kitiems kraštams \$5.500.000.000. Į tą sumą įeina ir karinė ir ūkinė para-

ma. Per 1952 m. JAV-bėms kiti kraštai sumokėjo \$500.000.000 skolių, tad iš pačių JAV teko paimti 5 bilionus. Ūkiniai kraštų paramai buvo išmokėti \$2.840.000.000, o karinei \$2.738.000.000.

Nuo karo pabaigos kiti kraštų skolos JAV-bėms išaugo iki \$10.700.000.000. Nuo tos sumos JAV gauna kasmet procentų 204 milijonus dolerių.

Prez. Eisenhoweris iš Trumano palikto biudžeto projekto numatytų sumų užsieniui pagalbai numušė 1,8 bil. dolerių ir prašo kongresą skirti \$5.828.732.000.

Iš tos sumos \$2.5534.323.000 tektų Europai, \$1.401.000.000 tolimiesiems Rytams, \$469.200.000 Vid. Rytams ir \$20.000.000 Lotynų Amerikai.

Prancūzijai Indokinijos karo reikalui JAV yra pažadėjusios \$400.000.000.

Niujorko bendradarbio ALMAUS

vieni kitų, nei komunistų, tada klydo. Vakariečiai nori ir privalo būti savarankiški. Bet užtenka Vašingtone pasklisti gandams, jog jankiai atitrauks divizijas ir dolerinę pagalbą iš Europos, tie vakariečiai keliaklupšiom maldauja pasilikti.

Jankiai praėjusią savaitę buvo tiek užsigavę, jog J. Karalijos ambasados žmonės jautėsi neįaukiai ne tik Senate, bet ir sostinės busuose. Ypač juos užgavo Atlee pareiškimas, jog Vašingtone "labai stiprios esančios grupės, kurios nori karo", kad Eisenhoweris esąs valdomas reakcingųjų respublikonų su McCarthy priešakyje. McCarthy didžiuliu balsu Senate reikalavo, kad JAV priverstų Churchillį oficialiai atsiprašyti. Niujorke buvo manoma, jog, nors šis "brolis-kas" išsikolijomas savaitgalį buvo vyresnį senatorių laikų atšaldytas, visa ši isotrija palikus kartėlį, o Eisenhoweris iš šio disputo išėjęs su dar didesniu prestižu. Amerikiečiams ir "jų tikriesiems sąjungininkams" egzilams ypač užimponavo Ike atsakymas Churchillui, jog jis nesileis į jokias derybas, iki sovietai neįrodydys darbais savo esminio pasikeitimo. Eisenhowerio populiarumas, "American Institute of Public Opinion" daviniais, iš 68% vasario mėn. pakilo į 74% praėjusią savaitę. Didysis karys kasdien vis rodo, esąs nemazas ir tasto politikas. Tik visai neseniai paaiškėjo, jog balandžio 16 d. kalba buvo parašyta jo paties. Asistentai tik išdailino.

Publicistai ir politikai Niujorke taigai prisiminę, jog niekas kitas nepažįsta sovietinės tarinijos taip gerai, kaip Churchillis, kuris 1919 metais vadovavo intervencijai prieš bolševikus ir 1947 metais išbudino jankius prieš sovietus Fulton kalba. Buvo spėjama, jog, matyt, angliškoji žvalgyba turi ypač reikšmingų žinių iš TSRS, jei Churchillui gaila "neišnaudoti spontanišką ir sveiką ten vykstančią evoliuciją". Esą, Churchillio noras akis į akį sutikti patį "galin-giausį" verstų Kremlį apsispręsti, katras gi iš jų "galin-giausias", o tai gali paskubinti tą sveiką įvykių tekę. Egzilai Niujorke ypač skaudžiai skaitė Churchillio postrngavimus dėl Lenkijos, kaip "bufferio" valsty-

bės ir sutikimą, kad Rusija turi teisę savo pasieniuose užsitikrinti "draugiškas valstybes" (Pabaltijo išvis nebuvo prisiminta). Daug kas laikė, kad šis samprotavimas nesiderina nei su Vakaru morale, nei su elementarine logika, juo labiau, kai tai pati S. Sąjunga buvo sudariusi "šventą" sąjungą su Hitleriu prieš tą patį Churchillį.

Vyksta reikšmingos reformos

Tiek politiškai, tiek kariškai JAV administracija Vašingtone persukama "išlaisvinimo politikai", kurios betgi bus siekiama taikingsomis priemonėmis". Kada sovietai puls — 1953 ar 1954 m. — nekalbama. JAV turi būti visada pasiruošusios. Kaip ir visada JAV spauda, kuri skaičiuoja begalines Trumano, Marshallo, Achesono klaidas, Gynybos Departamentas oficialiai paskelbė Trumano-Achesono liniją būvus "unsound and unrealistic". Ypač buvo sveikintinas iškilimas "The National Security Council" vaidmens, kuri buvo galutinai sudaryta paskyrus į ją Robert Bowie, užėmusį Kennano — Bohlen vietą Planavimo skyriuje Valstybės Departamente. Taryba jau veikianti kur kas mikliau ir efektingiau, nuolatine prezidento priežiūroje.

Iš jo laikysenos Taryboje esą pilnai paaiškėjo, jog jis visiškai atmetė kennaniškai - britiškai - achesonišką "containment" politiką ir planuoja galutinai paversti ją jau panikioje esančio Kremliaus tarptautinės politikos iniciatyvą. "The National Security Council" sudaro: prezidentas, viceprezid., Valstybės, Iždo, Gynybos sekretariai, Tarpusavio Saugumo Pakto ir Gynybos Mobilizacijos direktoriai, Generalinio štabo, Centrinės žvalgybos ir Psichologinės strategijos skyriaus viršininkai bei prezidento "psyar" karybos patarėjas (C. D. Jackson), bei Tarybos Planuojamojo skyriaus vedėjas Cutler. Tarybos pagrindiniai uždaviniai esą: padėti prezidentui "šryškinti vykdomosios valdžios valią", į tautinio saugumo labai integruojama vidaus, užsienių ir karinę politiką; rūpintis bei prižiūri "esamą ir potencialinę karinę galybę" ir padeda išspresti politikos ginčus pasiūlydama prezidento sprendimą.

Sustiprėjęs su šia pagrindine (Nukelta į 2 ps.)

II Pasaulinio karo aukos

Prof. dr. Arnztz apskaičiavo ir paskelbė oficialiam Bonnos vyriausybės biuletenui, kad pereinamame kare žuvo 6,6 milijonai vyresnių — 3,25 milijono kareivių ir 3,3 mil. civilių.

Iš viso pereiname kare žuvę 17 milijonų kareivių ir 25 milijonai civilių. Sovietų Sąjungos nuostoliai buvę 13.600.000.

O kiti sprendimai ar teisingi?

Prieš Stalino mirtį pradėtą gydytojų bylą naujoji Sovietų Sąjungos vyriausybė paskelbė neteisinga ir ne tik paleido gydytojus, bet pradėjo bylą prieš skundėjus, atleido saugumo bei policijos ministrus, nes tai buvo klaidotųjų darbas. Gydytojų prisipažinimai, kad jie nužudė bolševikų vadus ir dar kesinęs kitus nužudyti, buvę išgauti kankinimais.

Vatikano radijas labai taikliai paklausė, o kaip su kitais bolševikinio teismo sprendimais, kur kaltinamieji taip pat prisipažino? Ar tie sprendimai teisingi ar prisipažinimai ne kankinimais buvo išgauti? Juk visi kas kada nors buvo patekęs į čekistų rankas, vienu balsu liudija apie baisius kankinimus per tardymus. Aišku, kad visi sprendimai yra tokie pat, bet ar juos dabartinė vyriausybė atitaisys?

— Bernas. — Šveicarija pareikalavo atšaukti Cekoslovakijos charge d'affaires, kuris į priėmimą, kuriame dalyvavo vyriausybės atstovai, pakvietė teismo nubaustą sabotažininką.

Savaitės įvykiai

Pereitą savaitę pasaulio dėmesį patraukė pirmą kartą taip ryškiai pasirodę nesutarimai tarp D. Britanijos ir JAV santykių su komunistiniu pasauliu klausimu. Šis reikšmingas savo galutinios formos dar nepriejo ir turės išryškėti sekančiomis savaitėmis.

D. Britanijos premjeras Churchillis pereinęs savaitės pirmadienį parlamente pasisakė už didžiųjų valstybių vadovų susitikimą. Už tai sekančią dieną pasisakė ir opozicijos vadas Atlee. Jis ir eilė darbiečių atstovų vėlesnėse diskusijose aščiau puolė JAV, kur, pasak Atlee, esą tam tikrų sluoksnių, kurie nenori nei baigti Korojeje karo ir išvis esą už karą prieš bolševizmą. Maskva šitos britų balsus savo spaudoje labai išpūtė, nors ir prikišdami, kad D. Britanija visdėlto esanti už V. Vokietijos remobilizaciją bei prieš suvienijimą. Tuo tarpu Vašingtonas pakartotinai užakcentavo, kad ir JAV sotvį už taiką, bet laukianti, kad Sovietų Rusija savo taikingsumą parodytų darbais, ne žodžiais. Pats prezidentas Eisenhoweris pareiškė tokias sąlygomis nesipriešintų ir susitikimui su Maskvos atstovu, o dėl Atlee priekaištų pasakė, kad jis nesutiks JAV nei vieno žmogaus, kuris norėtų karo. S. Rusijos taikingsumui parodyti jis pats jau gegužio 16 d. kalboje nurodęs progų taika Korojeje, Indokinijoje, taikos sutartis su Austrija, suvienijimas Vokietijos, nepriklausomybės Rytų Europos tautoms. Bet S. Rusija iki šiol nieko nepadarusi.

Ginčai šiuo reikalu Londono ir Vašingtono parlamentuose ir spaudoje dar tebevyksta. Kanada vyriausybė taip pat pasisakė greičiau už Britų poziciją, nors ir su tam tikrais rezervais. Korojos derybose amerikiečių vadovaujamas JT delegacijos laikysena taip pat pradėta smarkiai pulti. Kai komunistai nedavė paaiškinimų dėl savo siūlymų 8 punktu, JT delegacija pateikė naują siūlymą belaisvių likimui išspręsti. Ji sutiko priimti kom. pasiūlytus 5 valstybės belaisvių global, bet nepriėmė reikalavimo, kad belaisvių likimas dar būtų sprendžiamas politinės konferencijos. Šiūlo korojėčiams belaisvius paleisti tuojais pasirašius paliaubų sutartį, o kinečiams vienus palikti neutralių global, bet jų likimas turėtų būti išspręstas ne vėliau kaip per 60 dienų. Komunistai siūlymą atmetė kaip visiškai nepriimtina. Po to derybose kilo krizė. Londonas ir šiuo atžvilgiu pasisako už nuolaidumą, o Indija pasiryžo paspausti Vašingtoną net per JTautas. Ji teigia, kad pasikūtinis komunistų siūlymas belaisvių reikalu esąs labai artimas JT plenumo priimtai rezoliucijai, pateiktai Indijos, tad jis galėtų būti priimtas derybų baze. Po Churchillio už ano komunistų siūlymo priimtinumą pasisakė ir Kanada. Vašingtonas akcentuoja, kad turi būti išsaugotas principas, jog belaisviai negali likti amžinoje nelaisvėje, kad turi būti nustatytas laikas, kada jie bus paleisti. Oficialus Vašingtono atsakymas į tokį spaudimą tuo tarpu dar nepaskelbtas, o derybos Panmunjome atidėtos iki šio trečiadienio. Reikia manyti, kad ši pertrauka bus panaudota sąjungininkų nuomonei suderinti.

Indokinijoje komunistų pajėgos nesuprantamai tebesitraukia. Bet išliko nesupratimui tarp Prancūzijos ir trijų sąjunginių — Vietnam, Combodija ir Laos — valstybių, kurios pakėlė skandalą, kam Prancūzija 40% nuvertina jų valiutą — piastra. Tai pakertą jų karinį pajėgumą ir išaukštinę krašte socialinių neramumų.

Egipto derybos su D. Britanija nutruko, nes Egiptas neduodęs jokių garantijų dėl Sueso zonos kariškų įrengimų panaudojimo per parą.

Reformos bendras dėsnis, kad susiaurinamos arba panaikina-mos transliacijos į visus laisvus kraštus, o sustiprinamos ir kraštus anapus geležinės uždaros, t.y. ir Lietuva, ir daugiau bus transliuojama per Europos siustuvus. Personalo skaičius JAV sumažinamas nuo 1414 iki 1011, o Europoje padidinamas nuo 577 iki 781.

Rusų su JAV karinės vadovybės pakeitimais, pasikeitė ir S. Atlanto kariuomenės vadas. Gen. Ridgeway paskirtas JAV sausumos kariuomenės viršininku, o jo vietą Europoje užėmė buvęs jo štabo viršininkas gen. Gruenter. JAV laivyno štabo viršininku vietoj adm. Fichte-ler paskirtas adm. R.B. Corney, aviacijos štabo viršininku vietoj Vandenberg gen. Tinning, o jungtinių štabų viršininku vietoj gen. Bradley paskirtas buvęs Ramiojo vandenyno laivyno vadas admiralas A. Radford.

V. Vokietija galutinai ratifikavo Europos armijos ir taikos sutartis. Tuo būdu Vokietija atgauna suverenumą ir įsipareigoja pastatyti 500.000 karių Europos armijai. Tačiau visa tai išgalios po to, kai, ratifikuos visos EA valstybės: Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija, Luksemburgas. Tuo tarpu dar nei viena iš jų to nėra padariusi.

JAV kongreso specialis 5 atstovų grupė, grįžusi iš Europos, pranešė, kad S. Atlanto valstybių pasirušimas esąs menkas, kad trūksta ten benzino ir amunicijos ir ten viskas esą paremta tik tuo, ką teikia JAV. Komisija siūlo JAV paramą Europoje priežiūrei, žiūrint ar teikiamoji pagalba prisideda prie JAV saugumo.

"AMERIKOS BALSAS"

jau pradėjo kaikurias savo programas siaurinti. Šį šeštadienį su-laikytos transliacijos į P. Ameriką, Malajus, Izraelį hebraiškai, portugališkai. Birželio 28 d. bus susiaurintos angliškos transliacijos — vietoj 6 val. angliška bus transliuojama tik ½ val. Galutinai iš 46 kalbų AB transliacijose beliks 40 kalbų ir transliuojama bus 33 val. vietoje 44 val.

Reformos bendras dėsnis, kad susiaurinamos arba panaikina-mos transliacijos į visus laisvus kraštus, o sustiprinamos ir kraštus anapus geležinės uždaros, t.y. ir Lietuva, ir daugiau bus transliuojama per Europos siustuvus. Personalo skaičius JAV sumažinamas nuo 1414 iki 1011, o Europoje padidinamas nuo 577 iki 781.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

SAVAITRAŠTIS

Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Ketur. metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Išmokėjimo nomenkl. \$10 laikomai garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimams 25c — smulkiais pošto ženklais
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Tel.: EM. 3-4265

KODĖL TAIP YRA?

"Didžiųjų vagių nejudina — mažuosius karsto" — skelbia patarlė. Iš tikrųjų taip ir yra. Kas pavagia vieną dolerį, yra vagis. Jis už tai turi atlikti teismo užduotį bausti. Kas iš žmogaus sukto būdu atima šimtą, tūkstantį ar daugiau dolerių, tas ne tik nelaikomas vagimi, bet dažnai vadinamas garbingu žmogumi. O apie kokią nors bausmę jam niekas ir nepagalvoja.

Tą patį galime pasakyti ir apie plėšikus. Kas apiplėšia vieną žmogų ir atima iš jo kartaš kelis dolerius, tas laikomas plėšiku ir yra baudžiamas teismo. Kas apiplėšia milijonus žmonių, viską iš jų atimdamas, laikomas garbingu vadu, genijumi.

Kas nužudo žmogų, tas dažniausia turi ir pats atsivieškinti su šiuo pasauliu. Tokius teismus nuteisia mirties bausmė. Kas nužudo tūkstančius milijonus žmonių, tas yra tautų vadas. Tokiam pagarba atiduoda net kultūrinių kraštų valdovai.

Kas pasikesina į moters garbę, tas dažniausiai susilaukia sunkios bausmės. Kas visokiais būdais nusikaltė, pažemina milijonus moterų, laikomas garbingu veliavnešiu. Jis jokios bausmės nesulaukia. Jo garbei keliamos taurės, sakomos kalbos, kuriamos dainos. Yra žmonių, kurie galvoja, kad, jei tokius žiaurius nusikaltėlius gerbia ne tik elniniai žmonės, bet ir kultūringo pasaulio kaikiurės mokslininkai, net kraštų valdovai, tai, matyt, jų darbai nėra negarbingi.

Darbininkams valst. mokesčius atskaito penkių centų tikslumu. Jis jų nenuslėps, nenusuks. Jeigu pamėgintų kiek nuskuti ir tas iškiltų aikštėn, jis

būt nubaustas ir mokesčiai būtų išreikšiami su procentais. Tuo tarpu didelių imonių savininkai įvairiomis kombinacijomis iš savo stambių pajamų valstybei nesumoka didelių sumų ir tas dažniausiai praeina be jokių bausmių. Dar daugiau. Jei valdžios viršūnėje esą pareigūnai savo klaidingais apskaičiavimais ar bloga valia išmeta milijonus net bilionus, už tai jie nebaudžiami ir jiems iš algų tos sumos neišskaičiuojamos priskaitant nuosimūsim.

Kai darbininkai kovoja už savo teises: geresnės darbo sąlygas, augstesnį atlyginimą, dažnai tam griebiasi streikų. Iki prieinamo prie streiko, darbininkai turi atlikti daug formalumų, kurie numatyti valdžios potvarkiais. Kai darbdaviai nori nušauti darbininkams atlyginimą, jiems nereikalingi jokie valdžios potvarkiai. Jie tai daro savo būdais apskaičiavimais.

Kai partizanai kovoja už savo krašto laisvę, kuriame pasaulio krašte tai bebūtų, jie laikomi banditais, o to krašto paveržėjai laikomi garbingais žmonėmis. Jiems mažai kas drįsta atvirai pasakyti tiesos žodį, o tuo labiau vengia padėti pavergtųjų, atitaisyti jiems padarytas neteises.

Kodėl taip yra? Kodėl tokios neteisybės vyrauja pasaulyje? Gal dėlto, kad šiandien didelė žmonijos dalis garbina Mamoną ir kitus dievus, nors tu dievų garbintojų savo dokumentuose ir kitaip vadintus. Ir tik nedidelė žmonijos dalis garbina tikrąjį Dievą ir gyvenime vadovaujasi Jo įsakymais. Suprantama, Jie tos didžiulios atsivertę negali.

J. Vildūnas.

Stabdo išlaisvinimą

(Atkelta iš 1 pusl.)

įstaiga, jos padedamas, prezidentas praėjusį savaitę atleido Trumano-Achesono "istikimus generolus". Naujose paskyrimuose reikšminga, kad sumenkinta aviacijos reikšmė ir, kad būsimas Generalinio štabo viršininkas adm. Radford, ne tik, kad reikalauja užblokuoti komunistinę Kiniją, bet mano, jog "ateities uždavinys" veiksmingiausias būdas jungtinis karo laivynas ir aviacija. Aiškiai akcentuojama būsimajame kare amerikiečių atominių ginklų galia bei grėsmė jais remiant visą "taikungų priemonių" politiką.

Ieško būdų reformuoti "Amerikos Balsą"

McCarrthy pradėjus ir kiti ieško būdų su efektyvinti Amerikos psichologinę ofensivą. Praėjusią savaitę Niujorke "AB" būstinėje posėdyje Senato užsienio reikalų komisijos grupė vadovaujama sen. Hickenlooperio. Pasak jo, esą norima duoti progos ir "voicininkams" pareikšti savo idėjas ir projektus. "AB" direktorius Francis čia pareiškė, jog "AB" yra trečioje vietoje savo programa, o greitu laiku atsivers 4-toji vietą pasaulyje. Esą komunistai daugiau išleidžia "AB" traukymui, negu JAV transliacijos. McDonnell, specialus asistentas prasė, kad "AB" taptų atskira įstaiga nuo Valstybės Departamento, bet sutiko, jog "didelė dalis" "Amerikos Balso" kritikos buvusi teisinga. Visi "AB" nariai esą lojalūs ir šiuo metu dar kartą pertikrinami". Edward Macy, "AB" kadru vedėjas, užtikrino augstas personalo profesines ir asmeniškas kvalifikacijas... bet ištikrųjų daug kas iš jų su radio ar bendrai informacijos darbu anksčiau nieko bendra neturėjo. Pats Robert Johnson, JAV Informacinės Tarnybos viršininkas buvo profesorius. Prieš pradėdamas savo šias laikinąsias pareigas, jis pareiškė: ateityje mes pabrėšime asmens vertingumą, religijos svarbą... ir nepasakosime pavergtųjų apie mūsų skalbtuvus ir žibantius automobilius".

Hickenlooperio grupei buvo užtikrinta, jog "AB" yra klausoma pasaulyje, nors dr. Lowenthal, negalėjo tiksliai pasakyti apie klausytojų anapus uždangos. Robert A. Bauer, laikinasis viršininkas "The Field program Service Division", kuris vadovauja paskyrimams "Balse" ir vertina klausytojų nuomones, pareiškė kasdieną gaunantis klausytojų apie 1000 laišku.

Dr. Alfred Puhon, programos direktorius (savo laikas lietuviškos kilmės), greitu laiku iš "Balso" pasitraukęs, apibūdino "įstaigos darbą kartais "positively brilliant, at other times good, and sometimes bad, mediocre and even downright bad". ("Voice" kalbama, jog jo vietą laikinai perims Mr. Bauer).

Lietuviškoji programa poros mėnesių laikotarpyje stiprėjusi, nors "mėgėjiškumo" žymių nepajėgiama nusimesti. Netikusi išpūdi daro nuolatinis kalbėtojų kaitaliojimas (rusiškosios programos papročiu), kas klūdo "A B" sugavimą Lietuvoje ir blaško klausytojus. Kartais vertimai būna skysti ir tiek "iškarpyti", kad kartą klausant Eisenhowerio balandžio 16 d. kalbos transliacijos nebuvo galima suprasti apie ką kalbama. Perduodamos žinios įdomios (dėkingos vietos), nors kalba galėtų būti "trumpesnė". Paigėdautina stipresni komentarai nepasakojant, ką Vilniaus radijas sakė, bet paduodant "sovietinio gyvenimo būdo" grožybes ir jų idiotiškumą. Tarnybai labai praverstų pasiklausyti BBC, pasimokinti visad tikslaus ir objektyvaus žinių perteikimo.

Tebekalbama, jog liepos mėn. paaiškėjimas "Europos Laisvės" radiofono lietuviškųjų transliacijų reikšmas. Tačiau, kaip visa eilė suinteresuotųjų pastebėjo, joks radiofonas neįtikis lietuviams, iki, pasak žinomojo radio komentatoriaus Montgomery, "laisvasis pasaulis nepaskelbė, kad jo "psywar" galutinis tikslas "a universal anti-Communist revolution".

Nereikalingas išsiplepėjimas

Praėjusią savaitę "AB" lietuviškoji transliacija džiaugėsi, jog "New York Daily Mirror", milijoninio tiražo dienraštis, keliose numeruose rašė apie tėvų jėgų dabartinę veiklą "LTS R". Tie straipsniai, lygiai kaip ir istorija apie "lietuvių, tėvų Žurikov" tikrųjų lietuvių vienuolių nuomone smarkiai užneša "supernuorų rašytojų fantaziją". Ir čia tiktų priminti Lenkijos vyskupo nesėdantį laisvąjį pasauliui, apie susilaikymą nušviesti katalikų bažnyčios, kaip pagrindinio judėjimo Lenkijoje centrą, nes tokios istorijos išsukio perkeliojimus pavertuose kraštuose.

Kersto rezoliucija Kongrese suvienijo lietuviškuosius veiksmus vieningai akcijai — tvirtinti žiną reikala lietuvių Niujorke Ne tik Olis, ALTAutininkų Sa-

Antvalstybės mintis nėra nauja. Tačiau konkretų pavidalą ji pradėjo gyti tik po II-jo Pasaulinio Karo. Pirmoji paskata antvalstybės minčiai susiklostė 1947 m. iš JAV su Marshallo planu. Ryšium su to plano vykdymu 1948 m. balandžio 10 d. Airija, Austrija, Belgija, D. Britanija, Danija, Graikija, Islandija, Italija, Luksemburgas, Norvegija, Olandija, Portugalija, Prancūzija, Švedija, Šveicarija, Turkija, Vokietija ir laisvoji Triesto zona sudarė ūkinio bendradarbiavimo organizaciją. Ji turėjo priversti Europą prie ūkinio apsiungimo. Greta jos 1949 m. gegužės 5 d. Prancūzijos iniciatyva Airija, Belgija, D. Britanija, Danija, Graikija, Islandija, Italija, Luksemburgas, Norvegija, Prancūzija, Olandija, Saara, kraštas, Švedija, Turkija, Vokietija sudarė Europos Tarybą, apimančią ministerių komitetą, kuriame kiekvienas kraštas turi 1 atstovą, ir patariamąjį seimą (125 atstovų), kurio narius renkama atskirų kraštų parlamentai. Europos Taryba turėjo priversti Europą prie politinio apsiungimo.

Praktiškai betgi tiek ūkinio bendradarbiavimo organizacija, tiek Europos Taryba pasiliko šioje tokie tarptautinio bendradarbiavimo veiksniai, bet kad jie taptų antivalstybiniais organizmais, jie privalejo dar vieno labai svarbaus elemento — antvalstybinio suverenumo, antvalstybinės nepriklausomybės. Ūkinio bendradarbiavimo organizacija ir Europos Taryba kaip tiksliai parodė, kad, kol tarptautiniuose sambūriuose dalyvaujančios valstybės pasilaiko visą savo nepriklausomybę, negalima sudaryti paveiklaus antvalstybinio organizmo. Toks organizmas gali susidaryti tik atskirų valstybių suverenumo sąskaita. Tačiau atskirios valstybės, juo be didžiosios, nelinkę ir kitą savo nepriklausomybę dalį perleisti antvalstybei. Kita vertus bendroji pasaulio ūkio ir saugumo padėtis antvalstybės reikala daro labai aktualų.

jungos "bosas" sugrįžo į Tarybą, bet ir Niujorke LLK žmonės siūlė ALT savo paslaugas. Vadovaujančių liet. publicistų nuomone, "maža tokią rezoliuciją turėt — ją reikia išnaudoti", atliekant propagandinį darbą amerikiečių spaudoje. Lietuvių Žurnalisto Valdyba privalo daryti kuriuos nors praktiškus žygius". Kadangi Kersto rezoliucijos svarba glūdi daugiau jos "psywar" reikšmėje, atrodo, jog Lietuvių Amerikiečių Informacinę Centrą ir Lietuvos Laisvės Komitetą Tyrinėjimų ir Spaudos Tarnybą užgula bene sunkiausias uždavinys, nuo jų įsikurimo pradžios.

Netikra nepilietiški padėtis

NYT išspausdino laišką, nurodantį, kad ne pilietiams iš JAV laikinai išvykti įra pavojinga. Pagal naująjį McCarran įstatymą, net seniai krašte gyvenantieji asmenys, jei jie neturi pilietybės, išvykdamai iš krašto niekad nėra tikri ar jiems bus leista sugrįžti. Buvo atsiitkimas, kad Detroito gyvenanti moteris tik kelioms valandoms perėjo į Kanados pusę, į Windsorą, ir nebegalėjo grįžti, nes buvo rasta, kad ji serga džiova. (Alm-T2)

Lietuviai važiuokite vasaroti į

O: ir E. NARUSIŲ VASARNAMĮ

"FOUR OAKS" TOURIST HOME

Leamington, Ont., 318 Erie St. South.

LIETUVIAMS PRIEINAMOS KAINOS

Greitas ir geras patarnavimas, lietuviški valgiai, saulėtas Erie ežero krantas

KANADA RŪPINASI

savo mažaisiais...

Vaikus reikia auklėti, kad išaugtų naudingi patys sau ir savo bendruomenei. Todel Kanada mokyklose, mokytojų, gydytojų ir slaugė rūpestingai daboja kiekvieno vaiko fizine, protine ir socialine gerove. Tėvai gali aptarti auklėjimo problemas su kitais tėvais ir dalyvauti vaikų auklėjime per laisvas Tėvų-Mokytojų Sąjungas (Parent-Teachers Associations).

KANADA RŪPINASI SAVIAISIAIS — STENKIS DAUGIAU ŽINOTI APIE JĄ.

MELCHERS SPIRITO VARYKLOS

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

Kelias į antvalstybę.

Veikmeninė antvalstybės pradžia

Pirmas konkretus žingsnis į antvalstybės kūrybą buvo padarytas 1951 m. balandžio 18 d. Paryžiuje pasirašius Anglies ir Pleno ūkio Bendruomenės įsteigimą. Belgija, Italija, Luksemburgas, Olandija, Prancūzija ir Vokietija savo anglies ir plieno ūkiui tvarkyti sudarė nepriklausomą antvalstybinį organizmą. Steigimo susitarimui išgaliojus, 1952 m. rugpjūčio 10 d. Luksemburgą pradėjo veikti šio antvalstybinio organizmo kaikiurios istaigos. Bendruomenės suverenumui vykdyti yra bendruomenės vyriausybė, bendruomenės parlamentas, teismas ir patariamasis komitetas. Bendruomenės parlamento narius renka atskirų valstybių parlamentai, bet jie gali būti renkami ir tiesioginiais rinkimais. Parlamentas kontroliuoja bendruomenės vyriausybės veiklą ir 2/3 balsų gali pareikšti vyriausybės nepasitikejimą. Patariamąjį komitetą sudaro po 1/3 darbdavių, darbininkų ir vartotojų atstovų. Visais svarbiais klausimais bendruomenės vyriausybė privalo išklausti komiteto nuomonės. Bendruomenėi priklausančios valstybės prie bendruomenės vyriausybės turi savo įgaliotus ministerius, kurie sudaro bendruomenės tarybą ir yra ryšinininkai tarp bendruomenės ir jos narių — valstybių. Prie bendruomenės vyriausybės yra akredituoti D. Britanijos ir JAV ambasadoriai ir kaikiurių kitų valstybių diplomatinės misijos. Taigi minėtų 6 valstybių teritorijoje (1.300.000 km²) susidarė veikmeninė nepriklausoma antvalstybė.

Be abejo, joms, ją pašaukė gyvenimas konkretus ir būtinas reikalas. Tarpusavio konkurencija dėl rinkų, techninių įtaisų atsilikimas, prastas dirbančiųjų aprūpinimas Europos anglies ir plieno ūkį pamazų smūgė. Ypač po II-jo pasaulio karo Europos anglies ir plieno gamyba krito. Ta liudna tikrovė ir paskatino Prancūzijos politiką R. Schumano išeiti su projektu sudaryti 6 valstybių anglies ir plieno ūkiui antvalstybinį organizmą. Po 2 metų kruopščiai ir atkaklių pastangų minėtų 6 valstybių anglies ir plieno ūkis turi ne tik bendrą nepriklausomą savo vyriausybę, bet nuo 1953 m. vasario 10 d. (angliai) ir bendrą šių valstybių rinką. Ši veikmeninė antvalstybė apima 155 ml. gyventojų. Jos tiesioginėje žinioje yra 1.750.000 anglies ir plieno ūkio darbininkų. Per artimiausius 4 metus ši veikmeninė antvalstybė, numato pastatyti iki 30 tūkst. butų, nes apie penktadalį anglies ir plieno ūkio darbininkų gyvena nepakankamoje sąlygoje. Per artimiausius 5 metus antvalstybė numato anglies ir plieno gamybą pakelti bent 15% (vietoj 240 ml. tonų anglies 1952 m. numato 275 ml. t. ir vietoj 41 ml. t. plieno numato 47-50 ml. t.). Įdomus šios anglies ir plieno antvalstybės plieno gamybos santykis su JAV ir SSSR plieno gamyba per pastaruosius 40 metų. Plieno gamyba milijonais tonų:

Antvalstybės Rusijos JAV kraštų			
1913 m.	25	8	32
1929 m.	35	9	57
1948 m.	23	35	80
1950 m.	41	43	83

Anglies: 1952 m. pagaminu: antvalstybės kraštai 240 ml. tonų. SSSR — 284 ml. t. ir JAV — 523 ml. tonų.

Antrasis konkretus žingsnis į antvalstybę

Sovietų agresyvumas, ypač Korėjos karas privertė V. Europą rimtai susirūpinti savo saugumu ir apsigynimu. To padarė Atlanto sutartis. Tačiau Atlanto pastatas turi labai didelį plyšį ties Vokietija. Šiai spragai užtaisyti Anglies ir Pleno ūkio Bendruomenės nariai 1952 m. gegužio 27 d. Paryžiuje pasirašė Europos Gynimosi Bendruomenės steigimą. Tuo pradėta karinės srities veikmeninė antvalstybės statyba. Ji dar nebaigta, nes susitarimas neratifikuoatas. Savo sąranga ir ši karinės srities veikmeninė antvalstybė daug kuo panaši į Anglies ir Pleno ūkio Bendruomenę. Vyriausybės funkcijoms numatytas 9 narių komitetas. Jo narius sutaria bendruomenės sudarancios valstybės. Komitetas klausimus sprendžia balsų dauguma. Jo žinioje yra centrinė bendruomenės administracija su 3 direkcijomis: karinių reikalų, intendantūros ir finansų. Greta komiteto numatyti bendruomenės narių — valstybių ministerių taryba komiteto planams su bendruomenės narių politika derinti. Atskirus klausimus ši taryba gali spresti dauguma balsų, atskirus — 2/3 balsų ir kaikiurios — vienu balsu. Bendruomenės biudžetui ir jos apyskaitai tvirtinti ir komiteto veiklai kontroliuoti yra bendruomenės parlamentas. Faktiškai numatytas tas pats parlamentas kaip ir Anglies ir Pleno ūkio Bendruomenė, tik 9 nariais didesnis. (Belgija — 10 narių, Italija — 21, Luksemburgas — 4, Olandija — 10, Prancūzija — 21 ir Vokietija — 21). Tas pats Anglies ir Pleno ūkio Bendruomenės teismas numatytas ir šiam naujam antvalstybiniam organizmui.

Savaime suprantama, kad sukurtoji karinės srities antvalstybė turi perimti iš atskirų valstybių nepriklausomybės nepalyginti didesnę dalį, nei kurios atskirios ūkio srities antvalstybės. Juk kariuomenės pajėgumas yra tiesiog proporcingas valstybės suverenumo laipsniui. Kariuomenė — pačios nepriklausomybės simbolis. Todel atsiskyrę valstybinio suverenumo kariuomenė ir ji perleisti antvalstybei yra lemiamas žingsnis pačią valstybės nepriklausomybę palenkti antvalstybės nepriklausomybei. Todel suprantama, kad ilgų amžių valstybinės nepriklausomybės tradicijas turinčios valstybės tas žingsnis žengti labai sunku. Tik todėl ir Europinės Gynimosi Bendruomenės steigimas, nors jau prieš metus pasirašytas, lig šiol tebėra neratifikuoatas. (Bus daugiau)

A. Vaitiekūnas.

NUŽMOGINTAM NAŠLAITYNE

MASKVOS VAIZDAI ITALO ĄKIMIS

Milano "Corriere de Sera" atspaudė italų rašytojo ir žurnalisto Vittorio G. Rossi išpūdius iš Maskvos ir iš Sov. Sąjungos. Paskiau tie išpūdiūs buvo išleisti atskiru leidiniu, pavadintu "Ryškiai raudonas dangus". Vokiečių spaudoje, kaip "Christ und Welt" Nr. 16/1953 ir kt., stebisi, kad dar gali būti žmonių, kurie nemato komunizmo to, ką apie jį yra patyrę savo praktika nepatys pavergtieji ar ištirusieji iš bolševizmo vergijos. Priekaisių padaroma ir pačiam G. Rosiui, kuris yra buvęs paskutinis nekomunistinis žurnalistas, gavęs iš bolševikų leidimą porą mėnesių pagyventi Maskvoje ir apkeliauti kaikiurias Sov. Sąjungos sritis. Tačiau net ir Rusiui gyvenimas Maskvoje atrodo labai niarus.

Autorius pastebi, kad dar niekados pasaulio istorijoje Rytai nebuvo nuo Vakarų atskirti tokia geležine siena, kaip dabar. Ji yra uždarinė net ir už kinų sieną. Maskva jam pasirodė viena iš pačių bauriausių sostinių, kokių tik begali būti pasaulyje. Tai yra didžiulis, išties kaimas, kuriame viskas yra Kremlius. Bolševikai yra tiek įbauginti špionažo, jog nuo 1941 m. Maskvoje neturima telefonų knygų, ir iš viso veik neįmanoma gauti tvarkaraščių. Svetimšaliams nepatartina net išėjus iš pradžios pasivaikščioti ka nors žymėtis ir savo užrašų knygelę, nes tučtuojau prisistatys "draugas". Iš viso, žmogus, patekęs iš Vakarų Europos į Maskvą, pasijunta kaip baltasis vidury didžiulės spalvotųjų masės. Svetimšaliams sekti spec. agentų siūsti nė nereikia, nes ir taip juos visi kiekvieno vietoj lengviausiai atpažįsta.

Sov. Sąjungos viskas yra "valstybės paslaptis"

Valstybės paslaptis yra net ir tai, kiek Maskva turi gyventojų.

KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

KLB Krašto Valdyba, savo gegužio 12 d. posėdyje KLB Krašto Tarybos atstovų metinį suvažiavimą nutarė šaukti 1953 m. spalio mėn. tą savaitę kada valdžios bus paskelbta Padėkos diena (Thanksgiving Day), kad susidarytų ilgesnis savaitgalis ir užtektų laiko numatyti suvažiavimo darbotvarkę apsvaryti.

Suvažiavimą skelbti rugsėjo mėn. pradžioje, Darbo dienos (Labor Day) proga, Valdyba nerado tikslinga, nes pernai metais įvykusiame tuo laiku suvažiavime negalėjo dalyvauti tie Tarybos atstovai, kurie turėti ūkių, nes derlius dar nebuvo nuvalytas.

Suvažiavimas įvyks Toronte, Lietuvių Namuose. Suvažiavimo darbotvarkė ir visiškai tikslu suvažiavimo data bus paskelbta spaudoje kiek vėliau.

Siame posėdyje buvo perskaitytas PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininko raštas Vasario 16 gimnazijos išgytųjų nuosavų patalpų reikalų, kuriame prašoma telkti namų išmokėjimui aukas Kanados lietuvių

tarpe. Kr. Valdyba nutarė raštą perduoti Vasario 16 gimnazijos komisijai Montrealyje, kuri tiesioginai šiuo reikalu rūpinasi. KLB Apylinkių Valdybos, gavusios iš Vasario 16 gimnazijos komisijos nurodymus aukų rinkimo reikalui minimam kilniam tikslui, prašomos nuosirdžiai prie to darbo prisidėti.

Tarybos Rinkimų Statuto Komisijos pirm. K. Grigaitis priešpaskutinaime posėdyje KLB Krašto Valdybai referavo komisijos numatytus Rinkimų Statuto bent kelis variantus. Valdyba nutarė visų variantų pagrindus paskelbti spaudoje, kad su jais galėtų susipažinti visi Kanados Lietuvių Bendruomenės nariai, o Krašto Tarybos metiniame atstovų suvažiavime — Statuto projektą pagrindai bus patiekti atstovams svarstyti ir vieną iš jų priimti.

I sekančius Krašto Valdybos posėdžius patariamuoju balsu nutarta visumot kviesti KLB Toronto Apylinkės pirmininką arba Valdybos atstovą.

P. Alėnas,

KLB Kr. V-bos sekr. inf. reik.

"Darbininkų rojus" Vilniuje

Neseniai pabėgęs iš Vilniaus darbininkas papasakojo, kaip ten dabar gyvena darbininkai kolonijoje, kurioje jis gyvena.

Bendrai Lietuvoje esanti įvesta sistema darbininkų sukaupimo ir specialias kolonijas, kad lengviau būtų juos sekti. Vilniuje tokia kolonija buvusi patatyta 1952 m. vasarą Antakalny prie Sovietų armijos prospektų. Tai esą 6 dideli blokai. Juose gyvena darbininkai, kurie dirba fabrikuose, dirbančiuose kariuomenės reikaluose. 1952 m. lapkričio mėn. tuose blokuose apgyvendinę apie 1400 asmenų. Seimos gavę 1-2 kambarių butus su virtuvėmis. Viengungiai gyvena po 2-4 kambarių; o maitinąsi kantineje.

Kiekvienas blokas turis kantią, visiems bendrą virtuvę, skaityklą, biblioteką ir siuvyklą bei batų taisyimo dirbtuvę. Be to, centrinėse bloke yra kirpykla ir "universmagas", t.y. krautuvių, kurioje kolonijos gyventojai perka viską. Tik, deja, svarbiausių maisto dalykų, kaip cukraus, riebalų, ten esą taip mažai, kad darbininkai esą priversti dasipirkti laisvoje rinkoje augstomis kainomis arba į ką iškeisti.

Kiekvienam bloke yra "zavieduščij" (vedėjas), kurį skiria miesto komitetas ("gorkom"). Jis paprastai komunistas, dažniausiai rusas, bet esą ir lietuvių ir lenkų. Bloko komitetai taip esą paskiriami iš partiečių. Jų visų reikalus prižiūri ir

sekti blokų gyventojus. O tai dalenka darbininkas papasakojo, kaip ten dabar gyvena darbininkai kolonijoje, kurioje jis gyvena. Pagal taisykles darbininkams nedraudžiama išeiti į miestą po darbo arba sekmadieniais. Nėra taip pat prievolos registruotis. Tačiau praktiškai kiekvienas išimantis iš kolonijos užsiregistruoja — specialiai tam skirtose "dėl patogumo" laikomoje, knygoje įrašo valandą, kada išvyko ir kur išvyksta. Tai tam, kad išvengtų pavojaus būti įtartu, kad įlanko nelegalius susirinkimus. O tie, kurie kada išėina neužsiregistruvę, dažnai yra MYD kvociami, kur ir kaip praleidžia laisvalaikius.

Kolonijos gyventojų sekimui tapti pat tarnauija vadinamieji "blokų korespondentai", kurie ištikrųjų daug dažniau rašą pranešimus apie savo bloko gyventojus saugumiečiams, negu korespondencijas į darbininkų laikraščius. Kadangi jie turi žinoti viską apie darbininkų gyvenimą, tai jiems yra leidžiama kitiš visur ir betkada. Kalbamuosiuose blokuose "korespondentų" pareigas eina jaunos komjaunolės, kurioms vadovauja rusų komunistė Volkova.

Kiekviena sekmadienį prieš piet blokuose organizuojami susirinkimai. Ir visada stropiai patikrinama, kad visi susirinkę, kad niekas negalėtų eiti į bažnyčią. Šitam kolonijos "visuomeniniam švietimui" vadovaujas rusas komunistas Prusov, partijos rajoninio komiteto agitpropo narys.

Praktiškai kontroliuojami ir laikai.

Teoriškai susirašinėti niekas nedraudžias ir niekas neįsąkas duoti laiškus kontroliuoti. Bet kitos išeities nėra. Darbininkai, žinoma, dažnai laišku negauna. Dažniausiai tik iš giminių. Esąs išgalėjęs paprotys, kad kiekvienas darbininkas perskaitytą laišką nunešas ir atiduodas vedėjo raštineje. Taip, esą, įrodoma, kad susirašinėjime nėra įtartinų žinių. Savo pačių parašytus laiškus darbininkai nunešą ne užlipčius vedėjui kartu su pinigais pašto ženklams, o jis jau pasiunčias.

Taip gyvena "laisvės krašte" darbininkas, "viso krašto valdovas"...

"aristokratijai" Gorkio gatvėje leistas vad. "Cocktail Bar". Iš tikro tai yra šiek tiek elegantiškesnė kavinė, prie kurios šeštadienio vakarais susirenka ištisos žmonių eilės, belaukiančių progos kaip nors patekti į vidų ir užmiršti žiauria realybę. Gale autorius pažymi, kad jei jis eikvoja į Lenkijoje susidare išpūdi, jog ten siaučia "maras, siaubas ir skausminga mirtis", tai Maskvoje buvo dar liūdniau — jį laikė prisilėgęs baisiausias slogutis. Lenkijoje ir Čekoslovakijoje tokią nuotaiką kelia visiškai eliminavimas iš žmogaus, kas jame yra žmogiška ir individualu, t.y. ty elementų, kurie jį atskiriu nuo gyvulio. Tačiau ten bent dar tebeina kova, ten dar tebėra, kas gina žmogiškąją vertę. Varšuvoje pvz. žmonės bent pirmąjį Velykų dieną dar eina tylūs ir susimastę į katedrą, nesibijodami tiesiog būriais žygiuoti pro ministerio pirmininko rūmus. Maskvoje jau nė to nepastebėjime — čia viskas jau yra užgnaužta, eliminuota, žmogaus pavertimas mumijomis yra jau seniai baigtas. Čia bolševikinio proceso nepažįsta jau nei pasipriešinimo, nei kovos — žmonės čia yra jau praveryti pro "naujų žmonių fabriką"...

Del ateities Lietuvos mokyklų

Pastaruoju laiku vis daugiau pasirodo politinių leidinių — krikšč. demokratų "Tėvynės Sargas", liaudininkų "Varpas", socialdemokratų "Darbas" ir pagaliau nesrovinė, Liet. Laisvės Komiteto leidžiama, "Lietuva". Būdingas šitų leidinių bruožas, kad jie neapsiriboja kokių atitautų teorinių klausimų nagrinėjimu, bet skiria didelę dalį savo puslapių ir aktualioms politiniams klausimams, tarp jų ir išlaisvintos Lietuvos atstatymo reikalams.

Susirūpinimas išlaisvintos Lietuvos atstatymo klausimais neabejotinai sveikintinas. Tais atstatymas bus sunkus ir sudėtingas. Todėl iš anksto jam reikia pasiruošti. Pagaliau dalykas turi ir antrą teigiamą pusę. Politinėms grupėms išryškinti su savimi klausimais savo požiūras, galima bus matyti, kiek jos skiriasi ir kiek jas galima — kompromiso ar kitu būdu — suderinti, kad atstatytoje Lietuvoje įmanomai didesnė dalis jos gyventojų galėtų savo aspiracijas patenkinti ir būtų išvengta nereikalingų kovų ten, kur jų galima išvengti.

Iš ligiolinių pasisakymų gal labiausiai krinta į akį nuomoninių skirtumai kultūros, ypač ateities Lietuvos mokyklos klausimais. Mokykla tautos gyvenimui vaidina pirmąsias reikšmes, todėl ir ją visi ypatingai ir kreipia dėmesį. Ligi šiol daugiausiai išryškėja trys nuomonės. Kai kas bando įrodinėti, jog ateity turėtų būti kultūrinės autonomijos tvarka kuriamos tik privatinės mokyklos. Kiti linksta į tai, kad šalia valdinės mokyklos laisvai galėtų būti kuriamos ir privatinės, kurioms turėtų būti skiriama proporcinga dalis mokyklų reikalingas skirtų biudžetinių lėšų. O treči pasisako už valdinę mokyklą, privatinės leidžiant tik išskirtiniais atvejais — ir net tik su prezidento leidimu. Pirmosios dvi nuomonės atstovauja daugiausiai katalikų visuomenės, o trečioji — liaudininkų ir socialdemokratų.

Pasisakanti už valdinę mokyklą idomus gal ne tiek pats nusistatymas, kiek tokio nusistatymo motyvai. Socialdemokratinis "Darbas" š. m. Nr.1(16), pasisakydamas prieš kultūrinę autonomiją, tokį savo nusistatymą motyvuoja tuo, kad tai patikrintų katalikams jaunimo mokykloje ir auklėjimo monopoliją. "Varpo" š. m. Nr.1 Dr. V. Butrimas savo nusistatymą prieš kultūrinę autonomiją motyvuoja taip pat panašiai — esą jos šalininkai tikslas esąs mokyklą apvalyti nuo mokytojų su nepageidaujama pasaulėžiūra, o ne apsisprendusius paskatinti apsispręsti jiems teigiama prasme.

Kaip matome, valdinės mokyklos šalininkai už ją pasisako ne kokių demokratines santvarkos principu vadovaudamiesi, bet grynai partiniais išskaičiavimais. Jie mano, jog tokioji mokyklinė santvarka, jie galės prieiti prie jaunimo, kai tuo tarpu kultūrinė autonomija jiems mažiau teiks tokių progų.

Toks prie klausimo priėjimas gana stebinantis. Matyt, tos grupės nesitiki, kad savo sukurtoje mokyklose galėtų sutelkti didesni skaičiai jaunimo, nors laisvę kurti privatinės mokyklas jie galėtų lygiai naudotis su visais kitais. Dėl to jie siekia tokios mokyklinės santvarkos, kuri leistų jiems prieiti prie voikų kitos pasaulėžiūros tėvų, prieiti prie katalikų vaikų, kad gautų progos juos patraukti į savo pusę.

Tai, gal būtų, toms grupėms būtų ir naudinga. Tačiau neabejotinai tai yra grubus savanaudiškumas ir prasielkimas su demokratiniais principais. 1922 m. Lietuvos Valstybės Konstitucija, kalbėdama apie švietimo reikalus, pirmiausia patvirtina: "Vaikų auklėjimas yra tėvų augščiausio teisė ir natūralinė pareiga". Ir šio dėsno mes turime laikytis, nes nukrypimas nuo jo veda į padėtį, kuri yra Sovietuose ir jų satelitinuose kraštuose, kur valstybė atima iš tėvų vaikus ir perduoda valdinėms įstaigoms juos išauklėti gerai "liudies demokratini" jais, jie įtaria, kad tėvai tokiais jų neišauklės. Bet jei tokį dėsni pripažįstame, tai priivalom pripažinti tėvams ir laisvę pasirinkti savo vaikams mokyklą. Tai natūrali ir logiška išvada. Politinės grupės neturėtų vadovautis savo partiniu savanaudiškumu, šį klausimą sprendžiamos, ir nežiūrėti, koks klausimas išsprendimas padės joms sustiprėti, bet žiūrėti, kad kiekvienam būtų galimybė pasinaudoti demokratine laisve ne tik politinėje, bet ir kultūrinėje srityje. Niekas nekaltas, jei tam tikros pasaulėžiūros žmonijos mūsui tautoje nedaug ir atitinkama grupė negaus progos prieiti prie

didėsio skaičiaus jaunimo. Dėl to negali būti kitų teisės pažeistos, kad tik jiems būtų tas priėjimas sudarytas. Kokia teise gali kokia nors grupė veržtis tokiu būdu prie jaunimo, kurio tėvai yra visai kitos pasaulėžiūros ir nori joje savo vaikus išauklėti? Tai yra noras laimėti ne laisvose ideologinėse bei kultūrinėse varžybose, bet pasinaudojant valdiniu aparatu savo partiniams reikalams.

Dėl viso to tenka prieš valdinės mokyklos šalininkus pasisakyti tiek principiniu atžvilgiu, tiek ir dėl motyvų, kuriais jie savo nusistatymą grindžia. Principiniu atžvilgiu — kad neleidimas pasirinkti savo vaikams mokyklos pažeistų tėvų teises, motyvų atžvilgiu — kad yra tiesiog negarbingas savanaudiškumas specialiai siekti tokios dalykų santvarkos, kuri patarnautų tik tai ar kitai grupei, visai neatsižvelgiant, kad tai pažeistų ir demokratinis principus, ir kitų laisvę.

Kaip tik dėl to tektų neprištarti ir tiems, kurie siekia visai pašalinti valdinę mokyklą. Šiuo atveju tektų vadovautis ne juo teoriniu principu — net jei jis būtų ir teisingas — kad mokykla, būdama susijusi su pasaulėžiūra, turi būti iš volstybės tvarkymo išimta ir palikta kurti bei tvarkyti pasaulėžiūrinėms grupėms, bet faktų, jog yra piliečių, kurie daugiau pasitiki valdine mokykla, nei privatinę ir joje nori mokyti savo vaikus. Kas juos gali versti priimti kitų požiūrą, nors objektyviai ji ir kažin kaip būtų teisinga? Nei tokią pažiūrą priimti, nei pagal ją tvarkytis jie neturi nė mažiausios prievolės. Todėl jiems turi būti sudaryta galimybė savo vaikus leisti į valdinę mokyklą.

Atrodo, jog žadas daug ginčų sukelti mokyklos klausimas gali būti visus potencialiai išspręstas, laikantis jau 1922 m. Konstitucijoje priimtų dėsnių, jog valstybės priežiūroje įstatymų nustatytose ribose mokyklas kurti gali valstybė, savivaldybės, visuomenės organizacijos ir paskirti asmenis, suteikiant jiems mokyklos lygias teises, jei tik jos išpildo įstatymų nustatytą programos minimumą, ir skiriančias privatinės mokyklos proporcinga pagal jų mokinių skaičių dalį lėšų iš valstybės iždų, kad nė vienas pilietis, sumokėjęs mokesčius ir švietimo reikalams, nebūtų priverstas, leisdamas savo vaikus į privatinę mokyklą, už jų mokslą mokėti antrą kartą. Šiuo atveju turėtų būti padėtas į šalį ir doktrinieriškas užsispyrimas, ir juo labiau egoistiniai partijų išskaičiavimai, o žiūrima tik, kad būtų išaugota piliečių laisvė ir apgintos jo teisės. Šiuo atveju savo pasaulėžiūrą ir pasirinkti tėvų teisę auklėti vaikus pagal tokią mokyklą, kuria jis pasitiki, kad jo vaikas bus išauklėtas toje dvasioje, kokią jo nori savo vaikui išauklėti. Ir otrodo, jog šioje plėtimėje būtų lengviausia susitarti visoms grupėms, jei tik bus visų norima iš tikro laikytis demokratinio principu, nes iš visų paeidavimus dėl mokyklos pobūdžio būtų pilnai atsižvelgta.

A. Gražūnas

DABARTINĖJE LENKIOJE

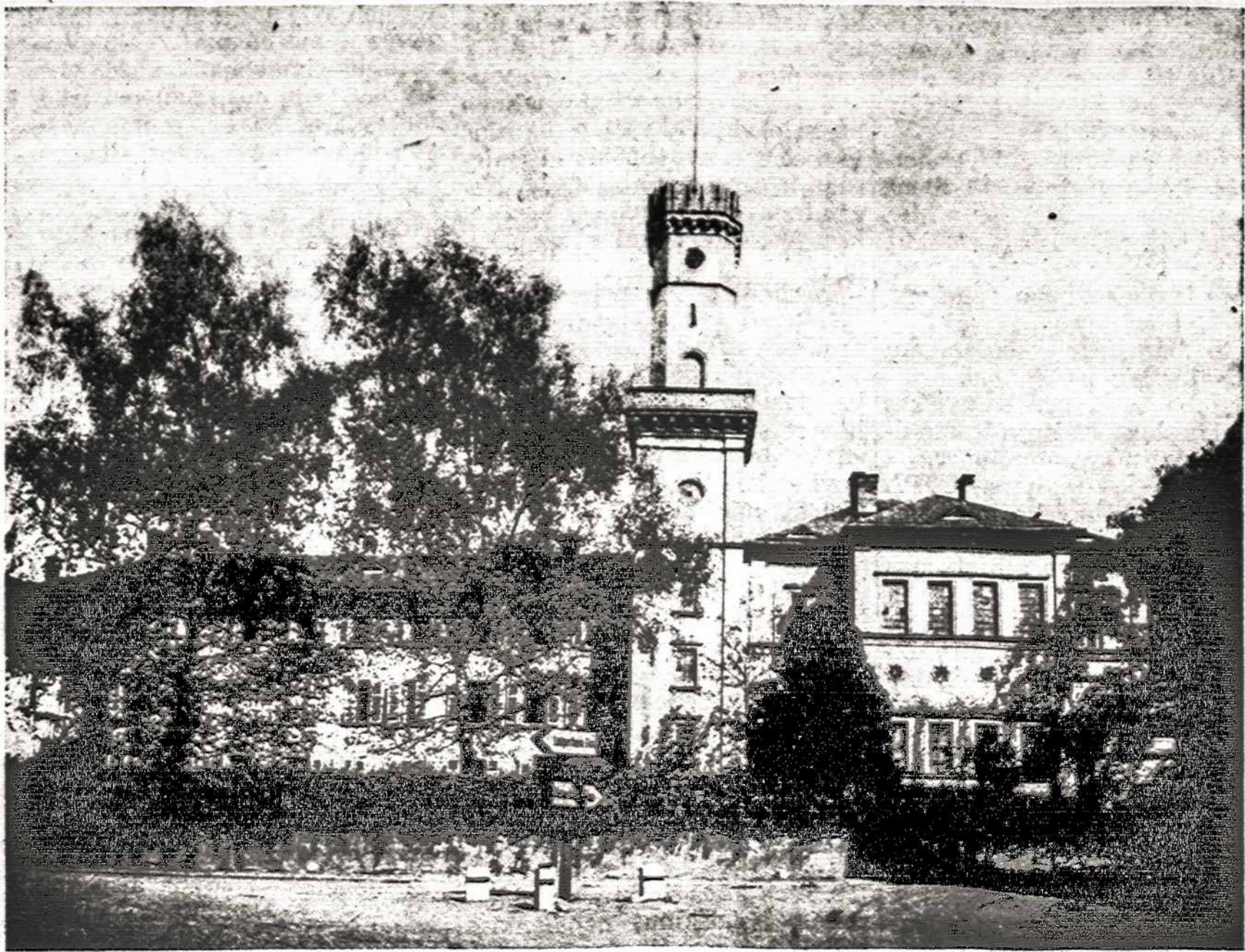
Taip plačiai pagarsėjęs pabėgimas iš Lenkijos su tobuliausiu sovietų lėktuvu MIG-15, leit. Jareckis (dabar jis jau JAV) būdamas Londone buvo egziliškas Lenkų vyriausybės apdovanojamas Sidabro kryžiumi su kardais ir ta proga spaudos atstovams pasakojio apie gyvenimą krašte.

Pasak jo, aviacijoje visi augstiesi viršininkai, maždaug pradedant majoru, yra rusai. Lenkija turinti 8 oro divizijas, po 3 pulkus kiekvienoje, o pulke po 2 eskadrilės. Beveik visų pulkų vadai esą rusai. Kiekviename pulke esą net 7 politruakai ir ryšio karininkas rusai. Jie savo tarnybą Lenkijoje laiką laikina, tad nei kiek nesitaiką prie lenkų, lenkiškai nekaltą, ir džiaugiasi, kad juos čia greit avansuoja ir gerai laiką.

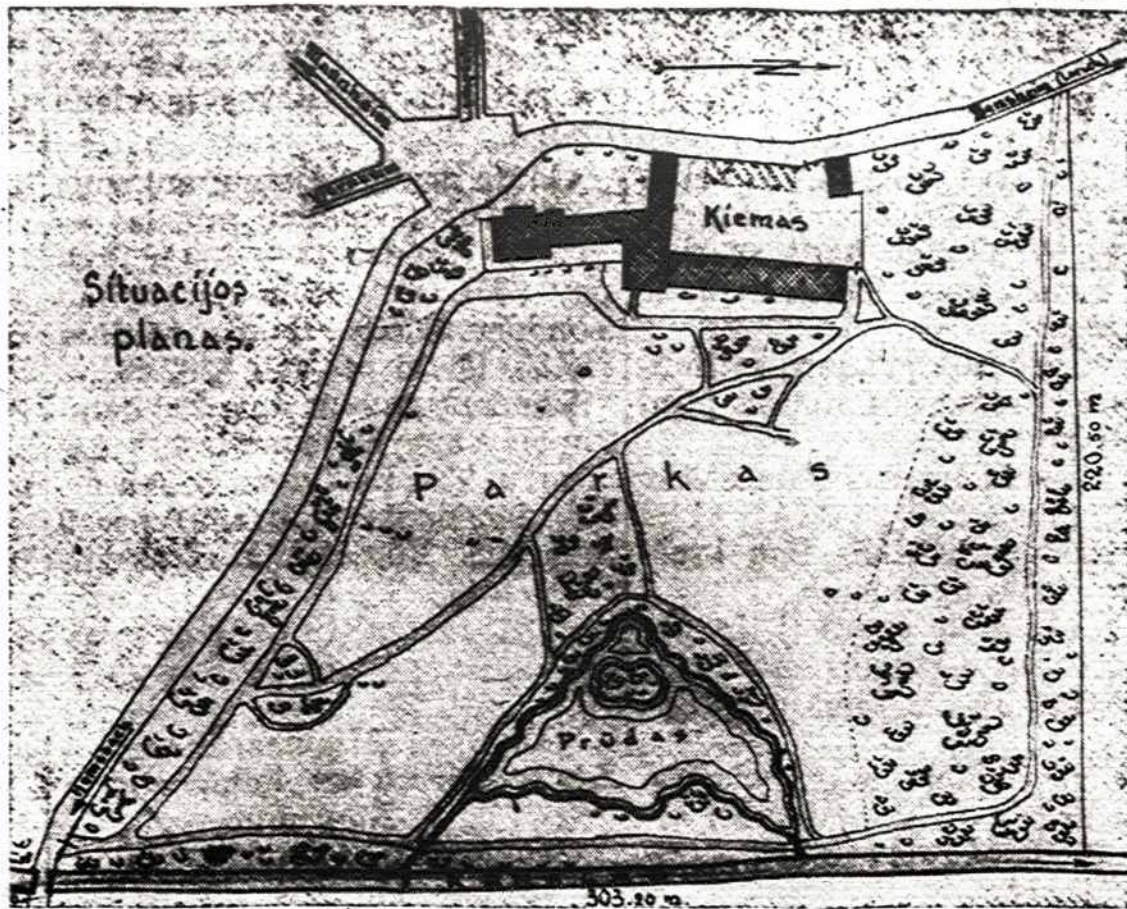
Iš viso aviacijoje karių išlaikymė esą 6 kategorijos, žiūrint ką kas daro — 1) kareivio, 2) techninio kareivio, 3) karininko, 4) techninio karininko, 5) lakūno ir 6) sprausminių lėktuvų lakūno. Šių pastarųjų porcija esanti gera, tarp kitko ½ kg. mėsos dienai, ji taip pat esanti duodama visiems rusams. Ypač kareiviškų porcija esanti badmieriška. Ne vienas iš rusų pasipasakoja, kad jie anksčiau skraidę virš Korėjos.

Lenkijos visi gyventojai, net tik politinė, bet ir kultūrinė srityje grįžę iš Prancūzijos, esą apsiavę ir jau nusivylę komunistais. Visi laiką, kad Lenkija yra rusų okupuota ir kad ji kada

Naujieji Vasario 16 gimnazijos Rūmai ir situacijos planas

Namai užpildyti PLB Vokietijos Krašto Valdybos. Jų perkamoji kaina 185.000 DM. Prie to prisideda 12.500 DM notariato, maklerų ir kitos išlaidos. Namų pritaikymas gimnazijos reikalams ir įvairūs įrenginiai, statybininkų apskaičiavimu, atseis 100.000 DM. Benra suma susidaro apie 300.000 DM. Sodyba vadinasi Renndorf, artimiausias miestelis — Lampertheim. Iki Mannheimo yra apie 15 km, o iki Heidelbergo — apie 30 km. Sodybai priklausė 6 ha sklypas-parkas. Namuose tilps 200 mokinių bendrabutis, bus įrengta 11 klasių, keletas salė, 11 mokytojų patalpos, direktoriaus ir mokytojų kambariai, raštinės, ūkvedžio ir kt. patalpos.

LENKIJOS AMBASADORIUS VILNIETIS

Naujasis Lenkijos ambasadorius Londone Eugenijus Milnikielis (Meinikėlis?) yra Vilniaus universiteto auklėtinis. Laisvoji Lenkijos spauda jį šitaip apibūdina.

Kaip atsargos karininkas, jis 1939 m. rudenį buvo mobilizuotas, o Lenkijai žūnant perbėgo į Lietuvą ir pakliuvo į tą grupę, kuri buvo laikoma Kalvarijoje. Čia jis ir pateko į bolševikų rankas ir buvo išgabentas su visais į Rusiją. Ten jis po kurio laiko užmezgė ryšius su NKVD ir prisidėjo prie pulk. Berlingo grupės karininku, kurie stojo už bendradarbiavimą su bolševikais. Kai po Sikorsko sutarties buvo pradėta organizuoti kariuomenė, ir Milnikielis pateko į ją. Jau iš pat pradžių jis buvo išsiruotęs kaip bolševikų agentas ir kai tik Anderso korpas išėjo iš Sovietų Sąjungos ribų, Milnikielis ir keltas kitų kariuomenės teismo buvo nuvesti ir uždaryti kalėjimui. Jis buvo paleistas jau iš Jeruzalės kalėjimo, kai Sovietų

armijos buvo pasiekusios Lenkijos teritoriją. Kaip tik susikūrė bolševikinė Lenkijos valdžia, jis buvo paskirtas Teherano atstovybės charge d'affaires. Tai buvo jo diplomatinės karjeros pradžia. Vėliau Milnikielis buvo paskirtas atstovu Kanadon, kur stengėsi išgauli čia saugomas Lenkijos izdo brangenybes. Tačiau jam nepasisekė. Dabar jis jau augščiausiam ambasadoriaus poste. Pasak lenkų spaudos, tolimesnė jo karjera neišvengiamai būsianti "k stienkie" arba į kalėjimą...

Lenkų vyriausybė sunkiai kuriama

Jau prieš keletą mėnesių buvo paskelbta, kad egziliškie Lenkijos vyriausybės lietuvieji nesutarimai jau išaiškinti ir vietoj dabartinio prezidento Aug. Zaleskio stos gen. Sasnkowski, kuris sudarys naują vyriausybę. Tačiau visa tai vis dar neįvyksta. Prezidentu tebėra Zaleskis, Sasnkowski važinėja tarp Londono, JAV ir Kanados (jis čia turi ūkį), o derybų pabaigos nepasiekia. Jis yra pastatęs sąlygą, kad prezidento pareigas perims tik tada, kai tam pritaris visos partijos, bet to vis dar nepasiekia. Kol to nėra, niekas nesiūlo ir Zaleskiui pasitraukti.

Idomu, kad lenkiškojo gyvenimo viršūnės vis turi kokių ryšių su Lietuva. Kaip žinoma, iš Lietuvos yra kilęs gen. Anders, o gen. Sasnkowskio motina esanti iš Lietuvos, berods iš Vieksnių.

Lenkų dvasiškija perspėja amerikiečius

Lenkų vyskupų oficiozas "Tygodnik Powszechny", leidžiamas Varšuvoje, perspėja laisvuosius būti atsargiems su žodžiais. Esą, JAV-se Lenkijos katalikų bažnyčia vaizduojama kaip antikomunistinės rezistencijos židinys, o dėl to prasidėję persekiojimai.

Tarėsi karininkai

Balandžio 9 d. Niujorke įvyko visų trijų Pabaltijo tautų karininkų pasitarimas. Latvius atstovavo "Daugavas Vanagi" organizacija, latvių senoji veteranų sąjunga įkurta 1926 m., o lietuvius: V. Alksnis, J. Andriusis, Z. Raulinaitis, J. Šlepetys ir V. Vilkutaitis. Posėdžiui pirmininkavo pulk. Šlepetys.

Latvijos Atstatymo Komitetas

Londone veikia Latvijos Atstatymo Komitetas, Europos būstinė, kuri apjungia visus kitus skyrus kituose Europos kampuose. Šis komitetas nesutaria su Amerikos Latvių Sąjunga dėl dviejų dalykų: 1) Europinis Centras siekia suorganizuoti Pasaulinę Latvių Bendruomenę, dalyvaujant politinėms partijoms, būtent, kad ½ vadovybės būtų atstovaujama senųjų politinių partijų, o ½ būtų išrenkami iš pagrindinių tremties organizacijų. 2) Europinis Komitetas mano, jog šitokios organizacijos būstinė turėtų būti Europoje, kai "amerikiečiai" latviai tvirtina — Amerikoje. Tačiau, tikimasi, jog bus rastas kompromisas, kuris būtų patiekiamas visuotinai Latvių Kongrese Grand Rapids, Michigane, įvykstančiame balandžio 17-19 dienomis. (Alm.)

Latvių Sąjunga

Balandžio 17-19 d. Grand Rapids, Mich., įvyko JAV Latvių Sąjungos suvažiavimas. Sąjungai priklausė 129 organizacijos ir 650 palaidų asmenų, pereitų metų samata siekė \$20.000.

Sąjungos pirmininku išrinktas tas pats prof. P. Lejinis iš Vašingtono. Perrinktas taip pat tas pats sudėties ir Vykdomasis Komitetas.

Suvažiavime buvo paskelbta, kad Latvių Kultūros Fondo 1952 m. trys premijos — po \$400 kiekviena — atiteko: grafikui Sigismund Vildbergs, kompozitoriui Volfgangs Darzins ir rašytojui Janis Veselis.

Latvių dainų šventė

Gegužės 30-31 d. Čikagoje ruošiamas latvių dainų šventė, skirta paminėti pirmąjį latvių Dainų dieną prieš 80 metų. Šventėje dalyvaus 26 latvių chorai —

Berlyno varpai skamba už laisvę

Gegužės 1-ą dieną Vokietijos darbo žmonės taip pat įsijungė į Laisvojo pasaulio švenčiamą darbo ir pavasario šventę. Vokietijoje ta proga buvo iš viso suaruota per 1000 susirinkimų, demonstracijų ar kitokių rūšių pasirodymų. Apskritai, visi minėjimai praėjo ramiai ir vieningai. Tik kai kur komunistai mėgino susirinkimus ir viešas demonstracijas išnaudoti savo propagandai — arba paskleidami savas proklamacijas, ypač Ruhro krašte, arba įtaisydami tokius transparentus su komunistiniais šūkiais, kurie buvo nešami įvairių jų paslėptų organizacijų vardu. Daug kur juos nešėti pavadė tiesiog mokyklinio amžiaus vaikams. Socialinės srities reikalavimai pareikšti ramiai — iš viso čia konstatuojama rimtis ir pastovumas. Ko dar buvo ryškiau reikalaujama — tai 40 valandų darbo savaitės, pasisakoma už "tautų sugyvenimą ir Vokietijos sujungimą", darbininkams vad. "Mitbestimmungsrecht" įmonėse pripažinimą etc. Tačiau

komunistų propaganda, nors Sovietai jai skiria stambias sumas, darosi vis mažiau aktyvi.

Net socialdemokratai nuo "bendrų šūkių" kur galėdami atsiriboti, parodydami, kad išskyrus nebent vieną kitą, jų masės toli gražu nieko bendro su komunistais neturi. Tas atsiribojimas žymu ir daugiausia socialdemokratų valdomose profesinėse sąjungose. O ypač griežtai nuo visokių bolševikų kėslų atsiriboją krikščionys darbininkai.

Gal niekur kitur Vokietijos suskilimas nebuvo taip ryškiai matomas, kaip Berlyne. Rytų sektoriuje bolševikinės demonstracijos truko net 7 valandas, paskum buvo pro specialią tribuną pravyti 5.000 karių. Tuo tarpu Vakariniame Berlyne demonstracijos pasižymėjo retu vieningumu ir pacifistiniais šūkiais, kurių svarbiausi buvo — už Vokietijos suvienijimą ir laisvę. Tą mintį ypač išryškino Paul Henri Spaak ir vokiečių profesinių sąjungų vadas Freytag. Vokiečių darbo žmonės nori būti ne parduoti, bet tikrai laisvi. Po iškilimų

5 minutes skambėjo už laisvę Berlyno varpai, kurie nuo gegužės 1 dienos skambės kas vakaras, tiek Vak. Vokietijai, tiek visam laisvajam pasauliui primindami Berlyno likimą ir išpėdami kovoti su gresiančiu iš Rytų pavergimu.

Ryt. Vokietijos zonoje bolševikai susirūpino kiek galint greičiau įvesti reguliarią kariuomenę, nors dabar turi į laudies miliciją sutelktų 125.000 vyrų.

Adenauerio kelionė po JAV-es tinkamai įvertinama ir vokiečių spaudos, kuri su pasitenkinimu pažymi, kad amerikiečiai Adenaueri ne veltui vadina "didžiausiu pokario politiku Europoje". Net ir britų "Times" mano, kad toks titulas nėra vien tik kur-

tuazijos reikalas. Prancūzų socialistai taip pat pripažįsta, kad Vokietija po karo yra įvykdžiusi "ūkinį stebuklą", o krikščionių demokratų su liberalais koalicija socialiniais reikalams turtinguosius ir pajėgius savo krašto gyventojus yra faktiškai apdėjusi didesniais mokesčiais negu švedų socialdemokratai. Taigi

Svedijoj prie socialistų yra lengviau pasidaryti turtingu nei šiuo metu Vokietijoje.

Didelį susidomėjimą sukėlė šiemetinis vokiečių didžiausios partijos CDU kongresas Hamburge, kur iš Amerikos grįžusiam Adenaueriui buvo sukeltos tikrai rūšys, bet visai pelnytos ovacijos. Tik visa bėda, kad Adenauerio Amerikoj vokiečių tautai sudarytąjį kreditą opozicija neleidžia panaudoti visu intensyvumu. Adenauerio kabinetas pasiuntė parlamento priimtąjį su Vakarais gynybos sutarimą pasirašyti prezidentui Heussui, netikėtai procedūriname kely susidarė kliūčių.

Württembergo-Badenio min. pirmininkas liberalas Maieris, norėdamas bet kokia kaina išlaikyti poste ir išlaikyti su socialdemokratais šiame krašte sudarytą koaliciją, kaip Bundesrat pirmininkas, neištesėjo nei prezid. Heussui, nei savąjį partijai duotojo žodžio

ir nubalsavo (savo balsais nusvėrė), kad dėl minimosios sutarties ratifikavimo turi pasisakyti Vokietijos konstitucinis teismas. O jam viso reikalo perduoti nestengia nei vyriausybė, nei prezidentas. Skundą tuo reikalu gali įteikti opozicija (socialdemokratai), bet ir tie šiuo metu jo dar nėra įteikę. Maieris dėl to puola patys liberalai (FDP), kurių vadovybė net grasina jį išskirti iš partijos, ir katalikų spauda, ypač "Rheinischer Merkur", kuris pažymi, kad Württembergo-Badenio krašto parlamento net aiškiai du trečdaliai yra už sutarties tvirtinimą. Maierius parlamento valia taip pat turėtų būti privaloma, kad Stuttgartu kabinetas pasisakė 5:4 prieš sutarties patvirtinimą. Rezultatas — kad ta svarbi Vakarams ir visam laisvam pasauliui sutartis vis nutęsama, ir tai grynai partiniais sumetimais, o tuo pačiu laiku Vokietija opozicijai neatgauna visiškos nepriklausomybės ir negali kaip lygi su lygiais įeiti į laisvųjų tautų bendruomenę. To Vokietijos atstatymui ir iškilimo ypač bijosi prancūzai.

Drauge vis griežčiau judinamas Vokietijos Rytų klausimas.

Pramatydamos, kad Europos Rytų problemoms netolimoj ateity taip pat ateis laikas iškilti pasitarimų ir darbų plane, vokiečių pabėgėlių organizacijos dabar rodo itin didelį aktyvumą. Jų skelbiama Rytų erdvei tvarkyti koncepcija, kuri buvusioms Rytų Europos valstybėms, dabar bolševikų pavergtomis, nenumato daugiausiai jokių nacionalinių valstybių junginių, o juos nori tiksliai įjungti į Europos organizmą, kur vokiečių balsas būtų itin stiprus. Vokiečiai dabar ypač smarkiai propaguoja vad. "Heimatrecht", kad, atseit, jų pabėgėliai ne tik galėtų grįžti į senąsias žemes, bet ir toliau jose skleistų vokiečių kultūrą, vokiškumą.

Nieko vokiečiai Rytuose taip nebija, kaip galimos Rytų ir Vidurio Europos federacijos, kur susijungusios tautos atsistotų prieš juos ir rusus kaip lygus partneriai, bet ne kaip susiskaldžiusios tautelės ar valstybėlės, kurių daugelis turėtų ir ateity priklausyti nuo galingų kaimynų malonės. Šią galimumą gerai numato ir Rytų Europos pabėgėlių spauda, kurioj apstu gausių pasisakymų svarbiausiomis Rytų ir Vidurio Europos ateities problemomis.

Pavergtoj Tėvynėj

Veda ALMUS

* „Kauno Tiesa“ rašo, jog 20 akademijos fitopatologijos katedros dėstytojas St. Čerapas baigęs tyrinėti „šilkininkystės“ problemą, jis tyrinėjimą pradėjęs „Smetonos“ laikais, bet negavęs jokios pagalbos. Tarybiniais metais jis Ažulyno padėdė medelį, iš kurio 150 priglįję ir aklimatizavę. Šiais metais Miškų ūkio institutas jau pradėjęs sodinti šilkininkystės daigynuose, o pats Čerapas būsių išsilystęs specializuotis į TSRS.

* Sausio viduryje iškilmingai buvo paminėta V. Mykaločia-Putino 60 metų sukaktis. Minėjimą atidarė J. Šimkus rašytojas „vėdus“ LTSR, kuris iškilmingai nepuolęs vystant grožinę lietuvių literatūrą ir mokslą. Paskaitą skaitė prof. K. Korsakas, išskelbęs, jog tuo pačiu yra paminimo rašytojo kūrybinio darbo suaktis. Ankstyriąją savo poeziją Putinas skyrė opdinuoti Lietuvos pavasario gamtai. 1927 m. išėjo jo eilėraščių rinkinys „Tarp dviejų aušrų“ buvęs kupinis pasimizmo ir resignacijos, jame stipriai reikiškesi dekadentiškos simbolistinės nuotaikos. Nuo 1930 m. Putinas pasukęs realistinės kūrybos linkme. Jo „Atorių šėdėlyje“ buvęs rimtas smūgis klerikalizmui ir turėjo pažangią reikšmę kaip kūrybinis, demokavęs kaikiurus katalikų bažnyčios piktžiūdes ir parodęs jos tikrą moralinį veidą. 1950 m. išleista eilėraščių rinkinys „Sveikinu žemę“ tilpęs „stambus pluoštas vertingos tarybinės lietuvių literatūros“. Putino kūriniai esą išversti į rusų, gudų, ukrainiečių kalbas (jo eilėraščių randami ir Amerikos Poetijos Antologijoje. A.). LTSR rašytojų vardu sveikino J. Remeikis, džiaugdamasis, jog Putinas uoliai „dirbęs mūsų literatūros bare“. J. Baltušis, „Pergalės“ žurnalo vardu išreikšė viltį, jog Putinas pilnai įgyvendinęs savo sumanymą aprašyti žemaitę, 1863 metų sukilimą ir tt. „Literatūros ir meno“ žurnalo redakcijos vardu kalbėjęs tulas V. Radaitis tarė, jog esą „reikšmingi Putino pasisakymai vertinant kultūrinį palikimą rašytojiniuose spaudose. Vis dažniau pasirodę vertingi mūsų jubilio stulpiniai ūkio klausimai.“

* Neseniai Kretingos rajono Kultūros-Svietimo įstaigoje repeticijų metu įgriuvo naujai atremontuota meno lubos, lengvai susisėdusios kalis omenis. Už šių lubų patenkimą buvo sumokėta virš 20,000 rublių. Nesant tam reikalui pinigų, Kretingos Kultūros namai tarnauja kaip anglų ir šiuikščių sandėlis.

Antri metai jau buvo remontuojamos ir Kretingos Kūstotyros muziejus. Jame esą gausu eksponatų, bet jie baigiami naikinti sumesti kampuose. Muziejus tarnautų dirbanti kitose vietose, muziejus visai nesirūpino nors emė alus.

* Milžinišku straipsniu — „Nuolet kelti budrumą, stiprinant tarybų valstybę“ — LTSR prokuroras G. Bachoras sausio 18, išsitas dvi skiltis pasakyė „niekį žinų ir židvių gaudy, prisidengusieji profesorų-gydytojų kauke“ (vargšas — nesapnavo, kaip ši istorija baigsis), atskirose dviuose skiltyse analizuoja susidariusią padėtį Lietuvoje. Esą yra žinoma, jog JAV pasakė 100.000.000 dolerių ardomajai veiklai TSRS. Mūsų (LTSR) buržuaziniai nacionalistai su duoti triuškinantis smūgis... „Viso tai žymiai pakirto ir sumažino Lietuvoje bazę užsienio žvalgybos. Tačiau ne reikia užmiršti, kad kairių tebera atplėsių suodaudytųjų išnaudotojų klasių ir buržuazinės ideologijos nešėjų — kurie užsimaskavę ir paslėpę savo pyktį prieš lietuvių tautą. Kaip tik šiuos lietuvių tautos išdavius ir prieštus suranda ir panaudoja savo niekšiškiems tikslams — šnipinėjimui, kenkimui ir diversijoms — Amerikos — Anglijos žvalgybos.“ Toliau Bachoras rašo ką tie šnipai darę: graibstę žieną, turėję didelių darbus. Buvę pagautas ir nuteistas Kauno Projektaivinio instituto vyr. inžinierius K. Dušauskas, išsifortuos Vilniaus prisichietriškos ligoninės direktorius I. Rubinštein. Bachoras dar kartą reikalauja didžiausio darbato — tik kažin, ar su Ignatiev juo jis pats nebus išlokęs?

* Drg. Bachoras uoliai papildė įsidėtinu vėdamuoju „Tiesoj“: „Partija mus moko, jog dar yra užsilikusių buržuazinės ideologijos liekanų, privačiosios, vinikškos psichologijos ir moralės nešėjų — gyvų žmonių, slopų mūsų liaudies priešų. Šie slopi priešai, remiami imperialistinio pasaulio, kenkia ir kenkia ateityje“. Šitaip nuomiai reikalauja tvarkytis su normalios žmonėmis „Tiesoj“, kai tuo tarpu laisvajame pasaulyje tie „gyvi žmonės“ yra net linkę patikėti Maskvos taikos melodijsoms. Vėta atskiro paminėjimo ir tolimesnė „Tiesos“ vieta: „Mūsų respublikoje dar visai neseniai veikė įvairios buržuazinės partijos. Lietuvoje buvo susipynusios savo purviną gūžtę šlykščių Amerikos imperializmo tarnų — sionistų organizacijos. Tose partijose sutriuškintos. Bet į atskiras mūsų imones ir įstaigas dėl nepakankamo jos vadovų budrumo vis dar įlenda, kartais net į vadovaujančias vietas, būvę veikėję tautininkų, krikdėmų, liaudininkų, socialdemokratų, eserų, žydiskųjų buržuazinių nacionalistų, masonų ir tt., kupifalstai, dvarininkai, pirkliai, buožės ir tt. Ten jie stengiasi traukti dirbti darbą, keldžiant gėdas, kirsina, kenkia. Kėsinasi į socialistinę nuosavybę, kuri sudaro mūsų savarankos pagrindą... Nuo tarybinės liaudies savo atplėdę gaus taip pat ir šie užsieniniai visų šių niekšų žaimininkai“. Šitaip „Tiesoj“ rašė vos pora savaitių prieš „Taikos“ ofensyvą.

* Tarybiniai „intelektualai“ K. Pivorianas ir D. Roda netekę kantrybės visą popietę prieš lietuvių rašytojus išliejo vasario 3 d. „Tiesoj“. Girdi, partija teikiškai lietuviams rūpinasi ir broliškios respublikos, o lietuvių rašytojai... špygo. Net ne lietuviškos pjesės, nors kiek kartų jos būvę reikalaujamos, per 8 metus neparašė. 1946 m. buvusios įteiktos 37 pjesės, iš kurių 3 buvo LTSR teatrose kurį laiką. Tada 1949 m. ir vėl buvo paskelbtas konkursas — tačiau dingo ir komisijs ir rašytojai. „Metai eina iš metų, o originalių kaip nėra, tuo nėra“. O dėl to kalta ne kas kitas kaip Meno Rei-

S. DWORAK

REAL ESTATE BROKER

Didžiausia Naujųjų Kanadiečių Pirkimo — Pardavimo Įstaiga
373 RONGESVALLES AVE.
Toronto, Ont.

Tel. OL. 3210, KE. 3011, ME. 3311

\$10.500. Bristol—Dufferin, 6 k. pusiau atskiras, mūrinis, 2 virt., 2 vonios, skalbykla, garažas; įmokėti \$3.600.

\$13.500. Geary — Davenport—Ossington, 7 k., 2 saulės k., du pakepas, alyva šild. vienos k. rūšys; įmokėti \$4.500.000.

\$15.500. Brock—Queen, 10 k. atskiras mūr., 3 virt., 3 saldytuvai, 3 dujinės pyletės ir k. baldai. Galimybė dvigubam garažui; įmokėti \$5-6.000.

\$15.500. Humberstone—Indian Gr., 8 k. mūr. pusiau atskiras, alyva šild., 2 virtuvės, visai gerame stovėj. iš oro ir vėd. Uždėmimas tuojau; įmokėti \$5.000.

\$16.000. Abbott—Dundas, 7 k. atskiras, mūrinis, kvadr. planas, alyva šildymas, dvigubas garažas, gražus kiemas; įmokėti \$5-7.000.

\$16.000. Glenwood—Runnymede, 6 k. ir šild. saulės k., atskiras mūr. alyva šild. mod. virtuvė, garažas; įmokėti \$8.000.

ATSTOVAUJA

V. JUČAS

Tel. KE. 3011.

Namų tel. OL. 6718

LONDON, Ont.

Skandalių birželio įvykių minėjimą šiemet Londone gyveną pabaltiečiai rengia kartu su kitų tautų įsivaišius—ukrainiečiais, lenkais, vengrais ir kt.

Raudonojo teroro aukų pagerbimas įvyks birželio 12 dieną 6.30 val. vak. Viktorijos parke, prie už laisvę žuvusių paminklo. Čia bus pasakytos atitinkamos kalbos ir padėti gyvų gėlių vainikai. Į iškilmes pakviesti — miesto burmistras, parlamentų atstovai ir kiti pareigūnai.

Birželio 14 d. per lietuviškas pamaldas bus išvežti į kankinių bažnytinis pamėnėjimas.

Per Londono radiją — CFPL — banga 980, birželio mėn. per tris sekmdienius trijų pabaltiečių atstovai skaitys atitinkamas paskaitas.

Vysk. V. Brizgio vizitas. Būdami beveik visi be išimties užimti darbai pelnant kasdieninę duoną, nedaug turime progų kada mūsų pilkają aplinką nuskaidrina skaitus spindulys. Todėl vyskupui Brizgiui atsilankant londoniškiai pergyveno didį vidinį dvasios džiaugsmą. Jo kilni pastoracinė pareiga ir didelė meilė pavergtai Tėvynei ir kencijam lietuviui, mus sustiprino, pagudė, atstatė dvasios rimtį ir sužadino svetimybų ir čionykščio gyvenimo gesinamą viltį, žadančią sugrįžimo kelią gimtojo žemėn.

O kad tas sugrįžimo kelias kaip galima greičiau būtų nutiestas, Vyskupas davė svarbių nurodymų, kaip telti lietuviškas jėgas:

a) visada būkime dori, sąžiningi ir dėl šviesesnės ateities pilni optimizmo,

b) niekada nepamirškime, kur esame gimę,

c) būkime lojaliais tam kraštui, kuriame gyvename,

d) mokėkime suprasti ir pagerbti visus lietuvius, nežiūrint jų konfesinių bei kitokių įsitikinimų.

e) šiais laikais mūsų mažutė tauta negali atsistymėti, kaip senovėje, didžiais karo ar kuni-gaikiškų žygiais, bet yra pajėgi susipiesti, susitelkti tampriniu vienybėn, parodyti savo dvasios turtus, sugebėjimus kurti, savo pilnutinę vertę ir neužgincijamą teisę į laisvą, kūrybingą valstybinį gyvenimą. Kada būsimė pažangūs ir kultūringi, laisvasis pasaulis mus supras ir įvertins, o joje parama mums neišvengiamai yra reikalinga.

Tie aiškūs ir taip prasmingi Vyskupo žodžiai, jam kalbėti baigus, pilnutėleje salėje išsūkaukė visuotinį pritaurimą, nusistebėjimą ir pakilią nuotaiką, ko pasekoje taip galingai nuskambėjo ir mūsų Tautos himnas.

Po oficialios dalies, Vyskupas dar ilgokai kalbėjosi su tautiečiais, dalinosi įspūdžiais ir atsakinėjo į suinteresuotųjų paklausimus. Atsisveikindamas Vyskupas nesakė mums sudie, bet iki pasimatymo, nes jis pats yra didelis optimistas dėl šviesios ateities. L. E-tas.

Sėlimo skyr. metinės veiklos apžvalga. Tikriausiai tai devynių mėnesių apžvalga, nes Sėlimo skyrius suorganizuotas 1952 m. kovo mėn. ir nustojo veikęs tu pat metų gruodžio mėn., Apylin-

kės Valdybai, prie kurios jis dirbo, persiorganizuojant PL B-nės pagrindais.

Visas skyriaus dėmesys buvo nukreiptas į Vokietijoje likusius tautiečius, negalinčius išemigruoti ir gauti ar dirbti darbą. Ne užmirštas nė jaunimas, besimokąs Vasario 16-osios gimnazijoje.

Prisilaikyta šių principų:

1. Remti juos mediagiškiai, siunčiant aukas.

2. Stengtis palaikyti reikiamą jų dvasinę būseną: siunčiant jiems sveikinimus, suteikiant vilties atečiai ir tt., žodžiu, daryti visa, kad jie jaustųsi esą ne vieniši, mirčiai palikti, bet — nariai vieningos lietuviškos šeimos.

3. Siekti abipusio pažinimo: londoniškius supažindinant su ten likusiųjų skurdžiomis gyvenimo sąlygomis, o juos — su Kanadoje gyvenančių lietuvių aplinka, kurioj taktai irgi nėra vien rožių žiedais barstyti.

Medžiaginei paramai lėšas bandyta sudaryti:

1. Tarp lietuvių: parengimais ir aukomis.

2. Tarp kanadiečių — rinkliavomis, išsiaiškinius nepalankias aplinkybes, nuo šių rinkliavų susilaikyta.

Tarp lietuvių pravestos dvi pagrindinės rinkliavos ir viena dalinė.

Gauta grynų pajamų: aukomis — \$694.02 (Londono miestas — \$622.02, Woodstock — \$36 ir Rodney \$36). Pelnstas — parengimų Londone \$175.09, iš kitų šaltinių \$13.38. Iš viso pajamų \$882.49.

Londone gyvena apie 200 lietuvių arba apie 60 šeimų ir 40 viengūnių. Tad kiekviena šeima ar vienas viengūnis vidutiniškai per 9 mėnesius Vokietijoje likusiems

WINDSOR, Ont.

Minėjom Motinos Dieną. Atsisveikinimo su kompozitorium P. Budriūnu.

Gegužio 2 d. Apylinkės Valdyba suruošė Motinos Dienos minėjimą. Pradėta 12 val. pamaldomis parapijos bažnyčioje ir baigta salėje paskaita ir menine dalimi. Pamaldų metu giedojo Detroito Budriūno kvartetas.

Salėje minėjimą pradėjo Valdybos pirm. P. Januška, pristatė šį Detroito atvykusią su paskaita rašytoją Alę Rūtą Nakaitę-Arbačiauskienę. P. Petruitis prisiminė motinas, kenciančias kacetuose bei Sibire ir paskaitė paslaptingu keliu gautą iš Sibiro vienos tremtinės laiška. Jame kancija ir ilgesys išreikštas eilėrašciais. Mirusios ir kenciančios motinos pagerbtos atsisveikimu.

Paskaitinėmė Nakaitė-Arbačiauskienė savo suglaustoj minty išvedė, kad motina plačia žodžio prasme yra ne tik ta, kuri pagimdo, bet kiekviena moteris, kuri turi motiniškus pradus — globoti, auklėti, mokyti ir motiniškai atjausti kiekvieną žmogį, o ypač jauną gyvybę. Motiniškumas — tai gerio ir grožio pradai. Motina — gimdytoja, auklėtoja, globėja ir rūpintoja ir pirmoji draugė. Draugai dažniausiai būdo apleidžia, tuo tarpu motina, kuo didesnė beda, tuo

artimesnė. Kita tolygi motina tai Tėvyne, mums — Lietuva. Malonūs sodžiai ir miestai, kuriuose mes gimėm, augom, mokinomės. Malonūs upės, keliai, miškai ir paukščių dainos. Malonūs artimieji, kaimynai, papročiai, kalba, dainos ir tt., ko svetur dažnai pasigendame.

Prelegentė už taip gražią paskaitą visų vardu padėkojo pirm. P. Januška. Šeštad. mokyklos mokinė Milda Pakauskaitė, pasipuošusi tautiniais rūbais, iškėlė didelę puokštę gėlių, susirinkusiųjų paplojo. Po paskaitos visos mamytės buvo apdovanotos gyvomis gėlėmis, o dviem seniausiom — Tautkevičienė ir Dumčienei — iškeltos dovanėlės.

Sešt. mokyklos vedėja, Statkevičienė, kalbėdama į motinas, pabrėžė, kad pirmoji mokytoja yra motina. Vaikai — tai šeimos veidrodiai. Pažinus vaikus, galima susidaryti nuomonę ir apie tėvus. Sugrįžus į Tėvynę, sako, nereikės aiškinti, ką mes darėm tremtyje. Parodys vaikų kalbą, iškveptą jiems Tėvynės meile ir išlaikyti papročiai. Mokyklos mokiniai gavo iš savo mokytojos ir iškėte savo mamytėms po gyvą tulpę ir pačių pieštus pasveikinimus.

Meninės pajėgos šį kartą buvo stiprios ir mišrios. Programoje dalyvavo šeštad. mokykla, paruošta mokyti. Barisienės, solistė Irena Variakojytė ir Budriūno kvartetas. Vaikučiai pašoko, padėklamavo, padainavo ir pavaidavo gyvąjį paveikslą. Ina Variakojytė, rytojaus žvaigždė, kaip vienas išsireiškė, — vos 17 metų ir jauna scenos darbe — Detroito konservatorijos studentė, akompanuojant muzikui Budriūnui, padainavo porą lietuviškų dainelių ir salę sukėlė audrą plojimų.

Po to žašėle ir sceną su komp. Budriūnu atžygiavo mėlynais kostiumais, augaloti žvalūs jaunikačiai: Pranas Zaranka, Edvardas Skiotys, Marius Sodonis ir Antanas Polikaitis. Tai garsusis „Budriūno kvartetas“, publikai jau pažįstamas, bet, prieš valandą girdėtas bažnyčioje, ir dėl to visų sutiktas su pakelta nuotaika.

Įterpdami Motinos Dienai pritaikytą deklamaciją, padainavo: „O! močiut, močiut“, „Lygiojo laukelį“, „Lopšinė“, „Kur Tu, Mama“ ir „Atsisveikinimas“.

Sol. Variakojytė ir kompozit. Budriūnai mažoji Rūta Ražauskaitė ir Milda Pakauskaitė, pasiopusios tautiniais rūbais, iškėlė po gyvų gėlių puokštę, o apylinkės valdybos ir visuomenės vardu P. Petruitis pareiškė nuširdžią padėką. Kompozitoriui Budriūnui persikeliant apsigyventi į Los Angeles, Calif., P. Petruitis kolonijoms vardu tarė keletą šiltų padėkos žodžių už mūsų kolonijos remimą savo programom, palinkėjo jausiai įsikurti naujoji vietoje ir windso-riečių prisiminimui iškėlė dovanėlę — gintaro išdirbinį su atitinkamu įrašu.

Į minėjimą buvo pakviestas ir

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Iš Kanados BALFAS per baltandžio mėn. yra gavęs aukų \$142: Hamiltono Liet. Katalikų Moterų D-jos — \$130, torontiečių A. Diržio \$10 ir Z. Kučinsko \$2.

BALF per baltandžio mėn. yra gavęs aukų iš viso \$5.989,50 ir 1.014 svarų daiktų.

Pittsburgo BALF'o skyr. rinkliava davė \$1700 pelno.

JAV registruota studijuojančių lietuvių 372, bet manoma, kad tas skaičius iš tikro didesnis. Daugiausia studijuoja praktinius dalykus.

Liet. Enciklopedija įsikūrė buvusiam „Darbininko“ name. Redakcija įsikūrė Liet. garbės konsulo A. Šalnos buvusiose patalpose ir jau nuolat dirba prof. Vc. Biržiška ir St. Santvaras. LE spausdavė kuriasiose pačiose patalpose, kur buvo „Darbininko“ spaustuvė.

Lietuvių Vaizbos Butas Cicagoje gegužio 10-17 d. buvo pakelbės Liet. Verslo Ugdymo Savaitę, per kurią ir sau narius verbavo ir popularino verslus.

V. Andriulio, „Vilties“ red., apeliacija panaikinti deportacijos sprendimą atstema. Jam įsakyta per 6 mėn. sutvarkyti savo reikalus JAV ir pasirošti deportacijai.

Vyt. Gedgaudas pasitraukė iš Vieniųbės“ redakcijos ir gegužio 21 d. išvyko į Kaliforniją.

Prof. inž. J. Šimoliūnui pagrėbtui jo 75 metų suakties proga Racine, Wisc., lietuvių gegužės 30 d. rengia iškilmingą vakariene Danish Brotherhood Hall. Norint dalyvauti rengėjai kviečia registruotis šiuo adresu: St. Budrys, 1018 Brich St., Racine, Wisc., Tel. 4-1228.

Kun. B. Mikalauskas, OFM., praleidęs pusmetį Kanadoje, St. Catharines, Ont., gegužės mėn. 7 d. išvyko į Ameriką.

Hudson, Mass. Pas mus pakol kas daug darbų. Kas tik nori gali dirbti — dienom, vakarais ar naktim. Tik dėl tų darbų žmonės nebetrina laiko miegoti. P. niga, mat, ne šiaudai, ir prėslą nekraus, kad pelės kapotų. Kai uždirbi, reikia ir išleisti. O išleisti irgi reikia laiko. Tai taip žmonės čia ir vargsta be poilsio.

„Steituose“ ne pilietis ne tik negali būti gubernatoriumi, nei senatoriu, bet negali nei gatvės šviesti. Mat, nepilietis algoms negalys būti išmokėtas nei vienas centas iš valdžios išdo. Bet kai reikia mokėti mokesčius ar karan eiti, tai tada valdžia nesiklausia ar tu pilietis ar ne.

Idomu būtų žinoti, iš kokio išdo valdžia moka algas savo ka-

WELLAND, Ont.

Welland Apylinkės Valdyba kovo 8-15 d.d., pravedus pinigų, rūbų ir avalynės rinkliavą pasilikusius Vokietijoje lietuviams (Welland, Niagara Falls ir Pt. Colborne) surinko ir pasiuntė į Vokietiją \$83 ir 657 svarų drabužių bei avalynės. Už rūbų persiuntimą ir įpakavimą sumokėjo Welland Apylinkės Valdyba iš savo kasos.

Aukų rinkėjams, kurie panaudojo savo susisiekimo priemonę, neimdami jokio atlyginimo, p.p. K. Zukauskui, Pr. Kalvaičiui ir V. Karaliui, be to, padėjusiems rinkti p.p. Stankevičienę, Zinaitienę, Karalienę, Naiduškevičienę, Mačikūnį, Petraičių, padėjusiems sukurti ir nuvežti įstotį p.p. Kuzaui, Kalvaičiui, Šiurkai ir Trompai už panaudojimą savo sunkvežimio nuvežti ir stotį rūbų ir avalynę, padėjusioms pakurti p. Gudavičiutei, pp. Naiduškevičienę ir Stankevičienę, be to, p. Stankevičiui už leidimą panaudoti rūbams ir avalinei sukruti patalpas, visiems padėjusiems reiškiu širdingiausia padėką.

K. Bluzienė, Welando Apyl. V-bos narys šalpos reikalams.

dalyvavo vietos valdžios radiofono tautybių programos vedėjas Mr. John Jennette, kuris žavi lietuvių dainom, tautiniais šokiais, žodžiu, kultūrinio gyvenimo ir neretai šeštadieniais šiltais žodžiais per radiofoną apie mus atsiliepia ir panaudoja lietuviškas plokšteles.

Tad šeštadieniais, 5-5.30 val. pp., banga 1550 kviečiame paklausti Windsor radio.

Vakare Detroito dainininkams Petras ir Birutė Janušai savo bute suruošė šiltą ir stiprią vakariene.

Taigi, pagerbėm motinas, buvome blaivūs ir kultūringai nusiteikę savųjų tarpe. Didžiausia naudą turėjo mūsų mažieji. Jie su savo mamytėm jautėsi lyg to parengimo, kaip sako, „kaltininkai“, o kartu ir rengėjai ir aktoriai.

J. Ražauskas.

reiviams. Jau kas kas, bet jau Rusijos bolševikai tai jau Amerikos kareiviams algų nemoka. Tai yra čigoniškas įstatymas.

Lietuvoje, kai vienas policininkas sugavo čigoną jojant ant pavogto arklio, tai čigonas pasisiskino, kad ne jis arklys, bet arklys ji pavogęs. Jis ejęs siauriu keliuku per rugių lauką ir radęs arklių gulinčių skersai keliukui. Kai norėjęs peržengti per arklių, tai jis staiga šokęs ir taip greitai pradėjęs bėgti, kad čigonas jokių būdu negalėjęs nultipti.

M. Pauplis.

Iš Liepojos sausio mėn. žvejų laivų pabėgė 3 latviai — Zanis Nicis su žmona ir jos brolis Gunars Čukurs — gegužės 5 d. atvyko į Niujorką. Nicių vaikas, kaip atsimenam, užduso laive. Laivo kapitonas Kairis liko Švedijoje. Atvykusieji važinėjo po JAV miestus, darydami pranešimus apie padėtį Latvijoje. Šias pranešimus keliones organizuoja latvių laikraštis „Laiks“, o jų kelionė ir JAV buvo suorganizuota tautinio latvių fondo Švedijoje.

VOKIETIJA

Vasario 16 gimnazijoje dabar yra 159 mokiniai, 98 berniukai ir 93 mergaitės. Jų tarpe 25 našlaičiai ir pusiau našlaičiai. Paskutinėje — 9 — klasėje tėra 3 mokiniai, 8-4, 7-8, 5-19, 4-28, 3-32, 2-35, 1-19 ir parengiamosiose — 27.

Atvyko naujas piešimo mokytojas — dail. Krickvicas.

Neumünsterio seniūnijoje organizuojamas lietuvių vaikų darželis, kurį lankys 7 lietuviškų šeimų vaikai, gimę Vokietijoje. Darželiui vadovauti apsiėmė A. Vazonis.

Stuttgart, keliant iš stovyklos ir iš miesto privačiai gyvenančius lietuvius į naujai pastatytas kolonijas, dauguma viengūnių ir tas naujas patalpas nepateko, nes jiems atskirų kambarių nebuvo numatyta ir jie galėjo būti apgyvendinti tik tuo atveju, jei kuri šeima sutiko juos pas save priimti. Todėl kairiurės tu pavienius lietuvių turės ir toliau gyventi beveik nepakenciamose sąlygose. Pvz., lietuvis fotografas A. P. gyvena rūsijoje, patalpoje be lango ir pakankamai oro, nors turi silpnus plaučius, kitas lietuvis P. R. — palėpėje, be krosnies, žiemos metu nekurenamoje, gi T. E. gyvena taip pat nekurenamoje sodo būdelyje. Tokių pavyzdžių yra ir daugiau.

Memmingene. „Savaitės Žinias“ leidžia ne kolonijos vadovybę, kaip buvo pažymėta TŽ Nr. 12(169), bet ABN Centrinių Delegatūra. Redaguoja J. Gytis. Adresas: Litauische ABN Zentral Delegation, (13b) Memmingen, Postfach.

Serijos Nr. 8

Calvert's

Žinios apie Kanadą

Tai yra vienas iš serijos straipsnių, parašytų specialiai naujesiems kanadiečiams.

SVIETIMAS

Išskyrus Quebecą, privalomas mokslas Kanadoje yra iki 14 metų amžiaus (Ontario provincijoje 16 metų). Šis elementarinis švietimas yra nemokamas, išskyrus kaikiurus apylinkes Quebeco provincijoje, kur imamas mažas mokeskis. Mokyklų tvarko per vietines mokyklų tarybas kiekvienos provincijos valdžios Sveikatos Ministerijos. Šiam tikslui lėšų dolis gaunama iš nuosavybės mokesčių, o kita dalis valdžios pasiskiria iš valstybės išdo. Ontario, Quebeco, Saskatchewano ir Alberto provincijose yra separatines protestantų ir katalikų mokyklų. Kursus praeinamos per septynis arba aštuonis metus. Per išleidžiamuosius egzaminus įrodė tinkamumą mokiniai gali stoti Augstesnei (High) Mokyklon. Augstesnės mokyklose kursas praeinamos per keturis metus.

Mokslas sutvarkytas taip, kad mokiniai gali pasirinkti dalykus, kurie atrodą jiems naudingi atečiai, kurie padės jiems baigti prekybos koledžą arba universitetą. Kaikiuriose provincijose už augstesnius skyrius imamas mažas mokeskis.

Be to, kiekvienoje provincijoje yra technikos ir profesinės mokyklų specialistams įvairiems užsiėmimams parengti. Beveik kiekvienoje didelioje Kanados mieste yra universitetas, kuriame studentai įgyja mokslinius įvairių profesijų laipsnius.

SEKANTI MĖNESI — KANADOS PILIETYS

CALVERT HOUSE mielei leukių jų komentary ir sumanymų dėl mūsų senkelių straipsnių turinio. Juos prašome siųsti per šio laikraščio redaktorį.

Calvert DISTILLERS LTD

MARIJA AUKŠTAITE

IŠEIVĖ

(Iš mano dienoraščio)

(Tęsinys iš praeito nr.)

Pasokus nuo suolo užžibė šviesa, užsimėčiau apsiastą ir išėjau į koridorių. Koridorių stovėjo jauna porėlė ir gražiai šnekučiavo, tad kad nedrumsčiau jiems malonių svajonių, nuėjau į tolį, įsikabinau į geležinę rankeną ir taip praleidau vėsią rudens naktį.

Traukinys tukseno, šniokštė ir rėžė orą, mus nešė vis arčiau Berlyno.

Jau visai švintant, sušalus sugrįžau į savo kupę. Čia dar sėdėjo nuleidęs galvą ponas Kurdoša. Nuo nemigos jo veidas buvo apjuodęs, bet jis buvo susikapavęs, savęs išsigandęs, ir kai tik įėjau, jis tuoj prabilo:

— Matai, tamsta, kokių kvailysčių žmogus savo gyvenime padarai... — pareiškė tiesdamas ranką ir atsiprašydamas:

— Kad ne tamstos tiesus poelgis, būčiau visai suklupęs. Blogas mano charakteris. Bet aš geras žmogus. Tik ką aš kaltau, kad myliu Dievą ir moteris? Tamstyte, būk gera, atleisk man. O aš savo dvasioje džiaugiuosi, nes tai bus gera pamoka, kaip reikia save gerbti ir valdyti. Kas būtų buvę, jei tamsta būtų man pašaukus policiją? Juk aš esu aukštos profesijos žmogus! O matai, išėjimas padaro kvailių, žemesnių už gyvulį. Aš dabar norėčiau tamstai giedoti gražiausius himnus, parašyti gražiausius veikalus, nes tik moteris padeda vyrui kilti arba kristi. Apie moterį aš visuomet galvodavau, kaip apie neatsparų, trapų, greitai dūžtantį indą, kurio tik šukėmis blizgančiomis vyrai žaidžia... bet apsiraukiau. Ir, jeigu mano Erdmė tokia būtų, kaip tamsta, aš visa siela tikrai, tik jai vienai gyvenčiau! O dabar?...

Šiam sepm kūdikiai, jo kalbą nutylėjau, bet viską atleidau. Nes tik jo dėka, mane gyvenimas pastūmėjo į didesnę apdairumą ir atsargumą.

Kai aš likau Berlyno stoty, o poną Kurdošą vežėsi pasitikė savieji, jis atsisotęs pulkiam automobilį ilgai man mojavė baltą skarelę.

O aš, stovėjęs apyptamsio, į žemę įcimentuoto stoties rūsiu gaubury išmesta su kitais emigrantais, bet jaučiau didybę, dvasios pakilimą ir galvojau: "Kažin, ar dar daug kovų teks vesti su tokiais vaikiškais kurdošais?"

Kažin ko jūreiviai taip smarkiai bėgioja laivo koridoriais?... Juk nuo dešimtos valandos jiems draudžiama rodytis laive. Skubiai pasiuntinio atnešta laiška imėčiau į stalių, dar neatplėštą, neišgildintą. Užspaudžia šviesą ir atsiguliuoju. Pro langą siūbavo jūra, žvaigždės maudėsi, žalsvuoju vandenuose, melsvam dangaus pūke skendo gelsvas, auksinis mėnulis. Ai, kokia graži ir palaiminta naktis jūroje! Ir, kokia sopulinga išsivės motinos širdis ir dvasia.

Dar vos tik švinta, bet mes turim keltis. Skambutis skambsi koridoriais neatlaidžiai ir kviečia visus keleivius pusryčių.

Algiukas, vos skambutis išgirsta, visas atgyja — prausiasi, sukuojasi, galvutėliuosi rengiasi, ir mus palikęs vienas išbilda. Visuomet pirmas užima prie stalo vietą ir laukia pono Juodžio, kurs visuomet prie stalo palaiko su mumis kompaniją.

Ši rytą aš negaliu eiti prie stalo. Nors bendrai, iš viso, tik porą kartų buvau valgykloje ir vos prisiverčiau nukimšti porą kėpių kažin kokio prancūziško patiekalo. Vyno, visuomet ties kiekvienu keleiviu ir kai kas ji gana godžiai mautė. Ypač labai gražiai geria du seniai. Juodu išbaigia save bonkas taip apskurčiai ir greitai, kad stuartai skubina pripilti jiems antras, nes mano, kad užmiršo pripilti jiems anksčiau. Susigėdė vėl atneria su pilnais buteliais rausvo skystimo, o seniai rausvosios nosies viens prie kito prikišė šnabzdą, viens kitam šelmiškai mirksi, ir gražiai ir gardžiai juokiasi.

Mūs Algiukui visuomet geras apetitas. Jis neatsisako kartais nuo pakartotinos porcijos. Kai aš su Antanėliu visai negaliu eiti į valgyklą, mes susvaigę ir dažnai jūrų ligos tąsimi — Algidėlis prie stalo visuomet bus ir mus atstovaus. Čia jis turi puikų partnerį poną Juodį, kurs kalb dažnai turi garsaus juoko dėl Algidėlio gero apetito.

Užtat Algiukas storas, gražus ir riebus. Švytrios akelės gyvos ir smalsios. Jis viską ras, viską pamatys, dėl visko juoksis, bet kartais ir labai jautriai nusiverks.

Antanėlis visai gležnas. Smulkutis, laibas, bet apskritas veidelis baltas, ir rodos, visuomet, kaip rože išdažytas. Jei Algidėlis bėgios, žais, su vaikais juoksis, — Antanukas, kaip subrendęs su manim kalbės, filosofuos, tarsis, palies įvairias temas.

Kai kas sako, kad jis per daug subrendusias kalba. Su vaikais mažai žaidžia, šį-tą popierių peckioja, aritmetikos lentelėje įkniubęs.

Prisipažįstu, kad aš labai rūpinuosi dėl savo vaikų. Aš per daug jais pasinaudoju. Jie man padeda spręsti sunkiausius mano gyvenimo problemas, ir aš kad ir svarbiausiais reikalais — tariuosi su jais. Bet gaila man jų. Man rodos, savo rūpesčius jiems atidengdama, išvagių jų visą kūdikisšką džiaugsmą. O jie, pagal savo amžių taip išmintingi, ir aš tąją jų išmintį taip dažnai pasinaudoju. Dieve, gi esu viena, viena... Kad ne vaikeliai, kas man padėtų risti mano gyvenimo painiuosius posmus? Laiminga, kad turiu tokius geras vaikus. Be jų, mano gyvenimas būtų nusūkęs, kaip džiūstančios drebulės. O dabar, — aš turiu kam gyventi, turiu kuom džiūgtis, ko siekti... Joneliui jausdama begalinį ilgį, šių dviejų glėbeliuose skurdžiai išsiverkiu. Jie mane guodžia, švelnūs rankelės vadžioja po mano veidus, nurenka ašaras ir aš vėl pajuntu pasirijimą dėl šių mažųjų švelnių delnų, dėl savo vaikų rytuojus.

Kai Antanėlis naktį baisiai susirgo, aš labai nusiminiau. Ir ryte už paskutinius 30 centų nupirkau jam vaistų. Ligi šioj trečioj klasej daktarą prisiešaukai, gali ir numirti. Užtat storoji Blecherienė jau ketvirta para vartosi ir beveik rėkia "vidurių uždegimu", o jūreiviai dūksta, išjuokia, kad: "Tai bobai" davė tokių stiprių vaistų, kaip "arklio pilvui", bet vistiek, iš jos "nieks nesimūfina". Šie jūreiviai pašiepia beveik kiekvieną susirgusį keleivį. Aną dieną jie pamėgdžiojo plikablaudę Zosę. Marselis visomis keturiomis pasireplino ant grindų, žiaukčiojo, ir taip repliodamas koridorium kasėsi šonus, ir vis šaukė:

— Felce! Triliankos! Felce!... — tada visa gauja jūreivių kvatojo, ligi Zosė keikdama, nubėgo su skundu į "Komisaro" kajutę.

Jie pamėgdžiojo ir Vandą, ir jos draugę Helę, o vėliau jas sekiojo beveik prievarta grūdamiės į jų kajutę, bet gražioji Vanda pagrasino, kad pasiskųs kapitonui. Jūrininkai kaip kul-kos iššovė, išbėgiojo.

Antanėlis serga. Ir ką aš darysiu, jei šie už paskutinius pinigų nupirkti vaistai negelbės? Ir, bendrai, ką darysiu kelionėje be pinigų? Ypač kada dar tik su tokiu mažų metų kūdikiais keliauju?

Visi valgo vaisius: apelsinus, vynuoges, obuolius ir kriaušes, o mano vargšai kūdikiai tos prabangos nei nepažino. Nuryja seiliukę, ir mano akis pasižiūri prašančiai, bet stengiasi nuo numestų žievių ir graužtukų tolintis, kad nepaimitų pagunda ir nenusikalstų motinos įsakymui: "Nerankioti jokio maisto išmestų likučių".

Antanėlis, deges karščiu ir klajojęs, kiek aprišo ir užmigo. Palengvėle jį užkločiau ir šalia jo budėjau. Prisiminė man vakarykščio vakaro laiškas begulys staliuje. Jį išsiėmiau, išlūskitenau, pirmas žvilgsnis nustebeš surinko žūliai pabirusias raides:

"...Šiurkščioji Gėlė! Kas Tu esi, Nepažįstamoji? Kad lyg burtų galia susukai mano jausmus į bespalvį dangišką rūbą, kuriam mano aistros išmirė, kaip žalciai nuo troškulio! O Tu, baltų narcizų kvapais įjungė mane kanciai ir paniekai, kuriame be abejonės jauti tik pasiilkytėjimą?"

Atvirai pasakyčiau, kad šis pinkles mane įvedė Eugenijus. Aš nėsu joks gydytojas. Aš nenusimanau nei krislelio apie bet kokią gydymą. Tik aš esu turistas, iš tolimo krašto, kuriam nuotykių reikalingi, kaip druska

(Nukelta į 8 psl.)

Mokslas ir literatūra bolševikinėje vergijoje

J. Lazutka, LKP CK mokslo ir augstųjų mokyklų skyriaus vadovas, vasario 26 d. "Tiesoje" pasidžiaugęs "milžiniškais esamais ir būsimais laimėjimais" respublikos švietime, padaro gan ilgą ir apžvalgą.

Esą, pagerintas paskaitų turinys, nes vadovaujamosi Stalino paskaitiniais veikalais. "Su stiprinti respublikos augstųjų mokyklų profesorių kadrai. Buvo suduotas triuškinantis smūgis baržuazinės-nacionalistinės ideologijos likučiams, demaskuojant ir išvejančią augstųjų mokyklų eilę šios ideologijos reakcinių nešiotojų. Jų vieton, tęsia sia Lazutka, TSKP CK ir Sąjunga vyriausybė atsiuntė savuosius darbuotojus. Vien i Vilniaus valstybinį universitetą per paskutiniuosius dvejus su puse metų atsiųsta apie 30 mokslinių darbuotojų, kas, be abejo, suvaidino didelį vaidmenį stiprinant universiteto profesorių - dėstytojų kadrus".

Į jaunąjį kadra buvo rekomenduojamas komunistinis jaunimas. Tačiau, nežinint šio progreso, dar pasitaiko nemaža faktų, kada studentams skaitomos mažai kvalifikuotos, žemo idėjinio-teorinio lygio paskaitos. Kaikuriuos Kauno Politechnikos instituto katedros, kaip pavyzdžiui augstosios matematikos katedra (ved. doc. Matulionis), braižomosios geometrijos ir braižybos darbų katedra (ved. doc. Sadauskas), mažai domisi skaitomųjų paskaitų ir praktinių darbų kokybe. Buvo prileisti dideli trūkumai ir klaidos atskirų dėstytojų paskaitose Vilniaus valstybinio universiteto istorijos-filologijos fakulteto lietuvių literatūros katedroje. Čia netiesiogiai buvo aiškiami kaikurie kultūrinio palikimo klausimai. Rimtus trūkumus savo paskaitose prileidžia kaikurie žemės ūkio akademijos dėstytojai, kaip Mingaudas, Radvilas, Dereskevičius ir kit.

"Vis dar esama, — tęsia Lazutka, — rimtų trūkumų dėstant visuomenines disciplinas. Kaikurie dėstytojai dar neišsivieja prisiskaitėliškumo, atitrūksta nuo praktinio komunizmo statybos uždavinii, kaikurie tiesiog iškraipo mokslą. Tokių rimtų iškraipymo faktų buvo žemės

ūkio akademijoje politinės ekonomijos katedros dėstytojo Sučkov paskaitose. Lietuvos KP CK biuras senesniai svarstė Vilniaus valstybinio universiteto politinės ekonomijos katedros darbą (ved. doc. Lola). Svarstymas parodė, jog jam vadovaujant katedra pagerino savo darbą, bet rimti trūkumai buvo rasti kitų šios katedros darbuotojų darbe. Biuras pažymėjo, kad kaikurie dėstytojai, kaip prof. Budrys, Simonavičius, Satunovskis daro rimtas klaidas. (Drg. Salčius, kaip buržuazinės ideologijos reakcinių nešiotojas buvo pašalintas iš universiteto prieš kiek laiko)".

Pasak Lazutkos, partija turėtų dar atidžiau sekti universitetų darbą, nes juose dar yra "palanki dirva buržuazinės ideologijos pasireiškimams". Taip pavyzdžiui, Vilniaus universiteto teisės mokslų fakultete dėl budrumo stokos iš dekanato (dekanas doc. Domaševičius) ir fakulteto komunistų (sekr. Gorbunov) vienas iš tokių priešų buvo pralindęs i laboratoriją, o vėliau neigti rekomenduotas i Teisingumo ministeriją. Kaikuriuos komunistų politinio budrumo atbūnimas ir žioplumas atnešė rimtą žalą komunistiškai auklėjant studentus". Komunistai turi žiūrėti perspeja Lazutka, kad studentai lankytų paskaitas.

"Zymi dalis Vilniaus universiteto istorijos - filologijos, teisės ir kitose fakultetuose studentų sistematingai nelanko paskaitų". Pastebėta, taip pat, kad tiek dėstytojai tiek studentai nesidomi "moksliniu darbu". Esą, visumoj daugelis universiteto ir kitų augstųjų mokyklų katedrų nesidomi studentų moksline veikla, moksliniai studentų būreliai prie katedrų dirbą silpnai. Zymi dalis profesorių ir dėstytojų — taip pat nedirba "mokslinio darbo", koliojasi Lazutka. Jis reikalauja, kad tokie dėstytojai būtų pašalinti.

Lazutka išvardinęs taip reikšmingus trūkumus, baigia reikalaujamas, kad uždavinys būtų kuo tiksliausiai atliktas: "aukėti mūsų augstųjų mokyklų jaunimą tarybinio patriotizmo, politinio budrumo dvasia, atsidavusiais Lenino-Stalino partijos

reikalui žmonėms, neapykantos mūsų šalies priešinams, Amerikos-Anglijos imperialistams ir jų tarnams — buržuaziniams nacionalistams — dvasia.

Sunuodėgavimas be saiko

To tik beturko! "Tiesa", kovo 22 d. rašo: "Po Tarybų Lietuvos kaimus ir miestukus skamba dainos apie geriausią lietuvių tautos bičiulį, darbo žmonių tėvą ir mokytoją didįjį Staliną. Dainas apie Staliną kuria ir dainuoja darbininkai kolūkiečiai. Jam paskirti karščiausi ir nuostirščiausi žodžiai, kuriuose išreiškiamas begalinis dėkingumas už laimingą tarybinį gyvenimą. Lietuvių kalbos ir literatūros institute tautosakos sektoriuje yra surinkta daug liaudies dainų paskirtų brangiam Josifui V. Stalinui. Pereitais metais surengtoje tautosakininkų ekspedicijoje i Lazdijų rajoną buvo užrašyta kolūkiuose plačiai paplitusi daina, kurioje pasakojama apie draugo Stalino rūpinimąsi Tarybų Lietuva... Institute yra surinktos dainos, kurias didžiojo Tėvynės Karo metais sudėjo lietuviškojo junginio kariniai ap Generalissimą Staliną... Lietuvių liaudies dainose, užrašytose Kybartų, Zarasų, Skuodo, Kaivarijos rajonuose atsispaudo darbo žmonių meilė ir dėkingumas Josifui Visioronovičiui Stalinui".

Be ką tie "Tiesos" melagiai darys, kai bus išsiiruota, kad Stalinas buvo šlykštus diktatorius, apie kurį tarybų liaudis prisimins su pasiilkytėjimu? Ką darys tada ir Teofilus Tilytvis rašęs: "Stoviu aš prie karsto ir mąstau: su manimi draugų iš Lietuvos dvi eilės. Taip mažai mes, tėve, davėme tau; Tu gi mums tiek daug parodė meilės. Varsto širdį sielvarto diegliai, priesaikos žodžius krauju įrašo... Išgirdau žodžius iš vėliau Mūsų mokytojo didžiojo ir draugo; neapleiskite Tarybų Lietuvos, ji gražiai tautų šeimai išaugo. Kas gimė žemėje — mirs, supus; Tai aš ir tu žinai. Bet Stalinas juk gyvas bus. Gyvens jis amžinai. Jo kūnas mirė — ne dvasia. Tai matom aš ir tu... Kaip saulė šviečia ant dangaus, Be galo ir ribų, Taip vardas Stalino brangaus, Spindės iš jo darbų".

Alm...

Parodiuoja Brazdžionį

LTSR "rašytojai" taip nusigveno, jog partijos reikalaujami "ideologijai" skiepyti turėjo pasinaudoti "buržuazinio nacionalisto" Bernardo Brazdžionio eilėmis jas išniekinus.

"Per pasaulį keliauja šuva", parašė E. Mieželaitis, kurio viena punkta pateikiama vaizdui: Per pasaulį keliauja ir loja, Bet pasiekti Lietuvą — nearti... Jis norėtų įkelti čia koją, Snipnėti ir darbą ardyt... Ir ne baltas, kaip vyšnios viršūnė,

Ir ne žydras visai, kaip dangus. O pavirtęs Uolstryte i šunį, Per pasaulį keliauja žmogus.

Išvada: Lietuvoje pogrindyje deklamuojamos Brazdžionio eilės, Lietuvoje žinomos mūsų pagėgėlių ir veiksmų pastangos ir Eisenhowerio išlaisvinimo politikos veikla.

Alm...

Keturi kankiniai vyskupai

Tik ką pasirodė kun. T. Narbuto vos 13 psl. brošiūrėlė: "4 Martyrų Bishops". Joje kalbama apie bolševikų kankinius Lietuvos Vyskopus: Teofilų Matulionį, Mečislavą Reinį, Vincą Borisevičių ir Pranciškų Ramanauską.

Brošiūrėlė atspausdinta gerame popieriuje, iliustruota visų keturių kankinių vyskupų fotografijomis ir bendra nuotrauka dešimties Lietuvos kunigų, su Vysk. Matulioniu, grįžusių iš Sovietų kalėjimų dar 1933 m.

Knygėlę įvedamąjį žodį parašęs J. E. Rygos Vyskupas Auksilixaras Joseph Rancans rašo: "Šioji knygelė turėtų rasti kiekvieno asmens rankose. Aš ją rekomenduoju visiems. Joje skaitytojas galės rasti itin interesuojančių ir sukreinančių faktų apie kankinius Lietuvos Vyskopus. Man teko būti asmeniškai pažįstamam su šiais vyskupais ir žinoti jų šventumą bei atsidavimą Dievo tarnybai. Ypatinai aš buvau sukreistas sužinojęs apie šventojų kankinio Vysk. T. Matulionio tragediją.

Šioji knygelė padės kiekvienam suprasti tuos skausmus ir ypatingai sunkią dalį Lietuvos dvasiškijos, okupavus tą "kraštą" jokio pasigailėjimo nežinančioms komunistams prispaužėjams".

Pats knygelės autorius rašo: "Lietuva yra 700 metų senumo krikščioniškas kraštas ir pirmoji auka tarp okupuotų komunistinių kraštų. Lietuvos katalikai buvo pirmieji, kurie skaudžia-

AGUONA

HIMNAS MARIJAI

Giedok, o Siela, Himną Dievo Motinai Marijai; Giedok Jai Meilės Giesmę iš visos širdies. Ji Motina Danguis ir žemės Karalių Jos meilė, kaip galinga jūra išsilis

Mylėjo Ji mūsų prabočių seną šalį Ir garbinom Ją Vilniuje, Pažaisly Šiluvoj; Laukuos žibuoklės ir darželiuose lėlijos pražydėdavo — Gegužės kopolytėlei padabinti grytelę mažoj.

Jinai išgelbės mūsų Lietuvą, Išves iš sielvarto gilaus visus; Apsaugos žemę Ji nuo baisaus tvano, Kuris grasina paskandint tautas.

O Motina, Danguis ir Žemės Karaliene! Apvainikuota maloninga Viešpaties ranka, O neš mūsų maldas pas Visagali! Ir mus visus apsupki savo mylincia globa.

Studentų kvartetas gastroliuoja

Vargu kuris iš tremtyje esančių lietuvių nėra girdėjęs Lūdo Jaroško vadovaujamo "Studentų Kvarteto". Kvartetas buvo įkurtas 1936 m. Kaune. Nepriklausomos Lietuvos dienomis koncertuodavo įvairių organizacijų pobūviuose, pasiekdamos net ir tolimiausius provincijos miestelius. Visur ir visada jis būdavo mielas ir laukiamas svečias. Pasiekimą garantuodavo kvarteto narių jaunystė — iš jaunų krūtinų plaukianti daina susirinkusių širdis taipogi uždegdavo jaunatviškų entuziazmą. Nuo kitų panašaus pobūdžio meninių vienetų "Studentų Kvartetas" skirdavosi nuotaikingu dainos išpildymu, i savo programą įtraukdamas ne vien tik lietuviškas melodijas, klasikines dainas, bet ir lengvos pramoginės muzikos gražesnius gabaliukus.

Antuoju "Studentų Kvarteto" veiklos etapu tenka laikyti Vokietijos žemėje praleistuosius tremties metus. Dalinai persiformavęs ir papildęs savo repertuarą, kvartetas tuojau vėl pradėjo gastroles, šį kartą važinėdamas iš vienos D.P. stovyklos į kitą. Ir vėl jis buvo mielas, visų laukiamas svečias. Gastrolių metų buvo aplankytos, galima sakyti, visos didesnės stovyklos. Baden-Boden vyr UNRRS Centras kvartetui pasiūlė vykti gastrolių į Prancūziją, Belgiją ir kitus kraštus. Tačiau jau metu tremtinių stovyklose jau buvo įsisiūbavusi emigracijos banga. Kvarteto nariai taipogi pakėlė sparnus, išsiskirstė po plačiąją Ameriką ir Kanadą: Liudas Jaroškas įsikūrė Rockforde, Illinois; Antanas Peškys — Čikagoje, Aleksas Paulionis atsidūrė Kanados kasyklose ir Vytas Dargis — Hamiltone.

Dabar jie vėl visi susirenka Kanadoje ir pasirodys su trim koncertais. Pirmasis koncertas įvyks Toronte gegužės 22 d., penktadienį, 7 val. 30 min., UNF saleje — College st. Po turtingos ir smagos koncertinės programos įvyksta linksmas ir nuotaiingas šokių vakaras. Groja T.L.O. "Trimitas". Prisimenant "Studentų Kvarteto" populiarumą, tenka laukti didelio torontiečio susidomėjimo.

Alm...

Current News on the Lithuanian Situation, Vol. IX, No. 8 (122), Compiled by the Lith. Legation Washington, D.C., March-April, 1953.

Turiny dokumentai, liečią Sovietų agresiją.

Tėviškė, Lietuvių vaikų laikraštis, Nr. 4, 1953 balandis. 24 p.

Lithuanian Catholic Youth Bulletin, No. 2, April 1953, 8 psl.

Lietuvių Dienos, 1953 m. gegužės mėn., 24 psl.

Tėvų Kelias, 1953 m. balandžio mėn., Nr. 4(44), 835-854 psl.

Lietuva, politikos žurnalas, II, 1953 m. sausio-kovo mėn., Nr. 3, 96 psl.

Prasymų stipendijoms gauti iš LE Kolegijos paduota apie 120, iš jų apie 400 lenkų. Lietuvių prasymų tėsa per 10, ir tai daugumas prašo stipendijų už kolegijos, o tokių stipendijų yra labai maž. Dek. Davis tartis dėl kolegijos vadovybės buvo iškvieštas į JAV.

Sp. B-vė "Žiburiai"

941 Dundas St. W. Toronto, Ont.

Sekancią dieną, t.y. gegužės 23 d., šeštadienį, koncertas i šokių vakaras rengiamas St. Catharines, o sekmadienį, gegužės mėn. 24 d., "Studentų Kvartetą" koncertą kartos Hamiltono lietuviškas St. Michels saleje. Pradžią 7 val. 30 min.

Reikia tikėtis, kad naujai prišikėles kūrybiniam darbui "Studentų Kvartetą" surengs ir daugiau koncertų kitose vietovėse.

Užbaigiant, gal būt, reikėtų paminėti dabartinį kvarteto sąstatą: Ant. Peškys — I tenoras, L. Jaroškas — II ten., Vyt. Dargis — baritonas, Aleksas Paulionis — basas. Koncertams akomponuos komp. St. Gailevičius.

V. Kst.

Redakcijai prisiūsta

V. Mykolaitis-Putinas, Keliai ir kryžkeliai, Ivrka, išleido knygy leidykla "Terra", spaudė M. Morkūno spaustuvė, tiražas 500 egz., Chicago, Ill., 1953, viršelis iš pirmojo leidimo, 300 psl.

Dimitri Tosevic, "Only the Strong can be Free", išleido Canadian Ethnic Press Club, 16 psl., 5 iliustr., 2 žemėlapių.

Dr. Vilius Storasta-Vydūnas (1868-1953), portretas, pieštas angliškai, išleido "Britanijos Lietuvos", Autorius nepažymėtas. Kaina \$0.50, Europoje — 1 šil. 6 d.

Eglutė, 1953 m. gegužė, Nr. 5, 129-160 psl.

Current News on the Lithuanian Situation, Vol. IX, No. 8 (122), Compiled by the Lith. Legation Washington, D.C., March-April, 1953.

Turiny dokumentai, liečią Sovietų agresiją.

Tėviškė, Lietuvių vaikų laikraštis, Nr. 4, 1953 balandis. 24 p.

Lithuanian Catholic Youth Bulletin, No. 2, April 1953, 8 psl.

Lietuvių Dienos, 1953 m. gegužės mėn., 24 psl.

Tėvų Kelias, 1953 m. balandžio mėn., Nr. 4(44), 835-854 psl.

Lietuva, politikos žurnalas, II, 1953 m. sausio-kovo mėn., Nr. 3, 96 psl.

Prasymų stipendijoms gauti iš LE Kolegijos paduota apie 120, iš jų apie 400 lenkų. Lietuvių prasymų tėsa per 10, ir tai daugumas prašo stipendijų už kolegijos, o tokių stipendijų yra labai maž. Dek. Davis tartis dėl kolegijos vadovybės buvo iškvieštas į JAV.

Sp. B-vė "Žiburiai"

941 Dundas St. W. Toronto, Ont.

MENISKI PAZYMEJIMAI

Baigiantis mokslo metams, "Žiburių" Sp. B-vė yra išleidusi spalvotus su Vytimi dail. T. Valiaus meniškio darbo lituanistinės mokyklos baigimo pažymėjimus. Kaina 25 centai.

Atskirų skyrių pažymiams surašyti dar galima gauti "Mokinio knygelę". Kaina 15 centų. Platinėjamas nuolaida.

Sp. B-vė "Žiburiai"

941 Dundas St. W. Toronto, Ont.

SVEIKA MARIJA

MAŽASIS MALDYNAS

PARENGĖ KUN. STASYS YLA

IMMACULATA LEIDINYS

1953

Nauja maldaknygė — plono popieriaus, patogaus formato, 371 psl., su Marijos paveikslais, kaina \$2.50. Užsakyti: Mek. Pr. Seserys, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

ESTIJOS MOTERŲ RŪBAI

Cia matome gražią, jauną merginą Estijos tradiciniame kostiume — sakoma, kad tai vienas iš spalvingiausių šiaurinės Europos kostiumų. Jos apsiaustukas yra rankomis austos vilnos, patrauklių spalvų ir formos, pagal Estijos dalį, iš kurios ji kilusi. Jos graži bliuskutė yra balta lininė, plačiai apsiuvinėta estiškais ornamentais, kurių raštai perduodami iš generacijos į generaciją. Kostiumo užbaigimui ji nešioja gražius karolius ir sunkią sidabro segę.

Šį straipsnį glaudesnio neokanadičių bendradarbiavimo naudai skelbia Bradings Breweries Limited

BRADING'S

Tariama BRIDINGS

BRADING BREWERIES LIMITED OTTAWA AND WINDSOR

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausią, didžiausią ir patikimiausią firmą padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

BIURAI:

863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite tel.: KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612.

PARDUODAMA:

High Park—Bloor. 8 kambarių mūrinis, 2 augštų namas; įmokėti \$4.900. Kaina \$13.900.

Geoffrey—Roncesvalles. 7 did. kamb. atskiras mūrinis namas, kiemas ir garažas; įmokėti \$5.500. Kaina \$15.500.

High Park—Bloor. 8 did. kamb. gero mūro, nepereinami kambariai, alyva apšildomas; įmokėti \$4.500. Kaina \$15.000.

High Park—Bloor. 8 did. kambariai, 2 augštų mūrinis, privatus įvažiavimas ir garažas; įmokėti \$6.000. Kaina \$16.500.

Wright—Roncesvalles. 7 did. kamb. atskiras mūrinis, 2 augštų, garažai; įmokėti \$5.000. Kaina \$15.900.

Bloor—Ossington. 6 kamb. atskiras, alyva apšildomas, 2 garažai; įmokėti \$3.500. Kaina \$10.350.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, būtnius ir tt.
863 BLOOR STREET WEST

NAMAI PARDAVIMUI

\$2.500 grynais. 8 kamb., mūrinis, sienos ir medžio dalys geros kokybės. Kieto medžio grindys. Rūšys po visu namu; oru-anglim šild. Ramioje ir lengvai išnuomojamoje vietoje — Shaw Str. Kaina \$12.000. Šalia parduodamas toks pat kitas namas tokiomis pat sąlygomis. Šie namai yra pigesni, nes su mėn. nuomininku. Potartina ilgai negalvoti.

\$9.000 įmokėti. 6 butų, 34 kamb. atskiras mūro namas. 12 virtuvų vand. šild. Be murgių. Kaina \$39.000. Dundas Str. Gerų pajamų namas.

\$1.800 grynais, atskiras mūro, 5 k. namas. Rūšys po visu namu; oru-anglim šild. Kieto medžio grindys, nemažas kiemas, garažai vieta. Kaina. \$9.900. Manning Str. Į šiaurę nuo College Str.

\$8.000 grynais. Bosted—High Park. Atskiras, 13 kamb. ir 2 šild. verandos, ir kambarius, 3 virtuves, kieto medžio grindys, 2 vonios; vandeniu-alyva naujas šildymas, garažai vieta; murgių. Normali rinkos kaina.

\$14.900 visa kaina. Netoli High Park — Pacific Ave., 10 šviesūs, dideli ir naujai išdžioti kamb. 2 virtuvės; alyva šild., dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. Įmokėti virš \$5.000.

Dėmesio! 11 did. šviesūs, švarūs, dazyti kambariai, atskiras mūro namas. 3 vonios: dvi keturių dalių — modernios. Vandeniu-alyva šild., kieto medžio grindys; sodas, garažas, be murgių. Kaina apie \$18.500, įmokėti \$6.000. Grace Str. prie College.

3 krautuvės. Dundas gatvė, lietuvių rajone. Kertinis namas; 3 krautuvės; 8 kambariai šviesūs ir dideli ir veranda; kieto medžio grindys; 2 modernios virtuvės; 4 vonios kamb.; vandeniu-alyva šild. Rūšys perdalintas ir didelis kambarius. Įmokėti \$10-13.000. Si nuosavybė turėtų tik lietuviams potekti. Kreipkitės pavieniai arba keli susidę.

Be šių pavyzdžių turime įvairia kaina namų, krautuvų, restoranų ypač lietuvių rajonuose. Trūkstant įmokėjimui pinigų parūpiname paskolas. Susirūškite su

J. Kaškelis
Telef. EM. 8-2646, EM. 8-2647,
575 QUEEN STR. W. (prie Bathurst)

R. TESLIA
REAL ESTATE BROKER

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Tel.: 9-3558 — 2-9077

R. TESLIA
REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STREET WEST - 575 QUEEN STREET WEST
TORONTO

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime simtaus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

\$13.900. Dufferin — Dundas, 8 k., atskiras, mūrinis namas, ramioje gatvėje, gerame stovyje, mažas įmokėjimas.

\$14.000. Bloor—Mountview. 8 kambarių mūrinis namas, vandens-alyvos šildymas, arti mokyklos gražiame rajone.

\$15.000. Bloor—Lansdowne. 8 kambarių mūrinis namas, alyvos šildymas, kiemėdžio grindys, garažas.

\$16.000. Lansdowne—Dundas. 8 k. atskiras mūrinis namas, kiemėdžio grindys, gerame stovyje, su garažu.

\$17.900. Dovercourt — College, 10 kamb., mūrinis, 2-ju augštų namas, vandens šildymas. Mažas įmokėjimas.

SKAMBINKITE:

A. Kiršonis

KE. 9272

SKAMBINKITE:

V. Morkis

KE. 0415

SKAMBINKITE:

B. Sergautis

KE. 5465

1460 DUNDAS ST. WEST (prie Dufferin) - TORONTO

ERNEST RIDOUT

Real Estate Limited Realtors

CENTRINĖ ĮSTAIGA 1172 BAY ST., TORONTO, ONTARIO

Parduodami namai visose miesto dalyse.

Turime dideli namų pasirinkimą tarp St. Clair—Eglinton — Lansdowne — Mt. Pleasant, nuo \$12.000 iki \$16.000 (pilna kaina), mūriniai, atskiri namai, daug gausios vand. alyva šildomi su privatu įvažiavimu ir garažais. Arti prie susisiekimo ir krautuvų, labai gerame stovyje.

Taip pat turime naujų namų su žemu įmokėjimu nuo \$2.500 iki \$3.000 šiauriniame Toronte Meilai Jums parodysiu ir suteiksiu daugiau informaciją

A. TAMULAITIS

Tel. MA. 1177

Namų tel. OR. 2657

A. W. FARLINGER
Real Estate

2000 Yonge St., Toronto

Didelis namų pasirinkimas visuose rajonuose

\$24.000, Annette-Evelyn, 13 kamb., atskiras, mūrinis namas, vandens-alyvos šildymas, 3 virtuvės ir vonios. Didelis pajamos, lengvas įmokėjimas. Garažas.

\$18.000, įmokėti \$4.000, Annette—Dundas, 4 duplexai po 10 kambarių kiekvienas, labai pigus šildymas, garažai.

\$17.000, Dundas—Roncesvalles, duplexas, 10 kamb., pusiau atskiras, vandens šildymas, 3 garažai.

\$16.000, Dundas—Roncesvalles, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, geras pajamos.

\$15.000, Lisgar—Queen, 9 kamb., pusiau atskiras namas, vieta garažui, geras pajamos.

\$15.000, Bloor—Dundas, pusiau atskiras namas, vandens-alyvos šildymas, garažas.

\$15.000, Bloor—Clinton, 9 kamb., atskiras, mūrinis, vandens-alyvos šildymas, 2 mūriniai garažai.

J. KARPIS

K. Wiles Real Estate
(Centrinė įstaiga)

1 ST. CLAIR AVE. W.

TORONTO

Tel. KE. 7941, namų tel. LL. 4744

Nerode manęs įstaigoje, malonekile palikti savo telefono numerį.

Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

\$11.500. High Park—Bloor, 8 kambarių dviejų augštų namas, oru-anglim šildymas, didelis sodas, dvigubas garažas, įmokėjimas \$4.000.

\$18.900. Bloor—Jane, Mūrinis, atskiras, 6 kambarių namas, didelė virtuvė, graži didelė vonia, gražus kambarius sklype.

\$19.900. High Park—Bloor. 9 kambarių mūrinis namas, vandens šildymas, dvi virtuvės, garažas, labai gerame stovyje.

\$27.000. High Park—Howard Park, mūrinis atskiras, 12 kambarių namas, vandens-alyvos šildymas, 2 virtuvės ir 3 virtuvės sklype, atskiras įvažiavimas, dvigubas garažas. Parduodamas su baldais. Pajamų apie \$4.000 metams ir 3 kambariai savininkui. Įmokėjimas apie \$12.000.

\$9.000. Dundas — Gladstone, 6 k. namas; įmok. apie \$3.000. Vieta garažui.

\$10.000. Dundas — Gladstone, 6 k. atskiras namas. Alyva šildomas. Vieta garažui. Didelė moderni virtuvė.

\$13.900. Bloor — Lansdowne. Atskiras mūrinis namas. Vandeniui alyva šildomas. Dvi modernios virtuvės. Garažas. Mažas įmokėjimas.

\$13.700. Roncesvalles — High Park, mūrinis 6 kambarių namas, alyva šildomas. Dvi modernios virtuvės.

\$15.300. Indian Road—Wright Ave. 8 kambarių mūrinis namas, vandeniui šildomas. Moderni virtuvė.

\$15.500. High Park — Humberstone. 10 kambarių mūrinis namas, alyva šildomas. Du garažai, privatus įvažiavimas.

\$17.800. High Park. Septyni kambariai ant dviejų augštų modernius namas. Garažas.

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Gerei žinoma ir lietuvių išbandyto namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

\$13.700. Queensway—Kipling, 6 kamb. atskiras mūrinis bungalow, moderni virtuvė, puikūs kambariai. Alyvos šildymas ir garažas; įmokėti apie \$4.000.

\$14.500. Bloor—Dufferin, 8 kamb. mūrinis namas. Geras pirkiny už esamą kainą. Garažas; įmokėti apie \$4.000.

\$15.900. Bloor—Clendenan. 10 kamb. atskiras mūrinis namas. Praga įsigyti pigiai geras nuosavybė ir turėti geras pajamas. Dideli ir šviesūs kamb. Garažas. Įmokėti apie \$5.000.

\$16.300. Parkdale rajone, 9 kamb. puikiai įrengtas atskiras mūrinis namas. 4-rių kambarių baldai įskaityti į kainą. Įmokėti apie \$6.000.

\$17.300. Bloor—Quebec, 8 ir suolės kambario gražiai įrengtas mūrinis namas, vandeniui šildomas; įmokėti apie \$6.000.

\$18.200. Gladstone—Dundas. 9 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės ir vanduo: 3-me augšte. Dideli kambariai. Geras pajamų namas; įmokėti apie \$5.000.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauja mūsų atstovai

J. TAMULIONIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

Naujai atidarytas skyrius

383 RONCESVALLES — TEL. LA. 8000

Įgyto pasitikėjimo dėlei mūsų firma auga sparčiausiai žingsniais. Kiekvieną laiką čia restite didžius namų ir kitokių nuosavybių pasirinkimą. Kiekvieną laiką čia simtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypač daug mūsų naujojo skyriaus dėmesio bus skiriamas patarnauti klientams norintiems įsigyti namus High Parko rajone.

★

Jūsų pasirinkimai:

MUIR — DUFFERIN

\$12.500, įmokėti \$2.000. Mūrinis, pusiau atskiras namas, 7 nepereinami kambariai, naujas šildymas, didelė virtuvė. Gražus ir laukia. Bargain.

SILVERTHORN — ST. CLAIR

\$11.000, įmokėti \$3.500. Mūrinis, šiuokščių plytų namas, 6 kambariai, garažas, vienas murgių.

GRACE — HARBOURD

\$14.000, įmokėti \$4.000. Mūrinis, 8 kambarių namas, nepereinami kambariai, alyvos šildymas, garažas. Labai švarus namas, dideli kambariai ir III-me augšte, visur kietos grindys.

BEATRICE — HARBOURD

\$15.000, įmokėti \$5.000. Mūrinis, 8 kambarių ir 1 sanr. namas, dvi virtuvės, du tualetai ir showeris, alyvos šildymas, garažas.

CONSTANCE — RONCESVALLES

\$19.000, prieinamas įmokėjimas. Visai atskiras, mūrinis namas, 10 kambarių plus viena maža virtuvėlė, 3 virtuvės išviso, 2 tualetai, nepereinami kambariai, vandens šildymas, garažas su privatu įvažiavimu.

BOUSTEAD — RONCESVALLES

\$22.000, įmokėti \$8.000. Visai atskiras, mūrinis 13 kambarių ir 2-ju sanr. namas. Du visai atskiri butai, vandens-alyvos šildymas, vienas murgių. Tai puikus pajamų namas prie gero susisiekimo.

ROSENEATH GARDENS — ST. CLAIR

\$15.000, įmokėti \$5.000. Gero mūro, 6 kambarių namas, nepereinami kambariai, vandens-alyvos šildymas, garažas. Tik pažūrėti ir pirkti.

QUEBEC — DUNDAS

\$14.000, įmokėti \$4.000. Visai atskiras, mūrinis namas. 7 kambariai, alyvos šildymas, garažas.

WINDERMERE — ANNETTE

\$14.500, įmokėti \$4.000. Visai atskiras, mūrinis namas, 9 nepereinami kambariai su priedo 4 virtuvėm. Didelis kiemas, didelis namas, tik reikalingas remontas. Atnaujinus bus daug vertas. Yra garažai vieta, vienas murgių.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. LA. 8000 - Buto tel. EM. 3-6711

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo — pardavimo įstaiga
1052A BLOOR ST. W., Toronto

Parduodame ir perkame namus, būtnius visuose miesto rajonuose.

NAMAI—BIZINIAI PARDAVIMUI

\$9.000, įmokėti \$3.500. Quebec — Dundas, mūrinis, 5 kamb. namas, televizijos aparatas, radijo, naujas did. elektr. šaldytuvas, skalbimo mašina, salono komplektas ir visi kiti baldai.

\$11.500, įmokėti \$4.300. Salem gt., 6 kamb., mūrinis, pusiau prijungtas, 2 virtuvės, alyvos šildymas.

\$13.000, įmokėti \$4.000. Shaw — Davenport, 6 kamb., mūrinis, pusiau prijungtas, moderni virtuvė, alyvos šildymas.

\$16.500, įmokėti apie \$7.000. Runnymede rajone, 6 kamb., mūrinis, atskiras 2-ju metu senumo namas, karšto vandens šildymas, 2 modernios virtuvės, šoninis įvažiavimas.

\$18.000, įmokėti \$4.000, netoli liet. bažnyčios, 8 kamb., mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dvigubas garažas.

\$19.500, įmokėti \$6.000, Rusholme Rd. — Dundas, 10 kamb., mūrinis namas, karšto vandens šildymas, garažas ir šoninis įvažiavimas. Labai gerų pajamų namas.

Reta proga automobilonikams — \$2.000 pilna kaina, pilnai įrengtas auto mašinų remonto garažas, 4 metų nuomos sutartis po \$35 mėnesiui.

Visais nuosavybių pirkimo—pardavimo reikalais kreipkitės į

J. RUKŠA

Tel. OL. 1793, OL. 5176

Namų tel. MU. 0746.

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

\$19.500, High Park rajone, prie Bloor, 6 kamb., mūrinis, įvažiavimas į kiemą.

\$12.900, High Park rajone, prie Bloor, 7 kamb. per 2 augštus, mūrinis, aliejumi šildomas.

\$13.700, High Park — Pacific, 9 kamb., mūrinis, aliejumi šildomas, 3 garažai.

\$13.800, College — Grace, 6 kamb., mūrinis, aliejumi šildomas, 2 modernios virtuvės, įvažiavimas į kiemą.

\$15.500, Bloor—Shaw St., mūrinis, atskiras, 10 kamb., garažas, geros pajamos.

\$15.900, College—Dovercourt, mūrinis, 10 kamb., garažas, 2 virtuvės.

\$16.000, Indian Rd.—Wright Ave., 8 k., mūrinis, vandeniui-aliejiui šildomas, 2 garažai.

\$18.000, High Park rajone, mūrinis atskiras, 8 kamb. per 2 augštus, vandeniui šildomas. Garažas.

\$18.500, Bloor—Indian Rd., mūrinis, atskiras, 10 kamb., 3 virtuvės, vandeniui-aliejiui šildomas. Garažas.

Didelis pasirinkimas didesnių namų.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941

po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE

Dėmesio Hamiltoniečiai!

Dėmesio Hamiltoniečiai!

Ernie C. Miles

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

910 KING IR SHERMAN, HAMILTON, ONT.

\$17.000 Tuckett St., 10 kamb., gerų plytų, atskiras namas, kietos grindys, įvažiavimas; įmokėti \$6.000.

\$15.500, Wellington St., 8 kamb. moderniško įrengtas namas, 2 apartamentai, atskiri įėjimai, vandeniui šildomas; įmokėti \$4.500.

\$14.900, Kensington St., 6 kamb., square plan, kietos grindys, alyva šildomas, įvažiavimas ir garažas; įmokėti \$6.000.

\$10.900, E. St. 27th St., 6 kamb., 3 metų senumo, dideli kambariai, namas vertas dėmesio, įvažiavimas; įmokėti \$4.000.

\$10.800, Queensdale, 5 kamb., 1 augšto mūrinis namas, kietos grindys, didelis kiemas, įvažiavimas; įmokėti \$2.500.

\$700, E. St. 22nd St., 5

Nepaprastos iškilmės Hamiltone!

BIRŽELIO 7 d., SEKMADIENĮ, 11 VAL RYTĄ ĮVYKS HAMILTONO VILNIAUS AUŠROS VARTŲ NAUJOS BAZNYČIOS PASVENTINIMAS.

Bažnyčią šventins ir pasakys pamokslą anglų kalba J.E. Hamiltono Vyskupas J. F. Ryan, D.D. Iškilmingas pontifikalines šv. Mišias laikys ir pasakys pamokslą lietuvių kalba J.E. Vysk. Vincentas Brizgys. Mišių metu parapijos choras giedos šv. Liudviko mišias, vadov. parapijos vargonininkui Štrumaičiui. Asistuos mišių metu kun. B. Pacevičius — diakonu ir kun. Jokubaitis — subdiakonu.

I iškilmės laukiama ir kitų vyskupų, daug kunigų, kanadiečių ir lietuvių, o taip pat kitų garbingų svečių iš JAV ir Kanados.

Nuoširdžiai kviečiame lietuvius kunigus esančius Kanadoje ir Amerikoje, taip pat visus lietuvius, dalyvauti šiose nepaprastose bažnyčios pasventinimo iškilmėse.

Kunigai apie atvykimą prašomi pranešti iš anksto klebonui (58 Dundurn St. N., Hamilton, Ont.).

Po pasventinimo iškilmų, 3 val. p.p., parapijos salėje bus iškilmingi pietūs kartu su vyskupais. Norintieji dalyvauti pietuose prašomi užsiregistruoti iš anksto. Visi kiti po pamaldų vyks ta gegužinė su įdomia programa ir tutingu bufetu p. Narušio ūkyje. Gegužinės metu gros italų kapela.

Bažnyčios Statymo Komitetas ir Klebonas.

VLIKo posėdis

VLIKas 1953 m. gegužės 4 ir 5 d. svarstė peraitame posėdyje nebaigtus darbotvarkės klausimus.

Ryšium su Eisenhowerio kalba ir po Stalino mirties Sovietų Sąjungos propaguojama "taikos ofenzyva" URT Valdytojas įvertino tarptautinę politinę padėtį. URT Valdytojas pabrėžė, kad mūsų — visų lietuvių, — gerai pažįstanių bolševizmą ir jų metodus, pareiga yra įspėti laisvąjį pasaulį, kad netikėtai šiuo bolševikų skelbiamu "taikos troškimu", nes komunizmas iš esmės ir po Stalino mirties nieku nepasikeitė, ir jo tikslai kaip buvo, taip ir liko imperia-listiški. Ta proga reikia pabrėžti, kad JAV valstybės departamentas, interpretuodamas Eisenhowerio reikalavimą išlaisvinti Rytų Europos tautas, įskaitiai pasako, jog tai liečia ir Pabaltijo tautas. Priešingai, Vakarų Europos valstybių nusistatymas šia prasme nėra toks vieningas ir mums palankus. Duogelyje šių kraštų manoma, kad okupuotiems kraštams reikalavimas laisvės reiškias karą, todėl nesą tikslu jį dabartinėmis sąlygomis rusams statyti.

Dėl to URT stengsis testti tarp lietuvių laisvajame pasaulyje akciją VLIKo paskelbtą atsiskaitimo prasmę — budėti Lietuvos reikalų sargyboje neleidžiant pasaulio beatsiveriančioms akims vėl užsimirti ir nematyti bolševikų vykdomo krašte teroro. Tam tikslui bus sustiprintas dokumentinės medžiagos apie Lietuvos - Sovietų santykius rinkimas ir jos skelbimas; bus remiama ALTO iniciatyva išrūpinti JAV parlamentą nutarimą leisti vadinamiesiems "liaudies" seimo rinkimams" ištirti, kartu su kitų Pabaltijo tautų atstovais bus paruoštas ir įteiktas laisvųjų tautų vyriausybėms atitinkamas memorandumas ir kt.

Pribrendusiems bei per pasakutini pasitarimą Reutlingene nebaigtiems klausimams svarstyti diplomatai šefas greitai laiku bus kviečiamas naujo pasitarimo. Tikimasi, kad ta proga bus galima nuodugniai apsarstyti visą politinę — diplomatinę problematiką ir nustatyti vieną mūsų užsienio politikos liniją, o tai įgalintų šioje srityje pasiekti dar didesnio efektyvumo. Šia proga taip pat turės būti aptarta ir veiksmų konferenc. programa.

Ryšium su spaudoje svarstomais projektais, liečiančiais nuosavybės klausimą Lietuvoje, VLIKas nutarė paskelbti, kad jis laikosi visose Lietuvos konstitucijose užfiksuoto privačios nuosavybės dėsniui, paliekant valstybei teisę nuosavybę reguliuoti, turint galvoje, kad išlaisvintos Lietuvos seimas pats priims įstatymą, tvarkantį nuosavybės klausimą. Visus okupanto išleistus įsakymus VLIKas laiko niekiniais.

Šiame posėdy VLIKas taip pat patvirtino grupių pasitarimo siūlymą priimti ir VLIKą mažlietuvių rezistencijos ir Lietuvių Vienybės Sąjūdžio atstovus, tuo padarydamas dar vieną žingsnį visų lietuviškų jėgų apjungimo ir placios konsolidacijos kryptimi.

Taip pat tenka paminėti priimtą Tautos Fondo statutą, kuris nurodo laisvinimo akcijai lėšų mobilizavimo tvarką, nustato

santykius tarp PLB ir Tautos Fondo atstovybių, numato tvarką, kurios turi laikytis įvairios organizacijos ar pavieniai asmenys norėdami organizuoti pinigines viešo pobūdžio rinkliavas, loterijas ir kt.

Mažas klausimėlis. Įdomu kas ir kokiais sumetimais šitaip formuluoja ELTOS pranešimus apie VLIKo nutarimus? Juk pasakys, kad VLIKas "patvirtino grupių pasitarimo pateiktą siūlymą priimti ir VLIKą mažlietuvių rezistencijos ir Lietuvių Vienybės Sąjūdžio atstovus" yra tikrosios padėties iškraipymas. Kaip rodo ir tame pačiame ELTOS numeryje toliau spausdinamas LVS raštas, tas Sąjūdis nebuvo iš VLIKo išstojęs, tik atšaukė įgaliojimus savo atstovui, padariusiam pareiškimą, nesutinkančių su Centro Valdybos nusistatymu. Tai kaip tas Sąjūdis galėjo būti priimtas į VLIKo sudėtį? Ir kam šitokia teisines nesąmones reikia skelbti? Ar nerodo tai, deja, kažkokių machinacijų VLIKo tarnybiniame aparate?

HAMILTONO LIETUVIŲ DRAMOS MĖGĖJŲ TEATRAS "AUKURAS"

Gegužės mėn. 23 d. St. Michael's salėje, 213 James St. N. Hamiltone, stato A. Gustaičio vieno veiksmo vaidelį

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

Po vaidinimo šokiai ir bufetas. Pradžia 7 val. vakaro.

"Aukuras"

TORONTO, Ont.

K. Liet. Kat. Moterų D-jos skyrių atstovų suvažiavimas vyks šia tvarka:

Seštadienį, gegužio 30 d., 10 val. r. gedulingos pamaldos už mirusius draugijos nareis;

4 val. pp. darbo posėdis, 41 Hewitt, tel. ME. 5755.

Sekmadienį, gegužio 31 d., 9 val. 30 min. pamaldos;

10.30 darbo posėdis parapijos klebonijoje;

5 val. pp. viešas posėdis su St. Prapuolenytės paskaita "Lietuvės moteris tautos tarnyboje" šv. Elenos parapijos salėje.

Po viešo posėdžio arbatėlė liet. parapijos salėje.

8 val. vak. pasilinksminimas šv. Elenos parapijos salėje.

Lietuviai Meno kolegijoje

The Ontario College of Arts paskelbė lankytojų egzaminų vaisius, studentų gautas stipen-

dijas ir dovanas. Jų tarpe mini trys lietuviai: R. S. McLaughlin stipendiją laimėjęs Viktoras Brickus, trečių metų studentas, antrų metų stud. Elena Gaputyte ir pirmųjų metų stud. Frances Dvylaitis.

Kanados Liet. Bendruomenės nario mokesčiai

rinkti atspausdinta specialios kvitų knygelės. Kiekvienoje yra po 50 kvitų. Jas galima gauti pranešant, kiek norima kvitelių. KLB Kr. V-bos išduos J. R. Simanavičiui, 994 Dundas S. West, Toronto, Ont.

Naujųjų kanadiečių meno paroda

Colour and Form Artist's Society, anksčiau veikusi Naujųjų Kanadiečių Menininkų Klubu vardu, praeitą sekmadienį atidarė savo meno parodą Hart House, Toronto universiteto patalpose. Paroda veiks iki liepos 19 d. lankomos valandos: pirmadien. — penktad. 7-11 val.; šeštad. — sekmad. 2-5 val. pp.

Parodoje išstatyta 19 menininkų 49 kūrinių. Dalyvauja ir lietuviai menininkai su 5 kūrinių: dail. T. Valius — medžio režinys Malūnas — oška kieme; dail. E. Docienė — akmenų skulptūra Jėzus ir Marija; dail. Dagys — 3 medžio drožiniai: smuikininkas, žmogus po lietuvių ir ant arklio nešama moteris.

Daugumos paveikslų ir skulptūrų kataloge pažymėtos kainos. Brangiausias paveikslas švedų dail. A. Airola, įkainotas \$1000, vaizduoja suomiškoje pirtyje besiprausiančias moteris. Įdomus vokiečių dail. A. Rangert skulptūrinis paveikslas — pabėgėliai. Skaitlingiausiai atstovaujanti estai — 6 dailininkai su 17 paveikslų bei skulptūrų. Paskiau švedai — 2 dail. 9 paveikslai.

Parodos patalpos yra tarp College ir Bloor gatvių, į rytus nuo St. George gt., universiteto rajone prie bokšto su laikrodžiu.

Paleškojimai

Petras Pundzevičius prašomas atsiliepti Aleksui P. 318 Indian Rd., Toronto, Ont.

NAUJŲ "FORD" AUTOMOBILIŲ

ir sunkvežimių pirkimo reikais kreipkitės į mūsų firmos atstovą

V. PESECKA

1638 Bloor Street W., Toronto Tel. OL. 2371

Informacija vakarais 18-21 v., šeštadieniais 10-13 val.

CHURCH MOTORS LTD.

KLB Šalpos Fondo pareiškimas

1. Pradėjus Kanadoje veikti Š. Fondui, atsiradusiems visuomenėje neaiškumams pašalinti, pareiškime, kad iki šiol veikiančios šalpos draugijos, kaip pvz. Toronto "Dainos" grupė ir kitos karitatyvinės organizacijos, paliekamos ir toliau veikti su ta mintimi, kad jos šalpos srityje yra kaip tik geros taktinės. Esame įsitikinę, kad šioje srityje garbininkų niekad nebus per daug; juo daugiau žmonių toje srityje dirbs, tuo daugiau šalpai bus padaryta. Tačiau tos organizacijos dirbs glaudžiam kontaktas su Šalpos Fondu.

2. Mūsų visų tikslas turėtų būti, kad mūsų gaunamos šalpai pajamos gultų ne vien ant mūsų pačių lietuvių pečių, bet kad jų gautumėm ir iš vietos valdžios, iš įvairių nelietuviškų įstaigų bei organizacijų. Kad to pasiektumėm, turime parodyti, kiek mes patys lietuviai šalpai surenkame ir išleidžiame. Dabar, kai nors ir neaktyviai, bet visdėlto siunčiama šalpai pinigai ar maisto pakietėliai bei rūbai tiesioginiai ir Vak. Europą arba per BALFą, niekas negali pasakyti, kiek Kanados lietuviai išleidžia šalpai.

Todėl prašome visus asmenis bei organizacijas, kurios nori Vak. Europoje ar čia vargstančius sušelpiti, savo aukas tam tikslui skirti per Š. Fondą, vengti aukų siuntimo tiesioginiai į visokius pavienių asmenų atsišaukimus ar per kokias kitas organizacijas, nes tuo tik kenkime šalpos darbui, mažinsime galimybes sukaupti didesnes sumas šalpai ir iš kitų šaltinių ir be to, trugdytume vienosdieniam, labiausiai jos reikalingiems, šalpos paskirstymui.

KLB Šalpos Fondas.

KLB Šalpos Fondo posėdis įvyko gegužio 10 d. Svarbiausiuoju punktu buvo vargo mokyklų Vokietijoje išlaikymo reikalas. Pagal iš Vokietijos PLB Kr. V-bos pranešimus atrodytų, kad prie gerų norų, Kanados lietuviai bei didelių sunkumų, galėtų tą pareigą pasiminti. Vienok šis reikalas yra taip svarbus ir rimtas, kad turės būti kruopščiai gvildenamas ne tik Centro Komitete, bet ir Apylinkių Valdybose. Tik gerai suderinus darbo gaires, bus galima tikėtis gerų vaisių. O kad vargo mokyklų Vokietijoje išlaikymas yra ne tik svarbus, bet būtinas — tam pri-tars kiekvienas lietuvis patriotas.

Praeitame KLB Šalpos Fondo

darbų aprašyme, "T2" Nr. 18, kalbant apie prisiūstas aukas, įvyko klaida. Turėjo būti: toron-tiečiai Jonas ir Juozas Berzinskai, V. Vasiliauskai ir J. Matulioniai sudėjo \$16, o ne \$12. Už įvykusią klaidą atsiprašau.

M. F. Y-nė.

KLB Toronto Apylinkės Šalpos Komitetas pradeda darbą

Balandžio 12 d. įvykusio visu Toronto lietuvių organizacijų atstovų susirinkimo nutarimu sudarytas KLB Toronto Apyl. Šalpos Komitetas. Į jį įeina KLB Toronto Apyl. V-bos vicepir-m. Vaclovas Vaidotas, "Daina" grupės atstovė Vlada Slizienė, "Caritas" atstovas Petras Miliauskas. Savo pirmame posėdyje gegužio 2 d. komitetas nutarė pakviesti į šalpos darbą po vieną atstovą iš KL Moterų Bendruomenės, KL Kat. Moterų D-jos Toronto sk., Toronto skautų ir skaučių, o reikalui esant kooperuoti šalpos darbą norinčius ir galinčius dirbti asmenis.

Jau pasirodė pirmi dar galutinai nesusiorganizavusio Toronto Apyl. Šalpos K-to darbai. Gegužio 3 d. KLB Apyl. V-bos su-ruošta Motinos Dienos minė-nijė, 62 Claremont g-vė, lenkų salėje, Šalpos K-to pirmininko iniciatyva buvo pravesta pinig-nė rinkliava Vokietijoje liku-sioms lietuviams motinoms su-sielpiti, kuri davė \$87.45.

Šiam tikslui rinkliava pakar-tota sekančią sekmadienį, gegužio 10 d., prie liet. bažnyčios, kuri davė \$123.25. Tuo būdu, iš viso surinkta \$210.70, kuriuos Toron-to Šalpos K-tas išsiųs BALFo at-stovui Münchene, sušelpiti Vo-kietijoje skurdą kenčiančias mo-tinas.

Ta proga Toronto Apyl. Šalpos K-to pirmininkas reiškia nuoširdžią padėką kun. klebonui Ažu-baliui už paskelbimą apie rinkli-avą prie bažnyčios, KLB To-ron-to Apyl. V-bos pirm. J. Ber-zinskui už paskelbimą rinkliavos 62 Claremont g-vės salėje susi-rinkusiems lietuviams, jūros skautėms rinkusioms aukas, taip pat inž. Sakaliui už pagaminimą plakatų, pp. Jasinevičienei, Rim-butienei, Sakalienei ir Strikaity-tei už rinkliavos prie bažnyčios pravėdimą ir visai geros širdies Toronto visuomenei, aukojusiai užjūryje vargstančioms mo-tinoms.

V. Vaidotas,

KLB Toronto Apyl. Šalpos Komiteto pirm.

SPORTAS

III-ji Pabaltiečių Sporto Šventė Toronte

Jau ne pirmi metai Kanadoje estai, latviai ir lietuviai sportininkai tęsia gražią tradiciją — jaunimo bendradarbiavimą per sportą. Tai buvo pradėta laisvės dienom, atgaivinta sugiautos Vokietijos stovyklose po karo ir nepamiršta į užjūrius persikėlus.

Nors ir trumpai stengsimės "T2" skaitytojams pateikti bendrą žaidynių vaizdą.

Gegužio 15-16 dd. buvo pravesta vyrų, moterų tinklinio, vyrų krepšinio, stalo teniso ir šachmatų komandų varžybos. Programa vyko Centr. YMCA patalpose.

Tinklinis. Nei moterų nei vyrų tinklinio varžybose lietuviai nedalyvavo, todėl finale susitiko estai su latviais. Šioje sporto šakoje estai pasirodė pranašesni — vyrai ir moterys iškovojo pelnytą pergalę. Pasekmės: estai — latvės 2-1, estai-latviai 2-0.

Krepšinis. Kaip ir praeitais metais krepšinis buvo žaidynių svarbiausias punktas ir vyko aštri kova. Pirmą dieną lietuviai nugalėjo latvius 62:51 (21:31), estai laimėjo prieš latvius 50:47 (20:20), o lietuviai su estais su-žaidė lygiomis 53:53 (21:31). Šventės reng. komiteto spren-dimu pagal taškų skaičių į fina-lą pateko lietuviai ir latviai, nors estai šiuo sprendimu buvo labai nepatenkinti.

Kitą dieną gan įtemptoje ko-voje lietuviams teko nusileisti prieš latvius pasekme 47:57 (23:26). Tenka pastebėti, kad pirmosiose rungtynėse susižeidęs, M. Duliūnas, šį kartą negalėjo vy-si žaisti. Paskirų žaidėjų gincai su-

Nuosavybių pardavimo agentai

Mūsų Centrinė, Parkdale ir High Park rajonuose vis didėjant nuosavybių prekybai, esame priversti padidinti agentų štabą savo centrinėje įstai-goje — College St. Kandidatai turi būti patyrę pardavimo srityje, bet ne-būtinai nuosavybių pardavime. Mūsų centrinėje įstaigoje yra vietos 2-3 lie-tuviams pardavėjams. Modernios, re-guliuojamo oro įstaigos patalpos, at-skiros kiekvienam agentui, taip pat augšti procentai ir bonai.

Nepamirškite: mes skelbiame dau-giau, negu kiti nuosavybių pardavėjai.

O. E. CARSON, LTD.

REALTORS

2283 YONGE ST., TORONTO

MA. 0491

teisėjais, neatnešė jokios naudos.

Lietuvius atstovavo ir taškų laimėjo: Ignatavičius 13, Macke-liūnas 11, Preikšaitis 9, Bagdonas 7, Supronas 6, Kulys 1, Zukas 0.

Latviai: Miežitis 15, Litau-nieks 14, Pošins, 10, Ricters 5, Bergnadiš, Ozoliņš, Zamers, Bergvaldas po 3, Rozentals 1.

Stalo tenisas. Pavienės var-žybose nugalėtoju išėjo lietuvius Pr. Gvildys, gavęs asmenišką do-va-ną, II vieta latvis Liepins ir III latvis Guksa.

Moterų vienetai: I v. Kapos-tinė, II v. Adminis, abidvi latvės.

Vyrų komandinės varžybose I v. tokie latviai, II lietuviams ir III v. estams. Lietuvių spalvas gynė Pr. Gvildys, Paškauskas, Grajauskas, Zukas.

Moterų komandinės varžybo-se latvės pasirodė pranašesnės, palikdamos lietuvaites II vietoje. Estės nedalyvavo. Lietuvaitės atstovavo Kasperavičiūtė, B. Petrušytė ir Subatininkaitė.

Sachmatai. Pirmąją dieną lie-tuviai susitiko su latviais, lai-mėdami 2½:1½ pasekme. Už lie-tuvius žaidė Vaitonis 1, Stepaitis 0, Fabricijus ½, Paškauskas 1. Estai nugalėjo latvius pasekme 3½:½. Lemiamoji kova tarp liet. ir estų įvyko sekančią dieną, ku-rijoje lietuviai išėjo nugalėtojais 3½:½ pasekme. Šį kartą lie-tuviams taškus pelnė Vaitonis 1, Stepaitis ½, Matusevičius 1, Ri-mas 1. Tenka pastebėti, kad be meisterio Vaitonio puikiai suko-vojo Paškauskas ir Rimas.

Lenگوی atletika. Bėgimai įvyks gegužio 23 d. 14 v. Beaches Athletic Field stadione, o gegu-žio 26 d. 7 v. Broadview stadi-jo-ne bus leng. atletikos varžy-bų tąsa.

Pirmosios futbolo žaidynės tarp lietuvių ir estų įvyks gegu-žio 26 d. Broadview aikštėje 7.30 v. v. Dar tenka pastebėti, kad be sporto varžybų buvo programa svečiams: estai ir latviai pašoko ketletą tautinių šokių, estės atli-ko ritminės mankštos pora nu-merių.

Šventės atidaryme dalyvavo estų ir latvių gen. konsulai, vyr. YMCA sekretorius ir eilė kitų kviestų svečių. Liet. B-nės K-to vardu Pabaltijo sportininkus pa-sveikino J. Yokubynas. Pabalti-jo Sp. Komiteto vardu sveikino pirm. R. Plume (latvis).

Šeštadienio vakare erdvioje Masaryk Hall salėje įvyko spor-tininkų pasilinksminimas.

Toronto lauko tenisininkams

Šiam sezonui sporto klubo "Vytytis" nariams yra išrūpinta dviejose vietose — Trinity parke ir Cambell parke — lauko teniso aikštelės.

Trinity parke (Gore Vale — Queen) galima naudotis dviem aikštelėm — Nr. 7 ir 8 trečiadie-niais nuo 7 iki 9 v.v. ir šeštadie-niais aikštė Nr. 7 prieš pietus nuo 9 iki 12 val.

Cambell parke (Lansdowne — Lappin) galima naudotis aikš-tele Nr. 3 kiekvieną pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 2 iki 9 v.v., o šeštadieniais nuo 2 iki 4 v. pp.

Visi klubo nariai (vyrai ir mo-terys), norintieji naudotis aikš-tėmis ir dalyvauti įvykstančiam lietuvių teniso turnyre, prašomi registruotis pas sekijos va-dovą Viktorą Pundzių, tel. LO. 4004. Turnyras numatomas pra-dėti už savaitės. Ten pat prašomi registruotis ir norintieji vykti į lietuvių sporto žaidynes Čika-goje.

Sp. Kl. "Vytytis".

Futbolas Toronte

Sio mėn. 21 d., ketvirtadienį, 7 v.v. lietuviai žaidžia su Cale-donia — Dentonia parke.

Sio mėn. 28 d., antradienį, 7 v. v. žaidžia su Danforth — Wi-throw parke.

Sio mėn. 28 d., ketvirtadienį, 7 v.v. su E. York, Deppe parke.

Birželio 5. 7 val. vak. su UA WCIO, Greenwood parke.

Jei nesudarys netikėtų kliū-čių, gegužės pabaigoje liet. nu-mato išvyką į Čikagą, kur žada sužaisti draugiškas rungtynes su Čikagos futbolininkais.

• Kovo 1 d. Vilniuje pasibai-gė Lietuvos bokso pirmenybės, kuriose Algirdas Šočikas iškovo-jė sunkiasvorio čempionatą ir iš-vyko pirmenybėms dėl TSRS sunkaus svorio meisterio titulo.

Lengva atskirti išlavintą miškininką

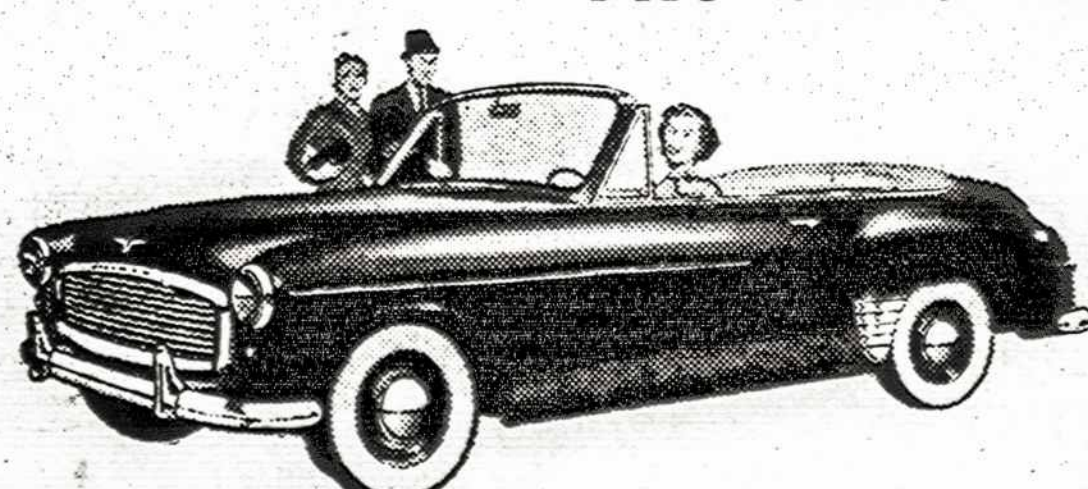
Iš smulkmenų jį pažinsi — jis užgesina degtuką, prieš jį išmesdamas, jis užgesina rūpestingai cigarečių nuorūkas, jis labai atsargus su laužais. Jis žino, kad dėl vieno asmens nerūpestingumo milijonų dolerių vertės miško medžiagos nueina dūmais Ontario provincijoje. Būk taip atsargus, kaip jis miškuose šiemet. Padėk miškų tarnybai prisimindamas gaisrus... ir išvenk jų mūsų miškuose.

RANGER BREWING

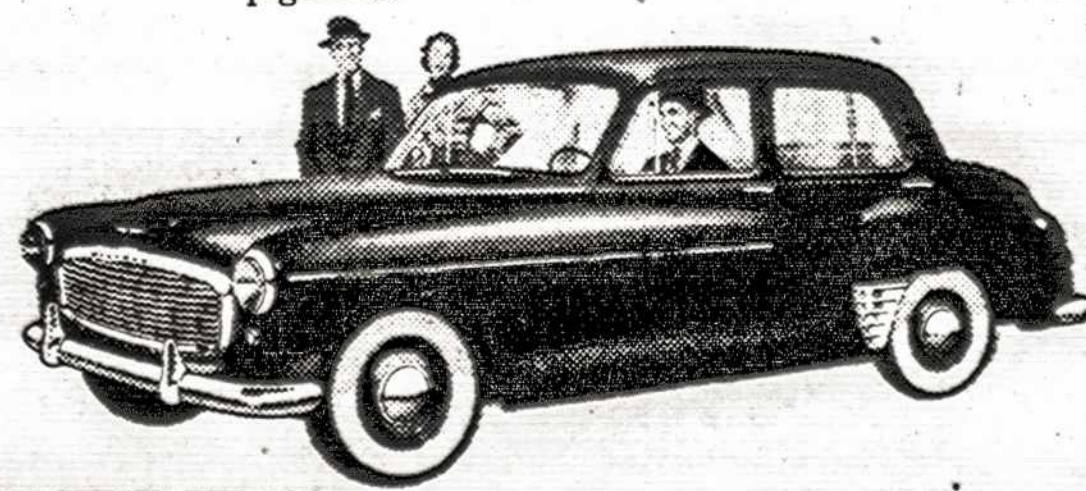
COMPANY LIMITED
KITCHENER • ONTARIO

APŽIURĖKITE DAR ŠIANDIEN NAUJĄ HILLMANĄ PAS SAVO PARDAVĖJUS!

1953 M. HILLMAN MINX CONVERTIBLE

Plati, suolo pavilodo priekinė sėdynė yra vienas iš daugelio dalykų, kurie daro šią mašiną lengviausią, puikiausią ir šioje klasėje ekonomiškiausią. Jums patiks ir jos pigumas.

1953 M. HILLMAN MINX SEDAN

21 metais 21 bilione mylių naudoti ši mašina išbandyta. Štai jūs matote grakščias šio didelio automobilio linijas, bet ji ekonomiška, kaip maža ir ypač lengvai valdoma.

HILLMAN minx

ROOTES MOTORS (CANADA) LIMITED • VANCOUVER • TORONTO • MONTREAL • HALIFAX
HILLMAN, HUMBER, SUNDEAM-TALBOT, COMMER, KARRIER, ROVER AND LAND-ROVER PRODUCTS

IŠEIVĖ

(Atkelta iš 5 psl.)

ir duona. Užtat aš šiandien negalėčiau pinigų, bet ko-kiems skandalams, kad tik galėčiau Tave įvelti, nes Tu išėjum į mano dviasį dar didesnės herojės pavydale, kurią aš nusineščiau į savo kūrybą.

Nemanyk, kad jau viskas baigta. Mano siela Tave persekios kiekvieną valandą, kiekvieną dieną ir naktį, ir Tu nerasi ramybės kaip ir aš nerandu.

Mano dabar sukryžiuoti pirštai ant krūtinės, blizga brauningas prieš akis, ir Tu žinok, kad būsi kalta dėl mano sielos, kad neįsimenai man tą vakarą kelių žodžių, kaip aš nusineščiau į atlikusių trupinių.

Mano tikslas ne moteris bučiuoti, bet jose rasti žmogų. Prie kitų aš rasdavau tik aistrų šėlimą, o Tavo akių tyła mane išpėjo lyg pamesto vieskelių rodyklė. Ir aš tą vakarą Tave griebiau, kaip rastą tyruose vaisių mano sužeistam gyvenimui. O Tu, manęs kantriai neįsklausai, bet kaip demono sparną įdėvi nekaltam kūdikiui, kad mane sulaužytų ir išmestų už durų, kaip sunaikintą žioga.

Dar parašyk man šį vakarą, kajutės numeris 19. Atitaisyk savo klaidą, o aš už savąsias nuosirdžias atsiprašau, man gaila, kad įžeidžiau Tave savo elgsena, bet užtat radau vieną sielą, kokios jau seniai ieškau. Bet šią valandą, — aš esu tikrai nelaimingiausias žmogus! Už viską man atleisk... Vadinu "Tu", nes ištiesu man rodo, kad esi sava ir brangi. Rašyk tuojau ir atvirai.

Laukiu su viltim ir pasitikėjimu, Valentinas. — Na, dabar, kas čia? — pagalvoju. Visu baismu, rodos mačiau ten kajutėje gulintį kruviną Valentino lavoną, mačiau blizgantį brauningą ir viename taske akis įrėmus, mačiau baisiausius vaizdus ir įvykius.

Šį kartą norėjau kuogreičiausiai pamatyti Eugenijų ir paklausti, ar pereiną naktį neatsitiko kas nors baisaus laivo, bet ir Eugenijus pasivaideno klastų miglose ir aš nutariau nieko neklausti, nesiteirauti, jei kas nors panašaus bus nutikę, — jis ir taip atėjęs pasakys.

— Kam aš tokia jautri?... — save bariu. Tokiems niekam tikėti, tai staciai netekti galvos! Šioj valandoj man prisiminė artimiausioji mano bičiulė Eufrozina. Pas ją tiek atvažiuodavo piršliu! Paskui kaip iš rago pradėjo piltis jaunikiai bepiršliai. Jų buvo visokių: mokyto, pasiturinčių, turtingų, gražių ir prastų. Eufrozina buvo graži ir turtinga. Bet vienas buvo sunkumas, kad ji nei kiek netikėjo savo gražumu. Ji visuomet sakydavo, kad: "Tie žmonės siekia ne mane, bet mano turto". Jai taip buvo sunku tikėti, kad kas nors ją nuosirdžiai myli, arba bent kada mylės... Ir, jei kada užgiedodavo "Meilės prisipažinimą" koks nors, kad ir žymus jaunikis, ji man sakydavo:

— Žinai, aš jam netikiu. Aš jame neįsivačiu gilesnės meilės nei šešėlio! Jis siekia tik mano turto.

Man būdavo gaila Eufrozinos. Žinojau širdį, kuri tikrai Eufrozina mylėjo ir dėl jos daug iškentėjo, bet ji sakydavo:

— Kas iš to?... Aš turiu gyventi protu, ne širdimi...

Tada jos akis apsemdavo ašaros, aš jaučiau, kiek Eufrozinoje kovos ir kančios, kokia tai sunki kova tarp proto ir širdies, ir dabar visose savo širdies kovose, visuomet prisimenu brangiąją Eufroziną, kaip tyrują angelą, kaip kilnios doros paveikslą. Ji visuomet man primena ne širdį, o protą, bet vistiek aš dar vis per daug gyvenu širdimi... (Bus daugiau)

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus. Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

OLIVER REAL ESTATE

2273 BLOOR STREET WEST. TORONTO

\$9,000. 5½ kamb., vandeniui-alyva apšildomi, kiemas ir garažas. Įmokėti \$2,000. Shaw—College St.

\$33,000. 15 kamb., vand.-alyva apšildomi, geram stovį namas ir garažas. Įmokėti apie \$12,000. Indian Gr.—Bloor St. W.

\$15,000. 8 kamb., atskiras namas, gražus kiemas ir garažas. Įmokėti \$5,000. namas be skolos. Geoffrey—Roncesvalles.

\$15,000. 7½ kamb., atskiras namas, kiemas ir garažas. Įmokėti apie \$6,000. Fairview—Annette.

\$13,500. 8 kamb., namas be skolos. Įmokėti \$4,000. Brock—Queen St.

P. LEDAUSKAS

TELEFONAS RO. 2301
2273 BLOOR ST. W. (prie Rummymede)

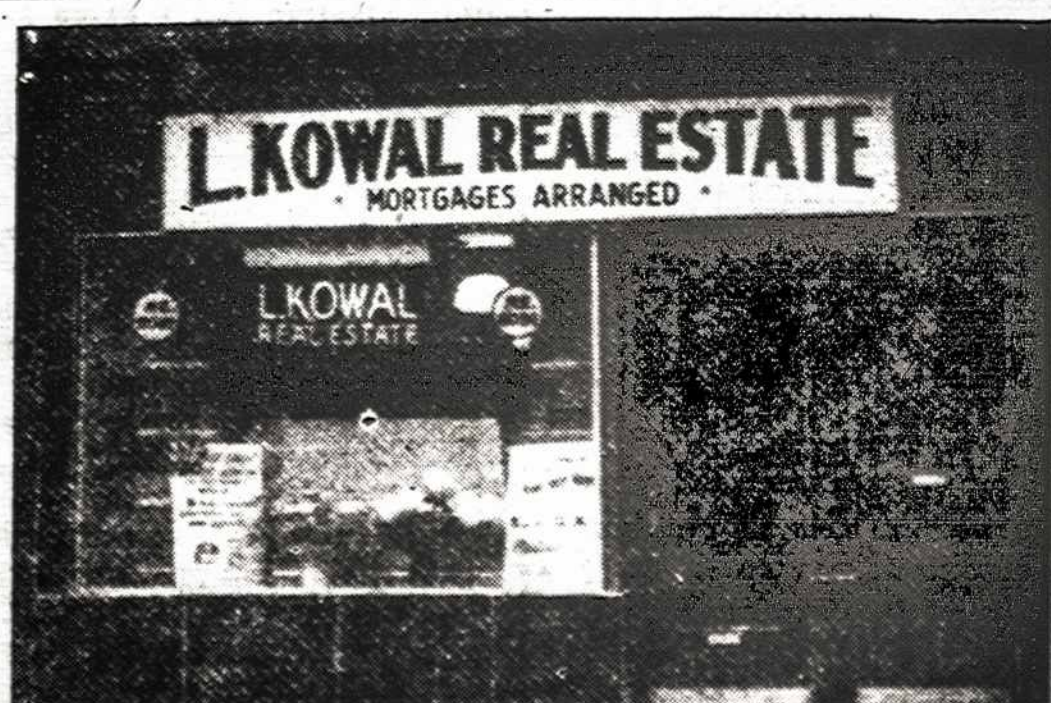
Lietuviškai kalbą kailininkas

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai. Kailinių taisymas ir persiuvimas.

Duodama lengvam išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EM 4-6509

MES PARDUODAME NAMUS, BIZNIUS, ŽEMES IR HOTELIUS

\$11,500. Dufferin—Dundas, 8 kamb., mūrinis namas, alyva šildomas, garažas; įmokėti \$3,500.

\$15,500. Grenadier—Roncesvalles, 8 kamb., mūrinis namas, 3 virtuvės, garažas; įmokėti \$6,000.

\$1,100. Dufferin—Wilson, sklypas 40 iš 132.

\$15,900. Rummymede rajone, 6 kamb., atskiras, mūrinis namas, garažas, alyva šildomas; įmokėti \$7,000.

\$27,000. Roncesvalles gatvėje, biznis namas, 3 augštų su krautuve; įmokėti \$8,500.

Klauskite: V. Andrejausko-Andrews

ME. 5725 - - ME. 5726

Pirkdami namus ir kitokias nuosavybes kreipkitės į

L. KOWAL, Realtor

403 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ONTARIO

ME. 5725 - - ME. 5726

Mes sudarome paskolas ir kitokią skolą skoliname privačiai iki \$2,000

SUDBURY Ont.

Motinos Dienos minėjimas šiais metais įvyks gegužio 24 d., sekmadienį. Mišios už motinas su pritaikytu šventei pamokslu bus kaip ir visais sekmadieniais 11 valandą.

Tą pačią dieną, 7.30 val. vakare, Kristaus Karaliaus parapijos salėje, kur būna sekmadieniais lietuviams pamaldos, įvyks antroji minėjimo dalis su paskaita ir menine dalimi, kurią išpildys Tumo-Vaižganto lietuvių mokyklos mokiniai ir visi kiti miesto ir apylinkės lietuviukai. Turbūt pirmą kartą taip gausiai pasirodys mūsų mažieji muzikai: pianistės, akordeonistai ir smuikininkai. Po programos, maždaug apie 9 val. vak., bus šokiai suaugusiems. Veiks bufetas ir toj pačioj salėj, už kolonų, didesniai susirinkusiųjų džiaugsmui ir patogumui bus pastatyti staliukai. Šį kartą asmeniniai pakvietimai niekam nebus siunčiami. Tad praneškite savo draugams ir pažįstamiems, be tautybių skirtumo, apie šį rengimą, nes tai jau paskutinis šiais mokslo metais.

Tad visi į Motinos Dienos minėjimą ir į lietuvišką vakarą!

Mokytojai ir Tėvų Komit.

Maldų diena už Lietuvą. Keliaujančioji Fatimos stebuklingosios Dievo Motinos statula gegužio pradžioje ir vėl aplankė Sudburio Kristaus Karaliaus

bažnyčią. Noveno smėtu labai daug žmonių aktyviai dalyvavo pamaldose ir daugelis priėjo sakramentų. Lietuviai turėjo šventąją valandą gegužio 8 d., penktadienį, nuo 10 iki 11 val. vak. ir aukėjo savo maldas už kenčiančią Lietuvą. Užbaigiant šventąją valandą keletą jautrių žodžių tarė kun. F. Moore, kuris visur tą statulą lydi. K.A.S.

PRIEŠ
PIRKDAMAS

naują ar seną automobilį ar sunkvežimį susirišk su atstovu

T. (Ted) Maesalu

(estas)

GORRIES

28 Gerrard St. East, Toronto
Didžiausia Kanadoje Chevrolet & Oldsmobile ir Chevrolet sunkvežimių pardavimo firma

Neaprežta galimybė apžiūrėti ar išbandyti vartojamą automobilį prieš perkant. Jūsų patarimui yra spec. mechanikas, kuris garantuoja jums gerą pirkinį. Didelė nuolaida 1953 m. Chevrolet'ų sunkvežimiams.

Apžiūrėti galima kasdien iki 9 val. vakaro. Šeštadieniais iki 6 val. vak.

Telefonai:

Office EM 4-9171 Res. HU 8-9451

DAVINIAI APIE KANADOS MIESTUS

TORONTO, Ontario

Gyventojų skaičius — Torontas su priemiesčiais 1951 — 1,117,470.

Vieta

— randasi prie šiaurinio Ontario ežero kranto, 334 mylios į vakarus nuo Montrealio, 241 mylia į rytus nuo Windsor. Aptarnaujamas pagrindinėmis CPR ir CNR geležinkelio linijomis, moderniu aerodromu ir iš čia galima vykti į visus uostus, esančius prie Didžiųjų Ežerų ir St. Lawrence upės.

Pagrindinė pramonė — Torontas yra vadovaujantis pramonės, finansų, prekybos ir švietimo centras.

Skerdyklų ir konservų pramonės.....	—	21	įmonė
Mašinų	—	60	"
Motėrų rūbų gamybos	—	269	"
Spaustuvių ir leidyklų	—	32	"
Vyrų rūbų gamybos	—	106	"
Spaustuvių ir knygrišyklų	—	333	"
Saldainių	—	43	"
Muilo ir skalbimo miltelių	—	29	"
Mišrių maisto	—	62	"
Duonos ir kitų produktų	—	198	"
Mašinų namų apyvokos ir biurų bei krautuvių įrengimų	—	19	"
Sunkiųjų elektros mašinų	—	15	"
Dažų ir kt.	—	27	"
Maišų ir dežių	—	39	"

The Canadian Bank of Commerce

Toronte turi 73 skyrius. Štai keletas iš jų,
jums gal būt patogių:

Adelaide and Peter Sts.
Bloor and Dufferin
Bloor and Ossington
College and Dovercourt
Dovercourt and Dupont
Dundas and Gladstone
King and Dufferin

Parkdale
Queen and Spadina
Queen and Bathurst
Queen and University
Roncesvalles and Wright
Spadina and College
West Toronto

The Canadian Bank of Commerce turi virš 625 skyrių visoje Kanadoje, kurie atlieka pilnas bankines operacijas. Artimiausias skyrius Jums visuomet mielai patarnaus.

The Canadian Bank of Commerce

Vokietijos lietuvių kunigų suvažiavimas

Be čia suminėtų Vokietijoje dar gyvena: kun. A. Butkus, Tėvas K. Gulbinas, kun. V. Kalcas, kun. dr. A. Lėvanas, kun. A. Riškus, kun. V. Salaviejus, kun. V. Šarka, prel. M. Krupavičius, kun. St. Lisauskas, kun. A. Mičas ir kun. A. Rubikas.

ELTA klysta

Elitos Nr. 11(139) paskelbta ištrauka iš Tautos Fondo Atstovų bės Kanadoje metinės apyskaitos — sąrašas kolonijų, su nurodymu, kiek yra gauta per 1952 m. aukų. Apykaita mūsų buvo jau spausdinta Nr. 13(170) ELTA prie to sąrašo deda pastabą: "Šiais oficialiais TF duomenimis yra atsakoma ir į "Tėv. Žib." 1953. III. 13. įdėtą žinią "Keistas ELTOS pranešimas".

Deja, šitie daviniai nieko neat-sako. Toje žinutėje buvo apgal-lestaujama, kad ELTOS praneši-me apie TF veiklą Kanadoje bu-vo pasiremta kažkieno klaidi-nančia korespondencija, kurioje kalbama apie nesamus dalykus, ypač nesamą Montrealio skyrių ir jo išplėstą veiklą. Juk ir dabar skelbiamoji lentelė rodo, kad, pvz. Delhi, Ont. apylinkėje su-rinkta \$489,53, o Montrealio \$494,20, kai šioje apylinkėje lie-tuvių bent 10 kartų daugiau.

Sudbury, kur lietuvių taip pat bent 10 kartų mažiau, surinkta \$381,40, Wellande, kur lietuvių yra bent 20 kartų mažiau, su-rinkta \$324,55 ir tt. Tai kuri gi veikla daugiau išsidėmėtina ir iš-keltina? O ištikrųjų reikėtų vie-no ilgesnių atostogų skiriamas į Muncheną pagelbėti kun. dr. J. Avižai.

Kunigų pakeitimai

Kunigų suvažiavimo metu Vyr. Sielovados Tvarkytojas Tėvas Alfonsas Bernatonis paskel-bė keletą perkėlimų: kun. dr. A. Paskevicius skiriamas Vasa-rio 16 gimn. kapelionu, kun. P. Girčius perkeliamas iš Diephol-zo į Wehneną prie Oldenburgo, kun. S. Kaunas — iš Wehnen-o į Bambergą, kun. A. Steigvila — iš Dieburgo į Nuernbergą (Feucht), kun. V. Poimanskis iš vokiečių ligininės Kelheim'e į Memmingeną, kun. A. Bunga iš Memmingen'o į Kaiserslauterną (kuopas), kun. Br. Liubinas iš Kaiserslauterno į Dieburgą (Sie-lavadon) ir kun. J. Tautkevičius iš ilgesnių atostogų skiriamas į Muncheną pagelbėti kun. dr. J. Avižai.

WINNIPEG, Man.

Motinos Dienos minėjimas įvyko gegužio 10 d. YMCA salėje, kuri prisirinko pilnutėlė, daug liko net koridoriuje stovėti.

Minėjimą atidarė LK Moterų D-jos pirmininkė El. Januškie-nė, pakviesdama garbės prezi-diuman skaitlingiausią Winnipe-go lietuvių šeimų motinas: St. Bartininkienę, Pr. Burokienę, Yčienę, U. Jauniškienę, Matvei-čkieinę, K. Maršaliene, K. Ra-dzevičienę, Skaramocienę. Lai-vykusioms įteikė po gėlių puokštę. Kun. J. Bertašius, pagerbtųjų motinų asmenyje, pasveikino visas motinas, ne tik čia sėdin-čias, Winnipege gyvenančias, bet visas, kenciančias tėvynėje ir vargstančias tolimame Sibire.

Po to sekė labai turininga, pil-na tyros meilės motinai, Kala-kausko paskaita, vaizdžiai krikš-čioniškoje šviesoje išsklusi mo-tiniškumo principus. Meninę dalį pradėjo Šeštadie-nio pradžios mokyklos tautinių šokių grupė — V. Demereckaitė, L. Čingaitė, D. Januškaitė, R. Šo-pytė, A. Bujokas, A. Kriščiūnas, A. Malinauskas ir M. Matulionis — pašokdami Rugelius. Dekla-mavo D. Matulionytė, Birutė ir Aldona Jančiukaitės, Nijolė Rut-

kauskaitė. Akordeonu pagrįjo Birutė Bartininkaitė. Pianinu skambino: D. Januškaitė, Jonas Smaizys, akompanuojant A. Sil-kowski, išpildė smuiku Schuberto "Ave Maria", Rondo "Rie-deng" ir iš baletu "Rosemund". Duodamas progos pasijuokti, Pr. Matulionis paskaitė monologą.

Pabaigai tautinių šokių grupė — V. Daubaraitė, L. Dargužaitė, Al. Mikalauskaitė, I. Pranevičiūtė, St. Rutkauskaitė, Saulė ir Liucija Smaizytės, Gr. Zavackaitė, Al. Daubaras, J. Grabys, T. Lukoševičius, Vytautas ir Leo-nas Radzevičiai — vadovaujami Tado Lukoševičiaus, pašoko Kal-vėlį, Lenciūgėlį, Žiogelius, o vienos mergaitės — Audėjėlę. Tau-tinius šokius mokino J. Kriščiū-nienė, grojo Kaz. Stankus.

— Karolinai Maršalienei susir-gus ir negalint atvykti į motinų pagerbimą LK Moterų D-jos vardu Br. Bujokienė ją aplankė ir įteikė gėlių puokštę.

— J. Kazlauskas Henry gatvė-je nusipirko namus.

Lietuvių bažnyčios statybai aukėjo: M. Sarauskas ir XX po \$100, J. Činga \$25, A. G. \$20, K. J. Marčiulionis \$5. Aukojusiems nuoširdus aciu.

LITO FLOOR SERVICE

Dedame naujas, atnaujiname ir išvalome senas, o taip pat įrengiame specialių plytelių GRINDIS virtuvėms

365 EUCLID AVE. - TEL. MI. 2530

Nesiuskite vaistų Europon,

nepareikalavę mūsų naujausio kaimarščio. Rašykite reikalau-dami 1953 metų katalogo

Mūsų kainos yra pačios žemiausios Kanadoje:

RIMIFON — \$2.10 — 100 tablečių

STREPTOMYCIN — 50 centų gramas.

Mes siunčiame į Europą ir įvairius pasaulio kraštus, net į kraštus už Geležines Uždangas. — Kartu įskaitomos ir pašto išlaidos

STARKMAN CHEMISTS

463 Bloor St. W. - Toronto

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTO. Tuo tarpu ĮRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI ir naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dviejų metų. Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis:

TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTON: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

MES TURIME VISKĄ,
KAS VERTINGA IR GERABOEHNKE'S
MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. - - TORONTO, ONT.
Telefonas EM. 4-8080

Mes turime europiečių skonius: Krakuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinki-mas. Speciali kaitinė dešra kasdien. Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdytos silkės bufileuose, moki ir rolpasoti, Emmentaler ir šveicariskos sūris, ovičių sūris, marzipanas, romo pupos ir tt.

SAUGU—PATIKIMA—SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 2354
Daugelio Lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo—pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$4.000 įmokėti; \$14.500; St. Clair—Dufferin; 8 k. atskiras jaukus namas, dviejų aukštų, 2 vonios, 2 virtuvės, visur puikios kietmedžio grindys, naujai, aliejiniais dažais išdekoruotos, dvigubos garazės ir didelis kiemas, alyva šildomas, arti prie gero susisiekimo ir krautuvų, "iš pirmų rankų".

\$5.500 įmokėti; \$15.500; centrinio raj., Harbor-Ossington, prie labai gero susisiekimo, ramioje gražioje gatvėje; 8 k. atskiras mūro namas su gražiu kienu, vieta 2-3 garazėms, 2 virtuvės, dideli, šviesūs, naujai dekoruoti kambariai, alyva ir vandeniui šildomas, puikios naujos grindys, "iš pirmų rankų".

\$1.500 įmokėti; \$8.500; Lissag—Dundas; 6 k. ir 1 saulės k., garazės, nauji lengvi morgiai.

Turime pasiūlymų: įvairių rūšių žemės, formų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir būtinus.

Mūsų atstovai.

Zigmas UMBRAŽUNAS

mielai Tamstoms suteiks patį informaciją, apdovys ir padės išsiskirti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba
TELEF.: įstaigos OL. 2354 — — — — — Namų KE. 5843

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUT!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX PATARIMAI DUODAMI užbaigimas. VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561-567 KEELE ST. TEL. JUNCTION 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. C-1344
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

Visų rūšių laikrodžių, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST. TORONTO

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W. (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871
"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, doro galvos ir veido masažus. Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsakyti iš anksto Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

DEMESIO! VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos.

Sav. Feliksas Jonynas

Demesio! Demesio!

Tiesiog iš fabriko NEGIRDĖTAI PIGIA KAINA parduodame vėliausio modelio

ELEKTRINĖS SIUVAMAS MAŠINAS su garantija.

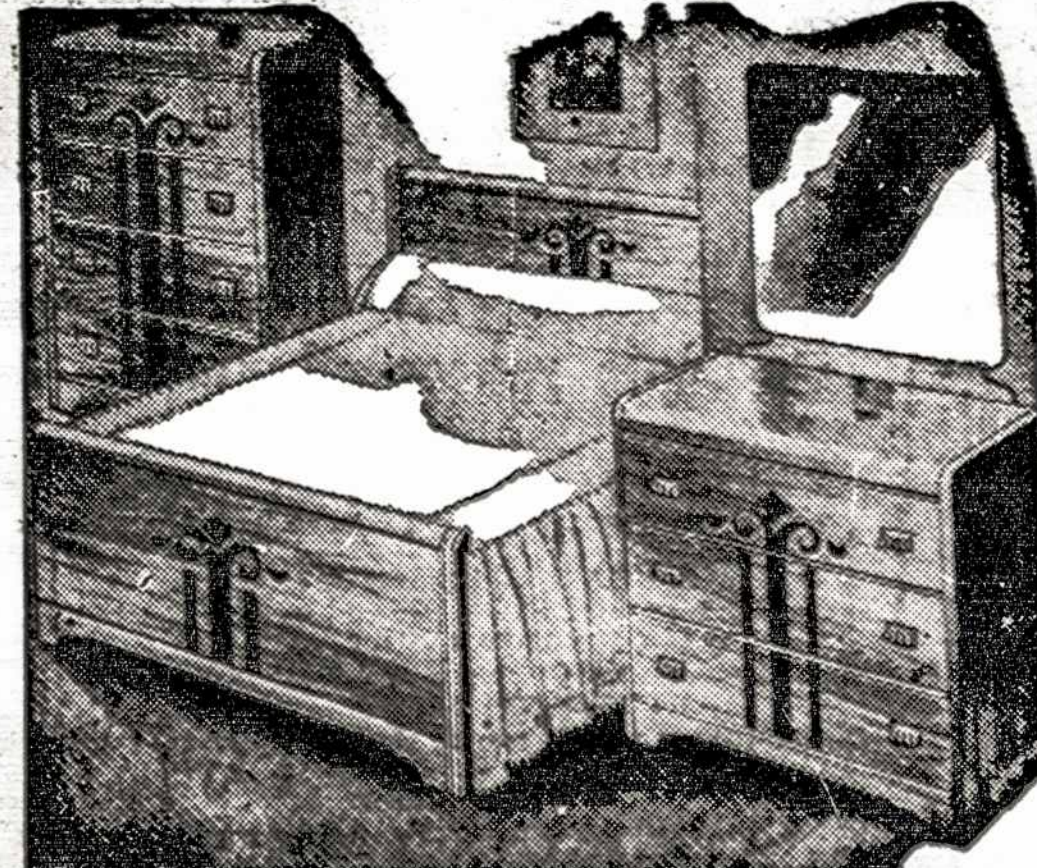
Siūti galima ir pirmyn ir atgal ir viską siuvinėti.

Veritas Sewing Machine Co. of Canada

Sav. J. Tumosa

880 QUEEN ST. W. (antram aukšte), Toronto. Tel. OL. 4717

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemaziau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gautuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Dnodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlai-kymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. JYPSENOS ..

Jis nieko nežino

— Zinai, tėveli, tas mūsų mokytojas tai nieko nežino. Jis net nežino, kaip atrodo arklys, — pasakoja Jonukas grįžęs iš mokyklos.

— Na jau, vaikeli, negali būti. — Tikrai, tėveli. Šiandien aš nupiešiau arklį, o jis ir klausia, kas čia yra?

Tikslus paaiškinimas

— Kaip dažnai Tamstai tie skausmai užėina?

— Kas 15 minučių. Pone daktare.

— O kaip ilgai trunka?

— Kiekvieną kartą maždaug apie pusvalandį...

Argi tinka?

Netekęs kantrybės, darbininkas viena dieną šaukia savo darbdaviui:

— Kada gi tu, raukšlėtas seni, sumokėsi man už darbą? Juk jau veik du mėnesiai, kaip nieko negavau.

— Na, ko rėkauji? Argi tinka prikašioti, kad aš senas?...

Praktiškas

Dažų pirklys užsakė žymiam menininkui padaryti portretą. Pasakytoji kaina jam atrodė per brangi.

— O kiek kainuotų toks portretas, jei aš pats duociau dažus?

Išmintinga motina

— Kokiom gi stebuklingom priemonėm tamša palikai tvarką savo visuomet užtikinuos namuose, — klausia kažkas motiną aštuonių suautėjančių vaikų.

— O, pakanka kalbėti pašnabdomis.

Mirti nesiruošia

— Jūsų senelis tikrai nuostabios sveikatos. Jam jau 94 metai, o jis dar toks budrus.

— O, jo dar nepaimsi. Siūdamasis eilutę, jis vis dar dvejus kelnes užsisako...

Rūpestingai

— Kodėl čia taip mažytės porcijos? — teiraujasi svečias geležinkelio stoties restorane.

— Kad keleiviai nepasiliktų nuo traukinio...

Išikrujų

— Panele, sriuboje, kurią atnešėte buvo musė. Ką tai reiškia? — klausia svetys padavėjos.

— Nežinau. Aš tik padavėja — ne būtininkė...

Gera klausia

Žmona pasakoja vyrui:

— Girdžiu, kažkas vaikščioja spintoje. Atsidariau, ugi mano kepuraitės ir suknelės beeančios iš mados.

Nusiramimimas

Studentas neišlaikęs egzaminų ramina:

— Ir man, kaip moterims, metai nebėga.

Pasididžiavimas žmonomis

— Manoji, — sako vienas, — man kaklaraiščius padaro iš savo rūbų.

— Niekis, — sako antrasis, — manoji sau rūbus pasidaro iš mano kaklaraiščių.

Kaip tikros panelės

— Danute, nusivalyk nosytę, gražiai elkis, ateis svečių, būk tikra panele, — ragino motina.

— Mama, tai turėsiu rūkyti ir cigarete? — klausia Danutė.

Jis neturi savo nuomonės

— Kritikas Jovaraitis tamstos vaidybą visiškai nuvertino, — sako teatro direktorius aktorui.

— Ką jis! Jis neturi savos nuomonės — jis plepa tik tai, ką kiti pasakoja...

Kaimynas prisijuntė

— Labą dieną, ponai. Aš esu pianinų derintojas ir aštinu su derinti tamstos pianiną.

— Bet aš tamstos nekeičiau.

— Taip, bet mane pakvietė tamstos kaimynas.

Nebėra kada rinktis

— Brangioji, — jaudinasi tik ką susizadėjęs Jurgis, — juk aš tavęs nevertas...

— Žinau... bet kai mergaitė jau 6 kartus atšventė savo 23 gimtadienį daug rinktis nebegal...

Kanados geležinkelio 100 metų. Siemet gegužės mėn. 16 d. sukaną lygiai 100 metų, kaip Kanadoje buvo paleistas pirmasis traukinys. Tai buvo trumputė linija iš Toronto į Marhles Corners, dabar vad. Aurora. CNR šią sukaktį švenčia iškilmingai. Anais laikais iki Auroros buvo 3 stotys — Thornhill, Richmond Hill ir King. Keleiviniai traukiniai eidavo du kartus į dieną. Tais pačiais metais atidaryta geležinkelio linija į Bradford ir Barrie, o 1854 m. į Collingwood.

Judantis muziejus

CNR geležinkelio bendrovė iš 3 senų garvežių ir 6 vagonų paruošė muziejų su daugeliu Kanados geležinkelio istoriją pavaizduojančių eksponatų. Pirmojo garvežio Kanadoje 100 metų sukaktuvių proga šis traukinys — muziejus gegužės 16 d. iš Toronto išvyko į Aurorą. Liepos mėn. šis traukinys aplankys Quebec provincijos rytines dalis, nes 100 m. jubilėjų švenčia taip pat St. Lawrence ir Atlantic geležinkeliai. Traukinys bus parodytas ir Taut. Parodoje Toronte rugpjūčio 28 — rugsėjo 12 d., o po to pervažiuos vad. Great Western linijas, kurios taip pat švenčia 100 metų jubilėjų. Vykis į Niagara Falls, Sarnia ir tt.

Šis muziejus bus laikomas visą laiką ir geležinkelio švenčių progom pasirodys betkuriuose kraštuose.

Kalbamo traukinio vagonai yra iš 1866, 1877, 1879 metų.

Illinois universiteto dekanas

Dr. Louis Aidenour pareiškė, kad dabar jau esą galima pagaminti tokių nuodingų dulkių, kurias paleidus virš miesto, jų niekas nepajustų, bet nuo jų gali mirti visi miesto gyventojai.

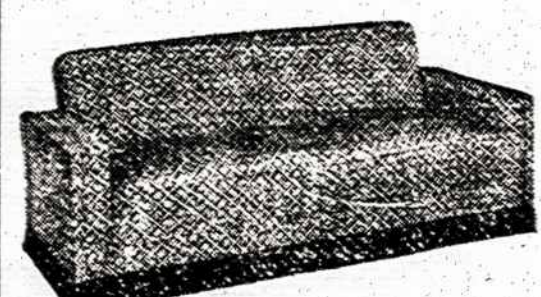
— Vietoj išrauto antakių plauko kitas išauga per 64 dienas.

— Yale universitetas nustatė girtuoklio tipą. Jis ne taip jau blogai atrodo: yra vedęs, gerai uždirba, turi apie 40 metų...

DEMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO naujai atremontuota ir padvigubinta batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio. Lietuviams nuolaida! Prašom įsitikinti 1414 Dundas St. West. Toronto Tel. KE. 3881

Tiesiog iš fabriko
5 metų garantija!

5 gab. virtuvės chromo komplektas — \$59.50
3 gab. fotelis (chesterfield) — 99.00
3 gab. miegamojo komplektas — \$79.50
Davenport lova (Chesterfield) — \$49.50

Kėdės (Hostess) — \$12.95

DIRECT FURNITURE SALES

480 YONGE ST., TORONTO

(1 blokas į šiaurę nuo College St.)

ATIDARYTA VAKARAIŠ IKI 9 VAL.

Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

Skambinti Midway 1213

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.

Tel. RL. 5804

576 QUEEN ST. W.

Tel. EM. 3-1618

SVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Specialybė:

Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patirtimas

Garantuotas saugojimas. Mokama atsimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsivarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai.

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794. JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausios kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.

Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas

1081 BLOOR ST. W.

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 val p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST.

Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696

Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 ir 6.30-8 val vak. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir

CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. p.p.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. Rosalia Basior

Bendry ir moterų ligų gydytoja su ilgamete praktika.

Sveicary diplomas (Basel).

Telef. PR. 5368

572a. Bathurst St., Toronto

Priėmimo valandos: 2-4 ir 7-9 p.p., arba pagal telefoninį susitarimą.

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

386 Bathurst St. Toronto

Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstoria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto

Tel. RA 3924

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstoria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS

ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM. 4-9912

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

LIETUVIS

BATSIVIS

J. Jasiūnas

1228 Dundas St. W., Toronto

(netoli Lietuvių Namų)

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGE

430 Dundas Str. West

prie Huron gatvės

Toronto

Priimamos val.: nuo 1-4 ir 5-8 val. pp. Kitu laiku pagal susitarimą.

EM. 6-5798

Dr. JOHN REKAI

Chirurgas ir akušeris

Dr. PAUL REKAI

Vidus ligų specialistas,

buv. Budapešto bendrosios ligoninės vyr. gydytojas.

219 St. Clair Ave. W. Toronto, Ont.

Susitarti telefonu RA. 0237

Kalbama lenkiškai ir rusiškai

Dr. MICHAEL BALKANY

Moterų ligų ir gimdymo specialistas.

Buvęs Budapešto ligoninės vedėjas ir vienas iš Miuncheno universiteto moterų klinikos asistentų.

202 ST. CLAIR AVE. W., TORONTO

prie Avenue Road

Tel. RA. 9632 ir HU. 7841

Priėmimo val.: 3-6 val. pp., trečiadieniais 3-8 val. pp. Priimama susitarimu telefonu.

Dr. F. Tickett

Gydytojas

ir

chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3751

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

TORONTO, Ont.

LIETUVI, IŠGIRSK verksmą alkanų kūdikų, aimaną mylinčios motinų, kuri neturi jiems maisto. NEBUK kurčias mūsų senelių prašymams, baigiančių savo dienas svetimam krašte be savų bei artimųjų.

IŠKLAUSYK maldavimą vargo mokyklos vaikų, nupirk jiems vadovėlių mokslui.

UZJAUSK, jei turi širdį, ligonius sanatorijose bei ligoninėse, nes jie nedavalo.

AUKOK šiandien, nesakyk "paskui", nes kas tuojau aukoja, dviečiai aukoja.

AUKOK pats ir paragink kiekvieną savo giminę ir pažįtamą.

NEUŽMIRSK, Lietuvi, kad šalpos vėjus Kanadoje, Vokietijoje likusiems lietuviams šelpiti, baigiasi š.m. birželio mėn. 15 d., tad skubėk atnešti savo auką KLB Toronto Apylinkės Šalpos Komitetui. Aukos priims ir kvitavimą Kom. atstovas Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., kasdien nuo 7-9 val. vak.

KLB Toronto Apylinkės Šalpos Komitetas.

Parapijos susirinkimas Ši sekmadienį, gegužio 24 d., tuojau po 12 val. pamaldų liet. parapijos salėje įvyks parapijos susirinkimas, kuriame BSF Valdyba ir Rev. Komisija padarys pranešimus, bus aptartas BSF likimas ir šv. Jono Krikštytojo parapijos reikalai. BSF V-ba.

BSF Valdybos pranešimas Šv. Jono Krikštytojo Lietuvių Parapijos Statymo Fondo Valdyba, atsižvelgdama į susidariusią padėtį, t.y.:

1. kad žadėtieji kreditai \$100.000 yra atšaukti ir komitetas su turiniais ištekliais negali pradėti betkokių statybos darbų,

2. kad TT. Pranciškonai yra viešai paskelbę, jog jie Bažnytinės vyresnybės leidimu atvyksta į Torontą kurti antros parapijos, kitaip sakant esamoji parapija turi būti suskaldyta, o esamos parapijos klebonas nei pats komitetas lig šiol nėra paformuoti dėl antros parapijos steigimo, todėl Fondo Valdyba neranda galimybę toliau veikti ir yra nutarusi atsisakyti, o tuo tarpu, kol bus suauktas parapijos visuotinis susirinkimas, kuriame turėtų būti išspręsta tolimesnė veikla, nutarė tolimesnius darbus sustabdyti ir rinkliavų nedaryti.

BSF Valdyba

Pamaldos liet. evangelikams Torontas St. Andrews Church Carlton ir Jarvis g-vių kampe Sekminių sekmadienį, gegužio 24 d., 8 val. 30 min. rytą.

Jose dalyvaus United Lutheran Church in America Kanados vyskupas dr. Reble iš Kitchener ir misijų tarnybos vadovas dr. Kirsch iš Niujorko.

Dr. M. Kavolis.

Attorney General Mr. Dana Porter paskaita Liet. Teisininkų D-jos Torontas skyrus gegužės 22 d., 8 v.v., L. Namuose, Dundas-Ossington gatvių kampas, rengia Ontario Teisingumo ministerio — Attorney General Dana Porter paskaitą: Kanados teisės.

Po paskaitos įvyks pobūvis. Visus lietuvių teisininkus su šeimomis Kanadoje maloniai kviečiame dalyvauti.

Sk. Valdyba.

Ateitininkų žinia Ši seštadienį, gegužio 23 d., šaukiamas at-kų susirinkimas "TZ" redakcijos patalpose 5 val. vak. Bus įdomi paskaita sąryšio su pereinamais susirinkimais iškilusiomis diskusijomis. V-ba.

Lietuviai pranciškonai Torontas Priėmusi kard. Jokūbo Mc Guigan kvietimą kurti Torontas mieste vienuolyną ir parapiją, pranciškonų vadovybė savo posėdyje paskyrė tam darbiui 4 vienuolius kunigus. Vienuolyno viršininko ir parapijos klebono pareigos teko Tėv. Dr. Bernardinui Grausliui. Jam pagalbininkais duoti Tėv. Petras Baniūnas, Tėv. Placidas Barisa ir Tėv. Paulius Baltakis. Jiems pavesta rūpintis lietuvių pastoracija ir vienuolyno bei bažnyčios statymu.

Naujosios Torontas lietuvių parapijos klebonas Tėv. Dr. Bernardinas Grauslys mokslą yra baigęs Italijoje, Romoje ir Milane, įsigydamas teologijos ir filosofijos doktoratus. 1947 m. atvyko į Ameriką ir įsigijo lietuvių pranciškonų veiklą. Čia jam buvo pavestos įvairios pareigos, kurias uoliai ėjo. Nuo pat šv. Kazimiero provincijos įsikūrimo yra jos tarnyboje. Steigiant vienuolyną ir spaus-tuvę Brooklyne, jam buvo pavesta rūpintis "Darbininko" finansiniais reikalais. Po metų pakeltas vienuolyno viršininku, tas pareigas ėjo iki naujo paskyrimo į Torontą.

Tėv. Petras Baniūnas jau dveji metai darbuojasi Kanadoje, gyvendamas St. Catharines lietuvių pranciškonų vienuolyne. Prieš atvykdamas į šį kraštą, jis taip pat uoliai dirbo šv. Kazimiero provincijos labui. Vieno laiku nešė net vyriausio ekonomo rūpesčius. Be to, pasižymėjo nuosirdžia tremtinių globa. Tėv. Placidas Barisa, iki šiol buvęs Kennebunk Port vienuolyno viršininko pavaduotojas, jau anksčiau yra gyvenęs Kanadoje ir rūpinęsis lietuvių dvasiniais reikalais Winipeg miesto. Tėv. Paulius Baltakis, nesenai įsventintas Belgijoje, neišgal trukus taip pat atvyks į Torontą.

Naujojo vienuolyno viršininkas bei parapijos klebonas su visais bendradarbiais į Torontą atvyksta ši savaitę. Tėvas P. Baniūnas, būdamas naujojo vienuolyno viršininko padėjėju, lieka taip pat ir St. Catharines esančio pranciškonų vienuolyno viršininku, kur ir toliau aptarnaus lietuvių dvasinius reikalus.

Vasaros stovyklon registruoja liet. seštadienines mokyklos vedėjas mokyti J. Sirka mokykloje. Informacijų reikalui skambinti tel. LY. 9189.

Krikštai Liet. parapijos bažnyčioje parikristyta: Romualdas Jurgis Kartavičius, Eduardas Leonas Mackevičius ir Viktoras Mindaugas Kneitas.

Serga A. Mikailienė General ligoninėje labai sunkiai serga Antanina Mikailienė, kapitonė Mikailos žmona. Ligoninė prieš 5 mėn. staiga susirgus, buvo operuotas vienas inkstas. Liga šiuo metu pėsime į galvą ir, gydytojų konstatavimu, ligonės sveikatos padėtis yra beveik beviltska. Pirmadienį ligonė buvo aprūpinta paskutiniais sakramentais.

STAIGMENA KANADOJE!

Vyt. Dargys Ant. Peškys Liud. Jaroškas Al. Paulonis

Lietuvoje bei tremtyje žinomas "STUDENTŲ KVARTETAS", vad. Liudo Jaroško, po ilgos pertraukos suvažiuoja iš visų Amerikos kontinento kraštų ir duoda

TIK TRIS KONCERTUS

Kvartetui akompanuoja komp. St. Gailevičius

TORONTE

Gegužio 22 dieną, PENTADIENI, 7 v.v. UNF Auditorijoje, 297 College St.

Po koncerto šokiai ir turtingas bufetas. Gros TLQ "Trimitas". Bilietai iš anksto gaunami svetainėje "Tulpe", 994 Dundas St. W. ir J. Berzinsko krautuvėje, 1212 Dundas St. W.

ST. CATHARINES

Gegužio 23 dieną, ŠEŠTADIENI, 7 v.v. Lenkų veteranų salėje, 34 Facer St.

Po koncerto šokiai ir turtingas bufetas. Gros smagus orkestras. Bilietai prie įėjimo.

HAMILTONE

Gegužio 24 dieną, SEKMADIENI, 7 v.v. St. Michael salėje, 213 James St. N.

Įėjimas aukomis.

KLB Toronto, St. Catharines, Hamiltono Apylinkių Valdybos.

Toronto LS "Rambynas" tuntas š.m. gegužio 24 d., SEKMADIENI, p. Narušio ūkyje rengia

smagia, Sekminių gegužinė.

Programoje jaunesn. ir vyresn. pasirodymai, dainos, šokiai ir kiti netikėtumai. Be to, bus užkandžių ir gaivinančių gėrimų. Iš Toronto nuo lietuvių bažnyčios pirmoji mašina išeis 12 val., antroji — 14 val.

LS "Rambynas" Tuntas.

TLNam. filmai vasaros metu

nebus rodomi. Sezonas atidarymas rudenį, apie rugsejo mėn. Liet. Namų Valdyba ir Toronto visuomenė mus nuosirdžiai rūpina.

Skaut. vyč. "Perkūno" būr.

Kobalto bomba Torontas Taip labai išgarsinta nepaprastai galingo radioaktyvumo kobalto bomba, pastaruoju metu sekmingai naudojama vėžio ligai gydyti, pagaliau atsirado ir Torontas. Aparatas bus įrengtas buvusioje vaikų ligoninės patalpose College st. Įrengimas kainuos apie \$80.000. Tam provincinė vyriausybė skiria \$55.000, o likusią dalį sumokės federalinė valdžia.

Padėka Širdingai dėkojame parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, Torontas tuntas sk. dvies vadovui, už parpinimą šv. Elenos sales surengtomis pobūviu, kurio pelnas \$90,35, skirtas Vokietijoje esančio pelno vasaros stovykloms.

Liet. Skautų Brolijos Vadija.

Vaziuotu su lengva mašina Čikagon, išvykstu penktadienio rytą ir grįžtu pirmadienį atgal. Skambinti "TZ" administracijon tel. EM. 3-4265.

IEŠKAU KAMBARIO (su arba be baldų) I arba II augšte. Noriu gauti vakarinę. Prašau skambinti: Vitui — ME. 1740 po 5 val. vak.

Išnuomojami du dideli frontiniai kambariai II-me augšte ir rūsiai atskirai įrengti virtuvė, tinkas suaugusiems arba su mokyklinio amž. vaikais. Tel. LA. 4793.

Išnuomojamas kambarys vedusių porai arba dviems mergaitėms su teise naudotis virtuve ir saldytuvu. 28 Rolyat St. Tel. OL. 2911. Ossington—Dundas rajone.

Išnuomojamas frontinis kambarys I-me augšte, galima naudotis virtuve. 369 Dovercourt Rd., tel. OL. 1206.

Išnuomojami du kambariai su baldais: I-me augšte frontinis ir II-me — iš kiemo pusės. Galimybė virti. Yra garažas. Kreiptis betkurio laiku 65 Northcote Ave. (tarp Gladstone ir Beconsfield, netoli Queen), tel. OL. 7328.

Išnuomojamas High Park rajone 2 osmenims III augšte, šviesus su baldais kambarys ir virtuvė. Nuolatinis karštas vanduo. Arti 4 tram. linijų. Tel. ME. 8760.

Išnuomojamas atskiras kambarys su virtuve II-me augšte. Karštas šaltas vanduo, tinkas vedusių porai. Bloor-Ossington rajone. Kreiptis 276 Westmoreland Ave., tel. OL. 5785.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte su virtuve. 12 Shannon St., tel. LA. 9680.

DĖMESIO! Išaisau virtuvėms spinteles ir atlieku visus medžio darbus patalynoms, užsakydamas reikalingas medžiagas. Taip pat dirbu pagal užsakymus paveikslams ar nuotraukoms rėmėjimui. Skambinti KE. 7824 - V. TIKUISIS 351, Dovercourt Rd., Toronto

KLB TORONTO APYLINKĖS VALDYBA

š.m. gegužio 23 d. 8 val. vak.

Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., rengia

ŠOKIUS SU ALUČIU

Gros puikus orkestras.

KLB Toronto Apyl. V-ba.

TORONTO LIETUVIŲ MENO MEGEJŲ GRUPĖ

stato 4 veiksmų komediją

"AVINĖLIS NEKALTASIS"

gegužio 30 d., šeštadienį, 7 v. v. šv. Kazimiero parapijos salėje (Roncesvalles — Garden g. kampe)

Režisoriaus: Juczas Jagėla. Dekoracijų dail. Kazio Manglico.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI.

TLMMG Valdyba.

Kun. Dr. J. Gutauskas

Gegužio 15 d. Quebeco Lavalio universitete išlaikė egzaminų pedagogikos mokslų daktaro laipsniui. Tiek disertacija "Vaiko Dievas ir jo religija", tiek žodiniai egzaminai įvertinti labai gerai. Tuo būdu, kun. Gutauskas įsigijo antrąjį daktarą.

Grįžęs į Torontą, daktaras atsisakė nuo planuotos kelionės į USA, su mintimi aktyviai įsijungti į Torontas liet. šv. Jono parapijos pastoracinį darbą.

TL Meno Mėgejų Grupė gegužio 16 d. buvo išvykęsi į Londoną ir, vietoj 4 v. dramos "Valkata", dėl susidėjusių aplinkybių, (sunkiai susirgus vienai aktorei), suvaicino 4 v. komediją "Avinėlis nekaltasis".

Susizėdė Neseniai iš JAV atvykęsi Laima Valickaitė, dirbusi "Tulpės" valgykloje, gegužės 17 d., savo bute lėpama laiptais į rusų pslaido ir sunkiai susizėdė.

Karūnacijos diena, birželio 2 d., federalinė valdžia paskelbė "padėkos ir džiaugsmo dieną". Valdinės įstaigos ir bankai tą dieną švės. Dėl visų kitų įstaigų bei įmonių dar turės būti paskelbta provincinių valdžių ir savivaldybių. Spėjama, kad Torontas miestas paskelbs visuotinę šventę.

A. A. Vladas Jakimavičius Penktadienį, besirengiant vežti į ligoninę, savo bute staiga mirė širdies priepuoliu ankstyvesnės lietuvių emigracijos lietuvis Vladas Jakimavičius. Velionis pašarvotas Odette laidotuvių namuose Dundas-Dufferin gatvių sankryžoje, o laidotuvis iš liet. parapijos bažnyčios įvyks trečiądienį 9 val. rytą. Nepalikus velionii nei šeimos, nei turto, jo laidotuvis rūpinasi giminės.

Kartūno balius

Praeitą seštadienį "Dainos" tradicinis kartūno balius Lietuvių Namuose praėjo gražiai ir jaukiai. Ypatingai dėmesio krito gražus skaičius ponų ir panielių kartūno suklelėmis. Premijas — gintaro karolių, medalių — ir auskarus — laimėjo G. Budrevičienė, J. Rimbutienė ir V. Slizienė. Šias puikias gintarines dovanas "Dainai" suteikė "Atlantico" krautuvė 652 Yonge St. Jos savininkams — V. S. Tamosiūnui, M. Kriščiūnui ir V. Vaitkevičiui — už tokią gausią dovaną "Daina" širdingai dėkoja.

Dėkingumą reiškia ir V. Sakaliui už padarymą gražių plakatus: "Tulpe" už idėjų vitrinon, E. Abromaičiui už \$4 auką ir gražią talką. Visų talkininkų dėl vietos stokos paminėti neįmanoma, tai prašome priimti dainiečių bendrą lietuvišką acii.

Džiaugiamės taipgi ir gražios publikos atsilankymu.

M. F. Y-nė.

Pamaldos už a.a. Parukevičius Ši seštadienį, gegužio 23 d. 8 v. rytą, liet. parapijos bažnyčioje bus laikomos gedulingos pamaldos už prieš vienerius metus mirusius a.a. Domicilę Parukevičienę ir jos vyrą Petrą Parukevičių.

Neokanadiečiai atskirai švės Vad. Inter-Ethnic Council, naujųjų kanadiečių organas, buvo kreipęsis į Karūnacijos Komitetą, prašydamas paskirti iškilmes tam tikrą vietą ir neokanadiečiams, bet komitetas nesutiko. Gavusi paramos iš kai kurių organizacijų, kaip IODE, Kan. Legijono, Katalikų Moterų Lygos, Žydžių Moterų Tarybos, tarptinė taryba nusprendė surengti atskiras iškilmes ir jau gavo tam reikalingą Coliseum patalpą (parodos pastatuse). Iškilmes įvyks birželio 2 d.

MONTREAL, Que.

Andriaus Kuprevičiaus koncertas Plateau salėje buvo didžiai lauktas įvykis Montrealio lietuvių gyvenime, taip negausiam kultūriniais pasireiškimais. Koncerto iniciatoriams ilgai oficialiai nepasiskelbiant, siose pat skiltyse buvo pareikšta susirūpinimo dėl nepradėto koncerto populiarinimo. To pasekoje, nelaukiant NL" Nr. 18 tilpo negirtinas straipsnis prieš "TZ" ir jų bendradarbius. "Kivirėas" patraukia daugelio dėmesį. Tokiu būdu ir išvirkščiai pradėtas koncerto populiarinimas, tolimesnė savų eigoje buvo visai patenkinamas. Į koncertą atsilankė gana gausiai, dvigubai daugiau negu įprasta sakyti "vis tas pats šimtas su puse".

Programoje buvo Bach, Schumann, Brahms, Chopin, Aguirre, Čerlionis ir Debussy kūrinių. Dėl jų perteikimo ir interpretacijos palikime muzikos kritikui pasisakyti, o mes grįžime į savąją publiką.

Fortepijono muzika nėra iš tų lengvųjų muzikos žanrų, kuri būtų lengvai pasisavinama bei specialaus muzikinio išsilavinimo. O tai jau labai apriboja dalyvių skaičių, nežinantį jų geriausių norų. Todėl ir norėtusi pagedauti, kad tokių rimtų koncertų programose būtų be kuriuo numerio ir jo autoriaus vardo, dar trumpas apibūdinimas — turinys ar nuotaika. Tai padėtų lengviau sugauti melodiją ir nuotaiką.

Koncerto pabaigoje sveičiū dekojo iniciatorių-rėngėjų: "N. L.", KLCT ir pianisto Smilgevičiaus vardu. J. Kardelis, itelkė gėlių ir perdavė dovanas, toliau KLB Apyl. V-bos vardu sveičiū pagerbė gražiu žodžiu ir rožėmis S. Kėsgaila ir B. Ciplijauskaitė, Liet. Akad. Sambūrio vardu H. Nagys ir I. Ciplijauskaitė ir op. sol. E. Kardelienė su savo mokiniams.

Koncerto klausytojai, susirinkę pasigėrėti savo tautiečio lėmėjimais ir Dievo duotu talentu, savo susižavėjimą ir nuosirdumą reiškė ilgais ir pakartotiniais plojimais.

Broliai Motūzai rody lietuviškus filmus AV parapijos salėje gegužio 23-24 d.d. Seštadienį 4.30 val. p.p. ir sekmadienį 4 val. p.p. Visi kviečiami dalyvauti, nemažiau mokyklinio amžiaus vaikai.

Vytautas ir Ona Širvydai savo giminių ir draugų buvo pagerbti iškilminga vakariene Vytauto klube jų 30 metų vedybinių gyvenimo sukakties proga. Iš JAV atvyko jų duklė, jo sesuo, kun. Jankauskas, iš Torontas pp. Pundzius ir iš čia pat dar koki du šimtai. Vakariene pravedė A. Sakalas, vyriausiu rošėjai buvo pp. Kuprevičiai ir Kriaučiūnai.

V. Širvydai, aktyviai spaudos bendradarbiai ir talkininkai, bei jo šeima geriausi linkėjimai!

Liet. KM D-jos skyrius turėjo savo narių susirinkimą. Priimtas ateinančių metų veiklos planas. Skyriaus globeji bus ką tik atvykęs Tėvas J. Kidikas, SJ.

Pranciškono R. Sakalio primocijos parengimui AV bažnyčioje paskirta \$20.

Pranciškono Rafaelio Sakalio šventinimai į kunigus bus sekmdienį, birželio 21 d., 8 val. rytą, pranciškonų vienuolyno koplyčioje 5750 Blvd., Rosemount. Pirmos šv. Mišios — Primičija bus kitą sekmadienį — birželio 28 d. 11 val. AV bažnyčioje.

Jo pagerbimui ir mums sulaukus tokios retos progos, pranciškon-tretininkės ruošia AV parapijos salėje pietus. Visų lietuvių prašome prisidėti aukomis, iš kurių galėtume iškelti vaišes.

Aukos priima vasių šeiminių: O. Motūzienė, 6429 Briand St., Ville Emard, tel. TR. 3134; A. Stankienė, 6828 Monk Blvd., Ville Emard, tel. TR. 1974 ir J. Gaudzė, 6642, Third Ave., Rosemount, tel. RA. 2-3986.

Pirkame AV parapijos bažnyčios sklype jau atmatuota žemė, kur turės stovėti būsimoji mūsų bažnytelė ir klebonija. Taip pat padarytas žemės skrodimas, kaip giliai reikės kasti bažnyčios pamatus, 44 pėdų gilumoje rasta kieta uola. Parapijiečiai maliai aukoja naujos bažnyčios statybai ir statyba prasidės liepos mėnesi.

AV parapijos salėje gegužio 30 d., seštadienį, ruošiamas turtingas ir jauki vakariene su gausia loterija. Pelnas skiriamas bažnyčios statybai, kviečiami visi gausiai dalyvauti ir aukoti dovanas loterijai.

B. Adomaitytei ir A. Jociui buvo suruošta priešvestuvinė staigmena pagal visas tradicijas. Vestuvės numatomos gegužio pabaigoje.

Tėvas Jonas Kidykas, SJ, atvyko iš Čikagos į AV parapiją. Jis pasiliks Montrealy ir padės parapijos darbe, kad klebonas galėtų daugiau pasisvesti bažnyčios statybai.

Tėvas K. Pečkys sekmingai darbuojasi Čikagos lietuvių parapijoje kaip pamokslininkas. Jis apsigyveno Tėvų Jėzuitų namuose 5541 S. Paulina Str., Chicago 36, Ill.

Kun. A. Vilkaitis, kaip praneša spauda, yra paskirtas vikaru vietoj mirusio liet. kunigo Vl. Ceglio Philadelphiajioje, šv. Andriejaus lietuvių parapijoje.

Gyvyjo Rožančiaus ir Geros Mirties Brolijų susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gegužio 24 d., po pamaldų. Minėtoms brolijoms priklausančieji nariai prašomi dalyvauti.

— Quebec. — Čia plėšikai, išbrovę vieną banką ir išlaužę depozitų spintas, pavogė 60-75 tūkstančius dolerių.

BALTIC CARTAGE & MOVERS pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. 30 DEWSON ST., Toronto, Ont. Informacijų kreiptis OL. 1403 24 valandų tarnyba.

NAMAI PARDAVIMUI

DUNDAS — OSSINGTON RAJONE: 10 kambarių, mūrinis pusiau atskiras namas, dviejų augštų, vandeniu apšildomas, 2 virtuvės, 2 garažai. Įmokėti tik \$3.500. Be skolų.

DUNDAS — BLOOR RAJONE: 6 kambarių, pusiau atskiras, mūrinis namas, 2 virtuvės. Tuoj galima užimti. Kaina \$12.500. Įmokėti \$4.000.

HIGH PARK — BLOOR RAJONE: 12-kos kambarių duplexas, 2 garažai, vandeniu apšildomas, geram stovyje. Kaina \$23.500. Įmokėti \$6.000. Be skolų.

HIGH PARK — BLOOR RAJONE: 11 butų namas, viso 44 kambariai. Vandeniu apšildomas, 6 mūriniai garažai. Metinės pajamos \$10.000 dabar. Gali būti ir daugiau. Kaina \$70.000. Įmokėti \$18.000. Namas be skolų. Geras objektas investavimui pirgū.

Visais namų pirkimo, pardavimo bei paskolų reikalais prašome kreiptis į

B. SAKALAS

164 OSSINGTON AVE. (netoli Liet. Namų). Tel. KE. 3216, namų tel. LO. 1410 I. B. K. V. I. C. H. REAL ESTATE

Garbenis rekomenduoja:

SUNNYSIDE — RONCESVALLES \$17.000, 9 kamb. mūrinis namas, 3 virtuvės, 6 kamb. su baldais, vieta automobilui; įmokėti \$5.000.

GLENLAKE — HUMBERSIDE \$14.000, 7 kamb., mūrinis namas, didelis kiemas, be garažo; įmokėti \$5.000.

MISSISSAUGA — BLOOR RAJONE \$15.000, 8 kamb., vandeniu-alyva šildomas; įmokėti \$5.000.

EGLETON RAJONE \$15.500, 6 kamb., atskiras mūrinis namas, vandeniu šildomas, garažas; įmokėti \$3.500.

CRAWFORD STREET \$17.000, 8 kamb., atskiras mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas, garažas; įmokėti \$6.000.

Klauskite A. SUKASKO Vakarais OL. 3287

Reikalingi namai pardavimui. Kreipkitės į

AL GARBENS

REAL ESTATE